

KÁNYAVÁR

KÖZSÉG

TELEPÜLÉSTERVÉHEZ

Készült:

2025.

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

KÁNYAVÁR KÖZSÉG
TELEPÜLÉSTERVE
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Megrendelő:

Kányavár Község Önkormányzata
8956 Kányavár, Fő u. 74.
Képviseli: **Bertalan Tibor polgármester**
+36-92/378-022
jegyzo@paka.hu
www.kanyavar.hu

Önkormányzati főépítész:

Horváth Rita
okl. településmérnök
főépítési bizonyítvány száma: 5/2016

ALÁÍRÓLAP

Tervezők:

Településrendezés

Fercsák Ágnes Erzsébet

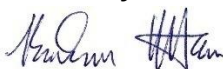
okl. településmérnök

TT 20-0277

8945 Bak, Rózsa u. 33.

+36-30/217-6141

Zöldfelület és tájrendezés

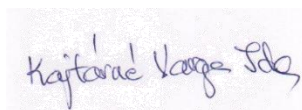
Bruckner Attila

okl. táj- és kertépítész mérnök

TK 19-0244

+36-20/983-2353

Közlekedés

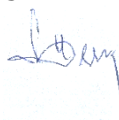
Kajtárné Varga Ida

okl. építőmérnök

TKÖ 19-0320, 19-5232

+36-30/993-4795

Vízi- és gáz közmű

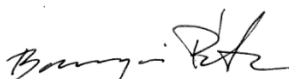
Lőrincz Imre

gépészmérnök

TE, TV 18-0031

+36-20/355-0948

Energiaközmű

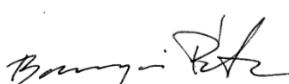
Baranyai Péter

okl. villamosmérnök

TE 19-0762

+36-30/444-8306

Hírközlés

Baranyai Péter

okl. villamosmérnök

TH 19-0762

+36-30/444-8306

Környezetvédelem

Petőházi Attila

okl. környezetmérnök

SZKV-1.1., 1.2., 1.3., 1.4. 20-0521

+36-30/325-9680

Régészet

Simmer Livia

régész

szakértői engedélyszám: 18-002

Önkormányzati főépítész:

Horváth Rita

okl. településmérnök

főépítészeti bizonyítvány száma: 5/2016

Munkaszám: 5/2025.

TARTALOM

1.	Bevezető.....	5
I.	Megalapozó vizsgálat	8
1.	Településhálózati összefüggések, térségi és települési kapcsolatok	8
2.	Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések.....	11
2.1.	Az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) OGY határozata a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról	11
2.1.	Zala Megye Területfejlesztési Konceptiója 2020-2027	13
3.	Területrendezési követelmények.....	16
3.1.	Zala Megye Szerkezeti Terve	17
3.2.	Ökológiai hálózat magterületének övezete	20
3.3.	Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete	22
3.4.	Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	24
3.5.	Jó termőhelyi adottságú szántók övezete	26
3.6.	Erdők övezete	28
3.7.	Erdőtelepítésre javasolt terület övezete.....	30
3.8.	Tájképvédelmi terület övezete.....	32
3.9.	Ásványi nyersanyagvagyon övezete	34
3.10.	Földtani veszélyforrás terület övezete	36
4.	Tervi előzmények, érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése	38
5.	A település demográfiai helyzete	42
6.	A település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások	52
7.	A település gazdasága	53
8.	Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés	55
9.	Településrendezési, településszerkezeti vizsgálat.....	56
9.1.	Településszerkezet	56
9.2.	Telekstruktúra, beépítés és az utcavonal-vezetés	57
10.	Az épített környezet és az építészeti örökség vizsgálata	58
10.1.	Épített környezet	58
10.2.	Építészeti örökség	63
11.	Környezetiállapot-jellemzők.....	67
11.1.	Domborzat.....	67
11.2.	Földtan, talaj.....	68
11.3.	Éghajlat, felszíni és felszín alatti vizek védelme	70
11.4.	Levegőtisztaság-védelem	72

11.5.	Zaj – és rezgésterhelés	73
11.6.	Sugárzás védelem	74
11.7.	Hulladékkezelés.....	75
11.8.	Vizuális környezetterhelés	75
11.9.	Árvízvédelem	76
11.10.	Klímavédelem, éghajlatváltozás	76
11.11.	Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák	77
12.	A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat ...	77
12.1.	Természeti adottságok.....	77
12.2.	Tájhasználat, tájszerkezet.....	82
12.3.	Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek.....	87
12.4.	Zöldfelületi rendszer vizsgálata	95
13.	Közlekedés.....	100
13.1.	A település tervezési paramétereinek meghatározása	101
13.2.	A térség közlekedési hálózatának vizsgálata, forgalomvizsgálat	101
13.3.	Vasúti közlekedés vizsgálata.....	104
13.4.	Községi közlekedés vizsgálata	106
13.5.	Kerékpáros közlekedés vizsgálata	107
13.6.	Gyalogos közlekedés vizsgálata	107
13.7.	Víziközlekedés	107
13.8.	Parkolás.....	107
13.9.	Keresztszelvények a meglévő állapotról	108
13.10.	Problématérkép.....	109
14.	Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás.....	109
14.1.	Vízellátás	109
14.2.	Szennyvízelvezetés	111
14.3.	Gázellátás	112
14.4.	Villamosenergia ellátás	113
14.5.	Hírközlés.....	114
14.6.	Csapadékvíz elvezetés	116
15.	Katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők.....	117
16.	Vizsgálati térképek	120

1. Bevezető

Kányavár Község Önkormányzata a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. r.) előírásainak megfelelő településterv elkészítésével összefüggő tervezői és szakértői feladat elvégzése érdekében pályázatot nyújtott be a Lechner Tudásközpont-hoz az új típusú településterv elkészítésének támogatása érdekében. A támogatás megítélését követően az önkormányzat ajánlattételi felhívást bocsátott ki, melyet követően, a három tervezőtől érkezett ajánlat alapján kiválasztotta a tervezőt és megalkotta a Korm. r. 59. § (2) bekezdése szerinti döntését. A településterv megalapozó vizsgálatának és alátámasztó javaslatának tartalmi követelményét a község önkormányzati főépítésze a Korm. r. 7. § (7) bekezdésének megfelelően írásban meghatározta, amit a Képviselő-testület jóváhagyott.

KIVONAT: Kányavár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025.június 3-án megtartott nyilvános képviselő-testületi ülés a jegyzőkönyvéből

77 /2025 (VI.3.) Kt. határozat

Kányavár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete:

1. a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény és a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet alapján elkészíti a településtervét;
2. elfogadja az önkormányzati főépítész által a településterv megalapozó vizsgálata és alátámasztó javaslata tartalmi követelményeire megállapított feljegyzést;
3. felhatalmazza a polgármestert a településterv egyeztetési és elfogadási eljárásának lefolytatására, a folyamat során keletkező dokumentumok aláírására, továbbá a szükséges nyilatkozatok és intézkedések megtételére.

Felelős: polgármester, önkormányzati főépítész

Határidő: folyamatos

Értesül: tervező

Bertalan Tibor sk.
polgármester

Tóthné Péter Judit sk.
Jegyző

A kivonat hitelül:

Páka, 2025. 06. 10.

Tóthné Péter Judit
leíró

FŐÉPÍTÉSZI FELJEGYZÉS

Tisztelt Képviselő-testület!

Kányavár Község Önkormányzata a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.r.) szerinti új településterv elkészítéséről döntött.

A Korm.r. 7. § (7) bekezdése előírja, hogy a településterv megalapozó vizsgálatának és alátámasztó javaslatának tartalmi követelményeit a település önkormányzati főépítésze írásban határozza meg, amit a Képviselő-testület a Korm.r. 59. § (2) bekezdése alapján a településterv készítését tartalmazó döntésében el kell fogadnia.

Kérem, hogy az alábbi tartalmi követelményeket elfogadni szíveskedjenek.

A településterv készítése során az alábbi tartalmat szükséges a településterv készítőjének kidolgoznia:

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT tartalmi követelménye a Korm. r. 1. melléklete alapján:

1. Településhálózati összefüggések, térségi és települési kapcsolatok
2. Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések
3. Területrendezési követelmények
4. Tervi előzmények, érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése
5. A település demográfiai helyzete
6. A település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások
7. A település gazdasága
8. Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés
9. Településrendezési, településszerkezeti vizsgálat
10. Az épített környezet és az építészeti örökség vizsgálata
11. Környezetiállapot-jellemzők, ideértve a földtani állapot jellemzőket is
12. A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat
13. Közlekedés
14. Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás
15. Katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők
16. Aláíró lap, az önkormányzati főépítész, a felelős tervező és a szakági tervezők aláírásával

ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT tartalmi követelménye a Korm. r. 2. melléklete alapján:

1. Fejlesztési és rendezési javaslat összefoglalója (a fejlesztésben javasolt változások, a rendezést érintő módosítások bemutatása, összefüggéseik feltárása, szakági javaslatok összefoglalása)
2. Településrendezési javaslat
3. Javaslat az épített környezet fejlesztésére és az építészeti örökség megőrzésére
4. Tájrendezési és zöldinfrastruktúra-fejlesztési javaslat, csapadékvíz-gazdálkodás
5. Közművesítés, elektronikus hírközlési javaslat, közlekedési javaslat

6. Védelmi és korlátozóelemek
7. A módosítással érintett területek bemutatása
8. A területrendezési követelményekkel való összhang igazolása
9. Az új beépítésre szánt terület kijelölésére irányuló módosítással érintett területekre a biológiai aktivitásérték számítása és eredménye
10. A műemlékvédelmi hatástanulmányt, ha a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 146. §-a alapján ilyen készül
11. Települési környezeti értékelés
12. Aláíró lap, az önkormányzati főépítész, a felelős tervező és a szakági tervezők aláírásával

Kányavár, 2025. június 2.

Horváth Rita
önkormányzati főépítész

I. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

A megalapozó vizsgálat a tervezés szempontjából releváns terület tekintetében meghatározza, és vizsgálati térképen ábrázolja legalább

- a) az egyes általános használat szerinti területeket és településrészeket, infrastruktúra-elemeket,
- b) a fejlesztést és rendezést befolyásoló értéket, problémát, védelmet, illetve korlátozást meghatározó elemeket (probléma- és értéktérkép),
- c) az intézkedést, beavatkozást igénylő területek lehatárolását.

1. Településhálózati összefüggések, térségi és települési kapcsolatok

Kányavár egy kis település Zala vármegyében, a Lenti járásban, Nagykanizsától mintegy 27 km-re északnyugatra, a Zalaegerszeg-Lenti térség déli peremén található. A település az Alsó-Válicka patak völgyében fekszik. A településen áthalad a Csömödéri Állami Erdei Vasút, amelynek egyik megállóhelye Kányavár. A község közelében található a Torhai-forrás, amely tiszta vízű forrásként ismert, valamint egy motocross-pálya, amely korábban országos versenyek helyszíne volt, ma pedig gyakorló pályaként szolgál.

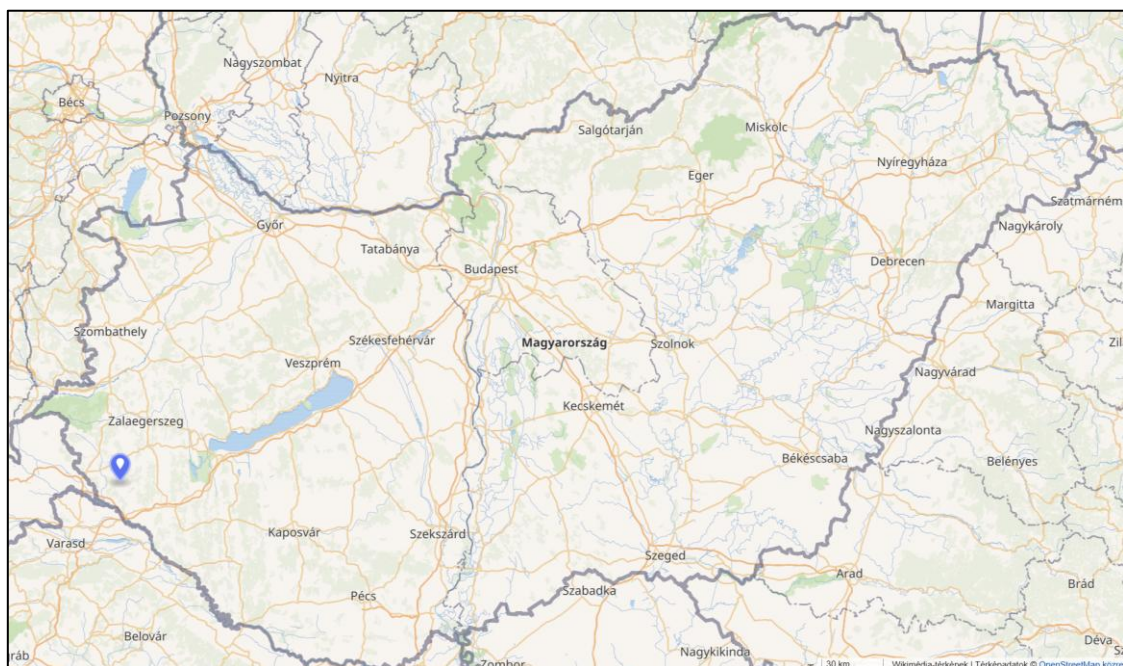
Szomszédos települések: északról és nyugatról Páka, keletről Pördefölde és Lasztonya, délről Lisszentadorján

A településtől kb. 20 km-re található Szlovénia, ami Tornyiszentmiklós határátkelőhelyeken keresztül közelíthető meg. Horvátország kb. 30 km-re érhető el Kányavártól a Letenyei határátkelőn közelíthető meg. Magyarország legjelentősebb állóvize, a Balaton, valamint Keszthely város Kányavártól kb. 55 km-re fekszik, a Sármelléken található működő repülőtér szintén hasonló távolságra található.

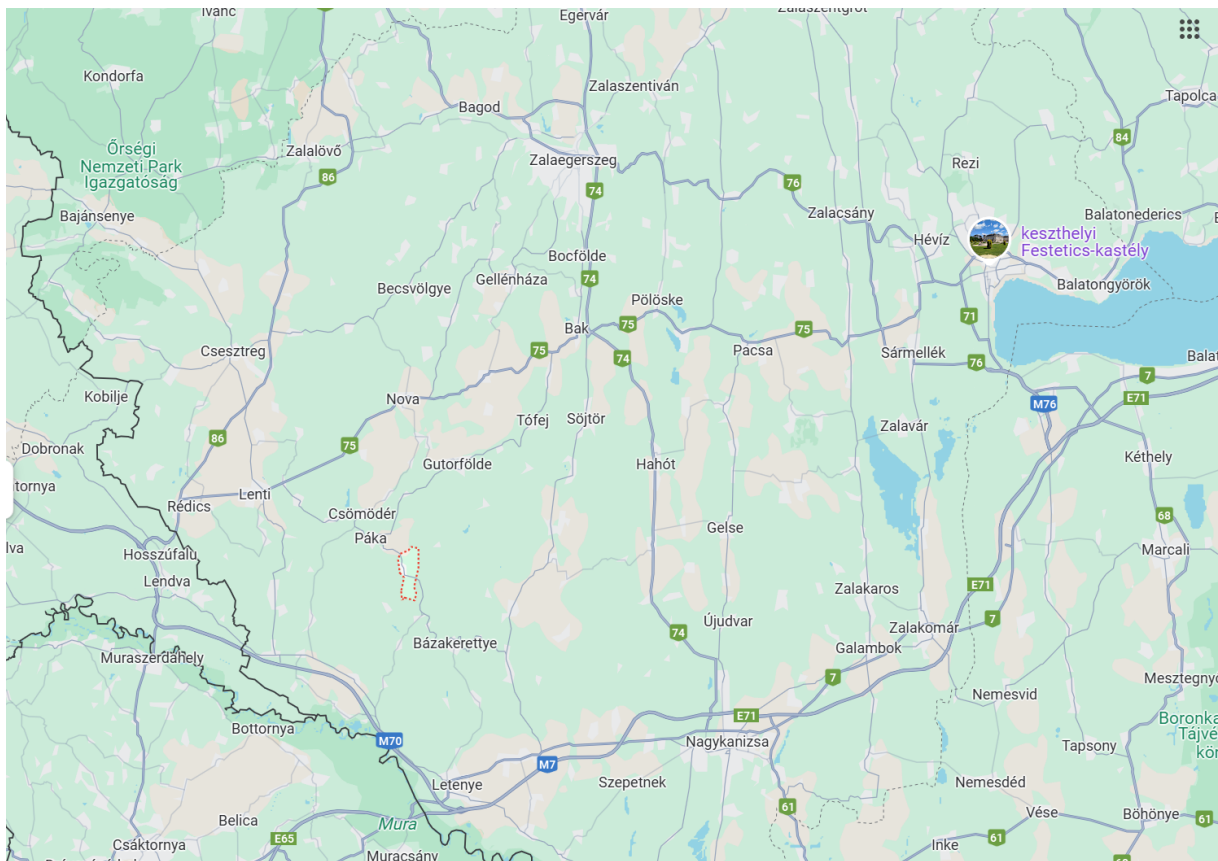
Népessége 2024. jan. 1-én: 120 fő

Népsűrűsége: 28,57 fő/km²

Területe: 4,2 km²

Kányavár község földrajzi helyzete Magyarország területén (forrás: Wikipedia)

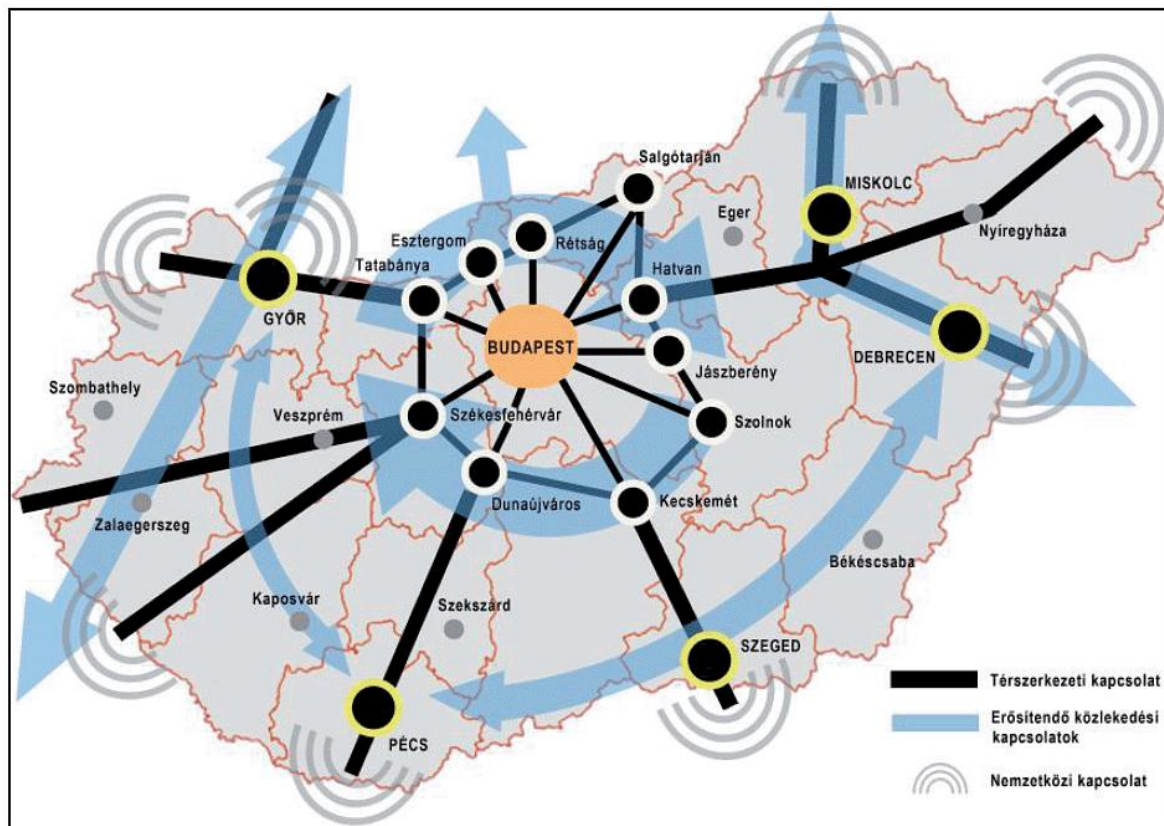
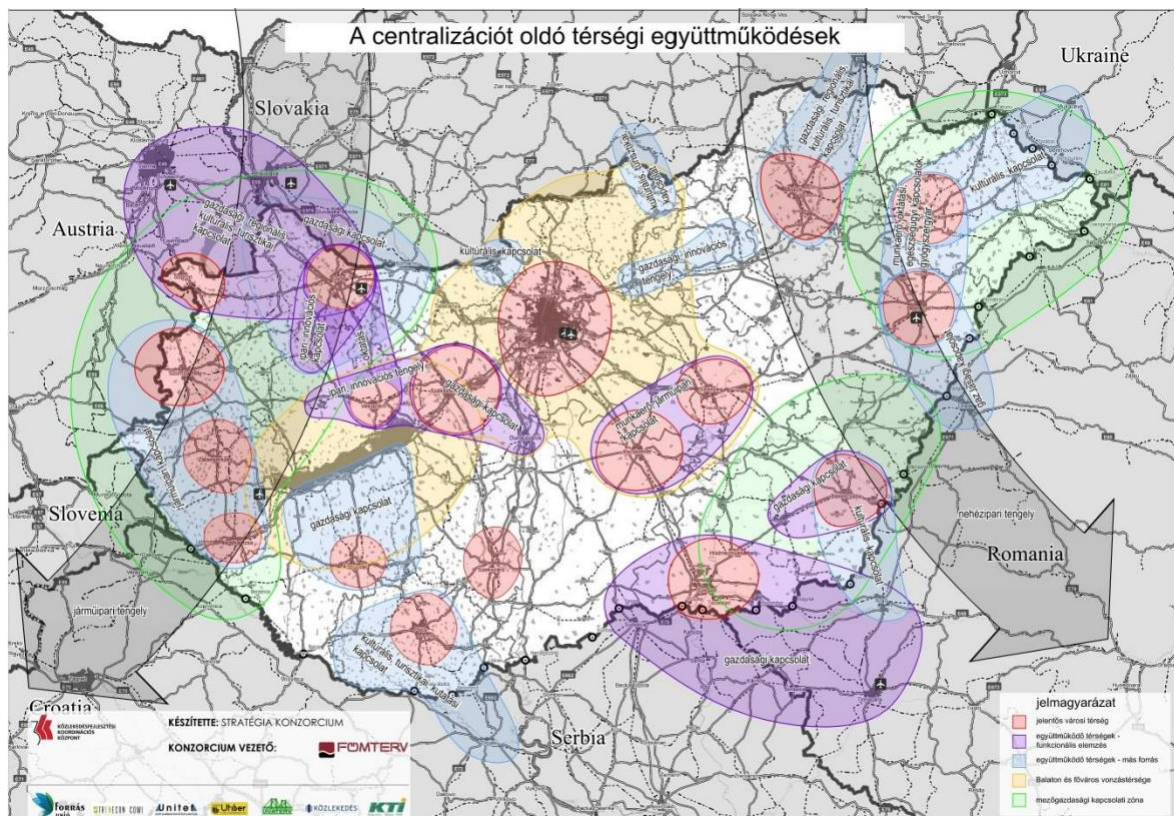

Kányavár község földrajzi helyzete Zala megye területén (forrás: google.com/maps)

Kányavár földrajzi elhelyezkedéséből adódóan határ menti településnek nevezhető, közel van a szlovén és a horvát határhoz, így potenciálisan része lehet a határmenti együttműködéseknek. Lenti – Letenye tengely közelsége miatt kapcsolatban van a Mura-mente térséggel. Közvetlen közúti kapcsolata van Lisepeszentadórján, Bázakerettye, Kiscsehi, Maróc, Zebecke irányába. Távolabbi, de fontos kapcsolatok: Letenye (M7-es autópálya), Nagykanizsa, Lenti, Zalaegerszeg. A Csömödéri Állami Erdei Vasút megállója van Kányaváron – turisztikai szempontból jelentős, de napi közlekedésre nem alkalmas.

Kistérségi szinten a Lenti járáshoz tartozik. A szomszédos Páka községgel a hozzá kapcsolódó közszolgáltatások révén kialakultak kistérségi együttműködések (pl. közös önkormányzati hivatal, iskolakörzetek, orvosi ellátás). A térség meghatározó központja Lenti (járési székhely, szolgáltatások, egészségügy, középiskola), kisebb mértékben Letenye és Bázakerettye is betölt kistérségi szerepkört. Vármegyei központ: Zalaegerszeg, kb. 50 km-re északra, ami a felsőfokú szolgáltatásokat tudja biztosítani.

Kányavár gazdasági súlya csekély, de a környezeti értékek (természet, forrás, erdő) miatt lehet turisztikai potenciálja. A térségben jellemző az erdőgazdálkodás, korlátozott mezőgazdaság, valamint a közeli Lenti termál- és turisztikai vonzereje kiegészítő szerepet játszhat.

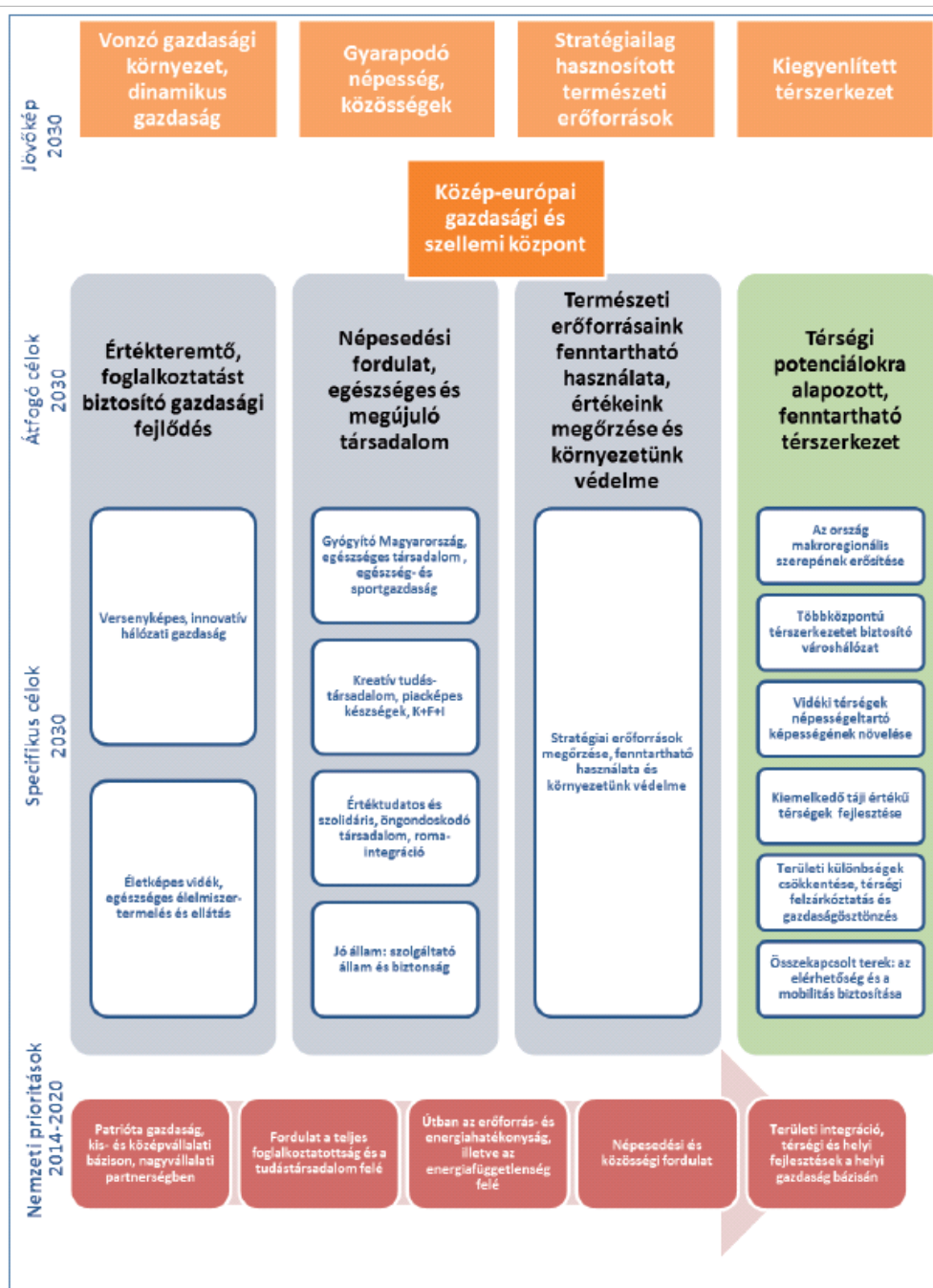
Stratégiai kapcsolatok szerkezete (forrás: OTFK)

2. Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések

2.1. Az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) OGY határozata a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról

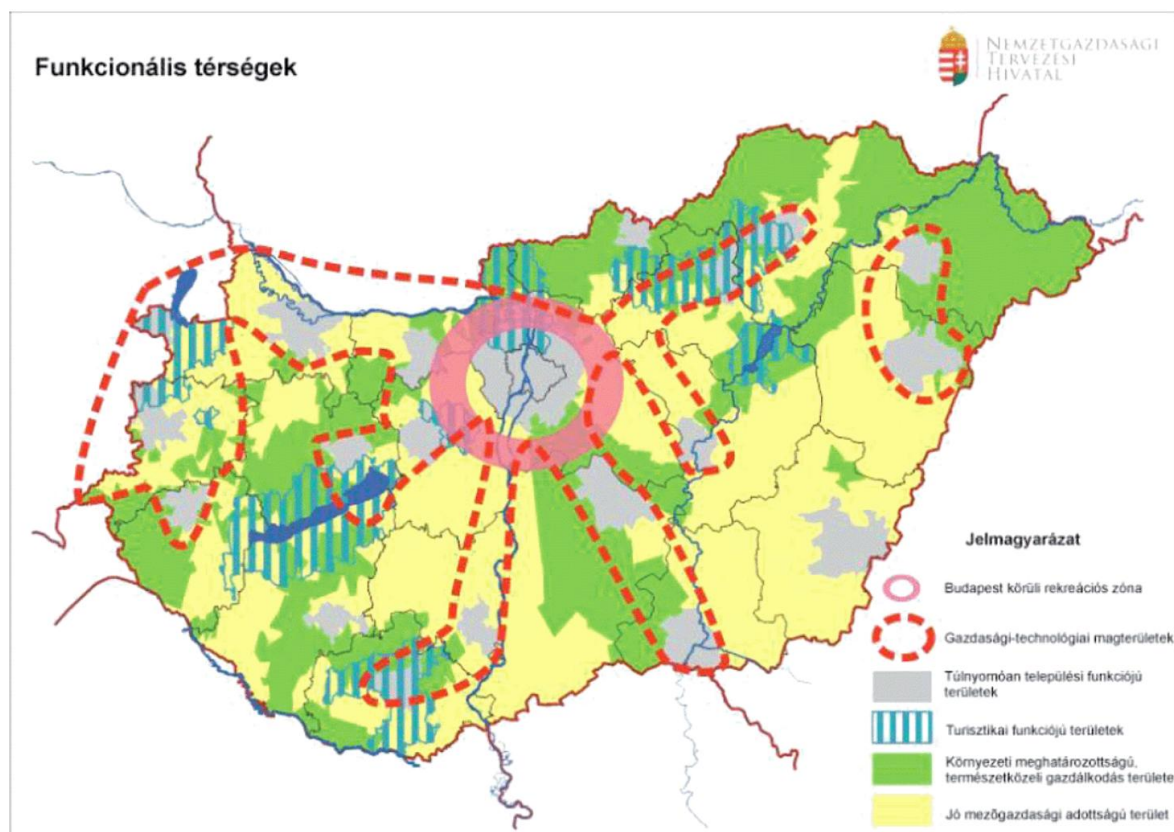
Nemzeti jövőkép

Magyarország 2030-ban **Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz**, lakosságának **biztonságos megélhetést** biztosító, **az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal**, azzal összefüggésben **gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal**.

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció célrendszere

A térszerkezeti jövőképünket összesítve kirajzolhatók azok a **funkcionális térségek**, melyek arculatában meghatározó – vagy a jövőben szándékoltnak azzá válik – egy-egy nemzeti szinten is jelentős gazdasági, társadalmi vagy környezeti feladat ellátása. Az adott térség **elsősorban e feladatellátással kapcsolódik a nemzeti szintű társadalmi és területi munkamegosztásba**. A funkciók kívánt térségi és településhálózati szintű kiosztását szemlélteti az alábbi térkép. Ezek nem kizárólagos és semmiképpen nem szabályozási jellegű térségek. A „túlnyomóan települési funkciójú területek” például csak az országos léptékben is jelentős városias és ahhoz kapcsolódó agglomerációs területeket képviselik. A természetközeli gazdálkodás sem korlátozódhat a környezeti meghatározottságú gazdálkodás tereire, de ott kiemelt fontosságú.

Zala Megye FEJLESZTÉSI IRÁNYOK

- A megyeszékhely bekapcsolása a nemzetközi gyorsforgalmi úthálózatba, a Közép-európai Közlekedési Folyosó elemeinek kiépítésével (M9 gyorsforgalmi út, 17-es sz. vasúti vonal) Zala megye a Baltikum és az Adria közötti kereskedelmi-logisztikai tranzittérséggé fejlődhet.
- A helyzeti energiájukat kihasználó térségek gazdasági specializációja:
 - Zalaegerszeg térsége termelő típusú elektronikai-, gépipari- és mechatronikai gazdasági központtá fejlődik (Harmadik Járműipari és Mechatronikai Centrum).
 - A szlovén–horvát–magyar hármás határnál Nagykanizsa–Letenye térsége nemzetközi jelentőségű logisztikai központtá válik.
 - Keszthely–Hévíz térségében jelentős potenciál van a gyógyvízkészletre alapozott egészségiparban és a Balatonhoz köthető idegenforgalmi szolgáltatás területén.
 - Lenti térségében a gyógy- és gasztroturizmus kiemelt szerepe jellemző.
- Fontos feladat az aprófalvas, perifériális térségek felzárkóztatása (Zalaszentgrót), a vidéki életminőség javítása, a mezőgazdasági termelés és integráció feltételeinek javítása, a vidéki önálló gazdálkodás, a helyi piacok, az élelmiszer helyi feldolgozása és a falusi turizmus támogatása.

- Törekedni kell az egyetemi potenciál fejlesztésére a műszaki-, logisztikai- és agrár felsőoktatás területén, valamint az önálló egyetemi kutató-, fejlesztő-, innovációs- és tudásközpont kialakítására a megyében.
- Kiemelt cél a megújuló energiaforrások szélesebb körben történő fenntartható hasznosítása.

2.1. Zala Megye Területfejlesztési Konceptiója 2020-2027

Zala Megye Területfejlesztési Konceptiója a 2020-2027. évekre vonatkozóan elfogadásra került. (A dokumentumot a HÉTFA Elemző Központ – Város- és Területfejlesztési Iroda készítette.)

A Konceptió az alábbi célrendszert állapította meg:

ZALA MEGYE FEJLESZTÉSI ELVEI

A célrendszer a Zala Megye Területfejlesztési Konceptiója - Helyzetelemzés 2020 című dokumentum „Helyzetértékelés” fejezetének figyelembevételével készült, mely fejezet tartalmazza a megye lehetséges fejlesztési irányainak bemutatását, és ezek alapján a lehetséges cselekvési területek azonosítását, valamint a megye speciális, területi meghatározottságú problémáinak és lehetőségeinek meghatározását. Az itt vázolt fejlesztési irányok címszavakban:

- *Feldolgozóipari működőtőke-beruházások ösztönzése.*
 - o Magasan képzett munkaerő megtartása, a megyébe csábítása.*
- *Gazdasági környezet fejlesztése.*
 - o Mikro- és kisvállalkozások fejlődési lehetőségeit erősítő gazdasági környezet kialakítása.*
 - o Közép- és nagyvállalkozások megerősítése, foglalkoztatási igényeknek megfelelő munkaerő-kínálat megteremtése.*
 - o Nemzetközi gazdasági kapcsolatok erősítése, együttműködések kialakítása.*
 - o Logisztikai fejlesztések infrastrukturális és szolgáltatási feltételeinek javítása a Nagykanizsa, Letenye határtérségben, illetve Zalaegerszegen.*
- *K+F+I kapacitás fejlesztése.*
 - o A felsőoktatási intézmények és a gazdaság szereplői közötti kapcsolatok fejlesztése.*
 - o Innovációs tevékenységek fejlesztése.*
 - o Egyetemi kutatóhálózatokba való bekapcsolódás elősegítése.*
 - o Külföldi felsőoktatási és kutatás-fejlesztési intézményekkel közös kapcsolatok kialakítása/fenntartása.*
 - o Felsőfokú végzettséggel rendelkezők elvándorlásának mérséklése.*
 - o Az agrárgazdaság és vidékfejlesztés területén a meglevő kutatási kapacitás jobb hasznosítása, agrárkutatási tevékenység bővítése.*
- *A térség közúti elérhetőségének javítása.*
 - o M76-os főút Zalaegerszegig tartó kivitelezése*
 - o A megyeszékhely további gyorsforgalmi összekötése Nagykanizsával, Szombathellyel, Kőrmenddel.*
 - o A járásközpontok közösségi közlekedési kapcsolatainak javítása.*
 - o Az útburkolat minőségének általános javítása.*
- *A sármelléki repülőtér működtetésének és fejlesztésének hosszú távú biztosítása.*
- *A turisztikai szolgáltatások színvonalának emelése, turisztikai kínálat és vonzerő bővítése.*
- *Az egészségügyi közszolgáltatások fejlesztése.*
- *Népességcsökkenés negatív tendenciájának mérséklését célzó fejlesztések megvalósítása. Különösen:*

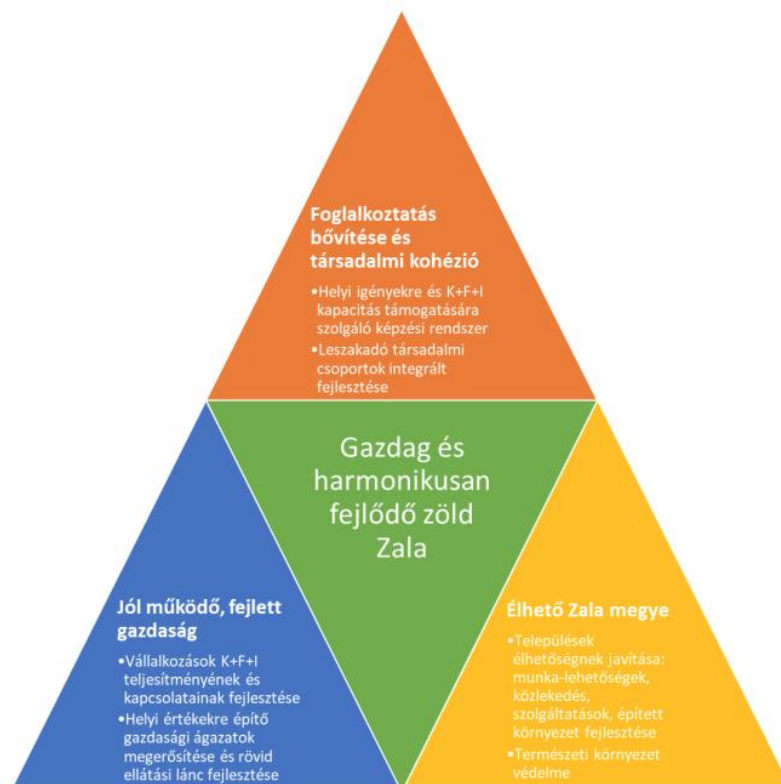
- o A településhálózat integrált – vállalkozásfejlesztési, életminőségbeli és környezetvédelmi tevékenységeket összefüggéseiben is kezelő – fejlesztése.*
- o A kistelepüléseken a települési funkciók és humán szolgáltató rendszerek fejlesztése.*
- o A járásközpontok közösségi közlekedési kapcsolatainak javítása.*
- o Kistelepülések közötti elérhetőségének fejlesztése.*
- o Rövid ellátási láncok megerősítése, támaszkodva a településeken már kiépült termelőkapacitásokra.*
- o Szociális háló fejlesztése a kisebb településeken.*

• **Természeti környezet védelme.**

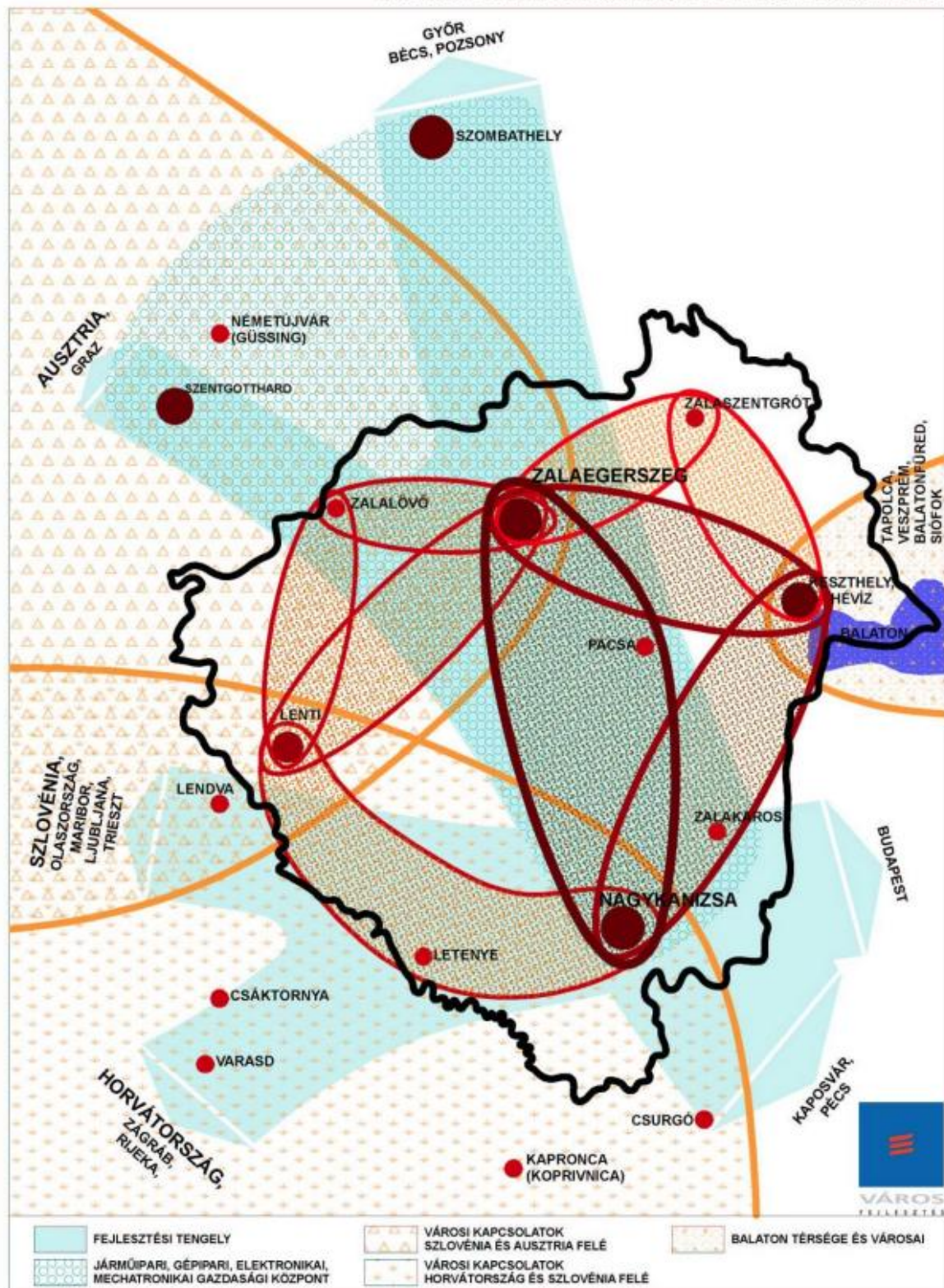
- o A megye érzékeny felszíni vizeinek, ivóvízbázisának védelme, az ivóvíz minőségének javítása.*
- o A talajszennyezés mérséklése, a csatornázott települések körének bővítése.*
- o Illegális szemétkukázás/dögkutak felszámolása.*
- o A lakosság és a vállalkozások környezettudatosságának erősítése, a természeti erőforrások és értékek védelme.*
- o Az erdőterületek védelme, az erdők látogatottságának növelése a természeti értékek megőrzése mellett.*

• **Megújuló energia-előállítás potenciál jobb hasznosítása, elsősorban a napenergia, és termálvíz hasznosítása mellett.**

A 2021-2027-es időszakra, az átfogó célokhoz illeszkedően új stratégiai ágazati és területi célokat, prioritásokat és horizontális célokat határozott meg Zala megye, melyeket az alábbi ábra szemléltet:

ZALA MEGYE STRATÉGIAI TÉRSZERKEZETE

Forrás: Zala Megye Területfejlesztési koncepciója 2013.

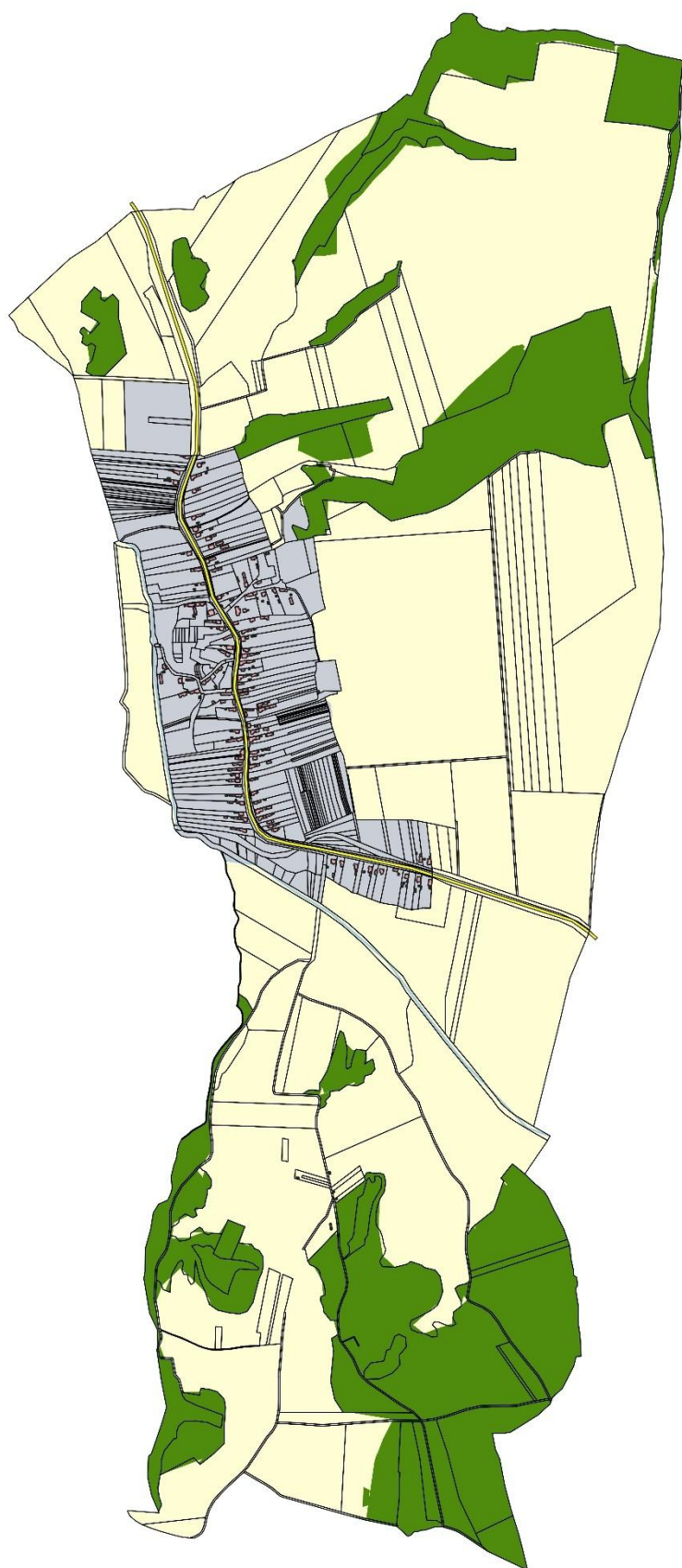
3. Területrendezési követelmények

A Zala Megye Területrendezési Tervének felülvizsgálata a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. évi törvénnyel (a továbbiakban: MaTrT), továbbá a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelettel (a továbbiakban: MvM rendelet) összhangban 2019. évben megtörtént. A Zala megye területrendezési szabályzatáról, térségi Szerkezeti Tervéről és övezeteiről szóló Zala Megyei Közgyűlés 8/2019. (IX. 27.) rendelete (a továbbiakban: ZMTrT) feldolgozta és pontosította az országos övezeteket, ezért a megyei területrendezési terv figyelembevétele szükséges a településterv készítése során.

Kányavár közigazgatási területére az alábbiak szerint fednek a területrendezési tervek által megállapított térségi területfelhasználások, valamint az országos és megyei övezetek:

Térség, övezet megnevezése	Érintettsége
erdőgazdálkodási térség	+
mezőgazdasági térség	+
vízgazdálkodási térség	+
települési térség	+
legalább 5 ha nagyságú sajátos területfelhasználású térség	-
ökológiai hálózat magterületének övezete	+
ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete	+
ökológiai hálózat pufferterületének övezete	-
kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	+
jó termőhelyi adottságú szántók övezete	+
erdők övezete	+
erdőtelepítésre javasolt terület övezete	+
tájképvédelmi terület övezete	+
világörökségi és világörökségi várományos területek övezete	-
vízminőség-védelmi terület övezete	-
nagyvízi meder övezete	-
VTT-tározók övezete	-
honvédelmi és katonai célú terület övezete	-
ásványi nyersanyagvagyon övezete	-
rendszeresen belvízjárta terület övezete	-
tanyás területek övezete	-
földtani veszélyforrás terület övezete	+
egyedileg meghatározott megyei övezet:	
• gazdaságfejlesztési és innovációs övezet	-
• kiemelt turisztikai övezet	-

3.1. Zala Megye Szerkezeti Terve

Jelmagyarázat

Épület

Földrészlet

ZMTrT - szerkezeti terv

Térségi szerepű összekötő út

Meglévő

Térségi területfelhasználási kategória

Erdőgazdálkodási térség

Mezőgazdasági térség

Települési térség

Vízgazdálkodási térség

Kányavár közigazgatási területe erdőgazdálkodási, mezőgazdasági, települési és vízgazdálkodási térségbe tartozik. Nyomvonalas szerkezetalkotó elemek a 7537 j. országos mellékút, ami a község tengelyét jelenti, valamint a Csömödér – Kistolmács erdei vasútvonal. (Ez a megyei szerkezeti terven nem ábrázolt.) A községet kettészeli az Alsó-Válicka patak. A község sem borvidéknek, sem gyümölcsstermesztési régióknak nem része. A megyei terv nem tervez a község területén új műszaki infrastruktúra elemet.

MaTrT vonatkozó előírásai:

11. § A kiemelt térségi, illetve vármegyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével

a) az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület övezetet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell, meglévő és tervezett erdő övezetként differenciáltan lehatárolni;

b) a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át a mezőgazdasági terület övezetébe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület és vegyes terület építési övezet nem jelölhető ki;

c) a vízgazdálkodási térség területét - e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével - vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani;

d) a települési térség területén bármely építési övezet, övezet kijelölhető;

12. § (1) Új beépítésre szánt terület a település közigazgatási határához 250 méternél közelebb nem jelölhető ki.

(2) Ha az új beépítésre szánt terület kijelölése zöldterület vagy erdőterület átsorolásával jár, csereterületként a megszűnő zöldterület vagy erdőterület kiterjedésével megegyező kiterjedésű zöldterületet vagy erdőterületet kell kijelölni, továbbá az új beépítésre szánt területnövekmény legkevesebb 25%-ának megfelelő kiterjedésű további új zöldterületet vagy erdőterületet is ki kell jelölni. Csereterületként nem vonhatók be védett természeti területek, Natura 2000 területek és természetközeli területek.

(3) A zöldterületen és az erdőterületen kívüli egyéb beépítésre nem szánt – jellemzően mezőgazdasági – területet csak abban az esetben lehet újonnan beépítésre szánt területbe sorolni, ha

a) az új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a korábban beépítésre szánt területként kijelölt, de még be nem épített területet csereterületként a településrendezési terv zöldterület, erdőterület, mezőgazdasági terület, vízgazdálkodási terület vagy természetközeli terület övezetbe sorolja vissza azzal, hogy a visszasorolt terület nagysága eléri vagy meghaladja az újonnan kijelölt terület kiterjedését, vagy

b) az a) pont szerinti csereterület nem áll rendelkezésre, de a településrendezési tervben az új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a területnövekmény legkevesebb 25%-ának megfelelő kiterjedésű, új zöldterületet vagy erdőterületet is egyidejűleg kijelölnek azzal, hogy gazdasági terület övezet kijelölése esetén ez a szabály nem alkalmazható.

(4) A (2) és (3) bekezdés szerinti, az új beépítésre szánt területtel egyidejűleg kijelölésre kerülő zöldterületnek a települési önkormányzat tulajdonában kell állnia, vagy a települési önkormányzati tulajdonba adásról az önkormányzat képviselő-testületének településrendezési szerződést kell kötnie azzal, hogy a településrendezési szerződésnek a településrendezési terv elfogadásával egy időben kell hatályba lépnie.

15. § (2) A településrendezési tervben

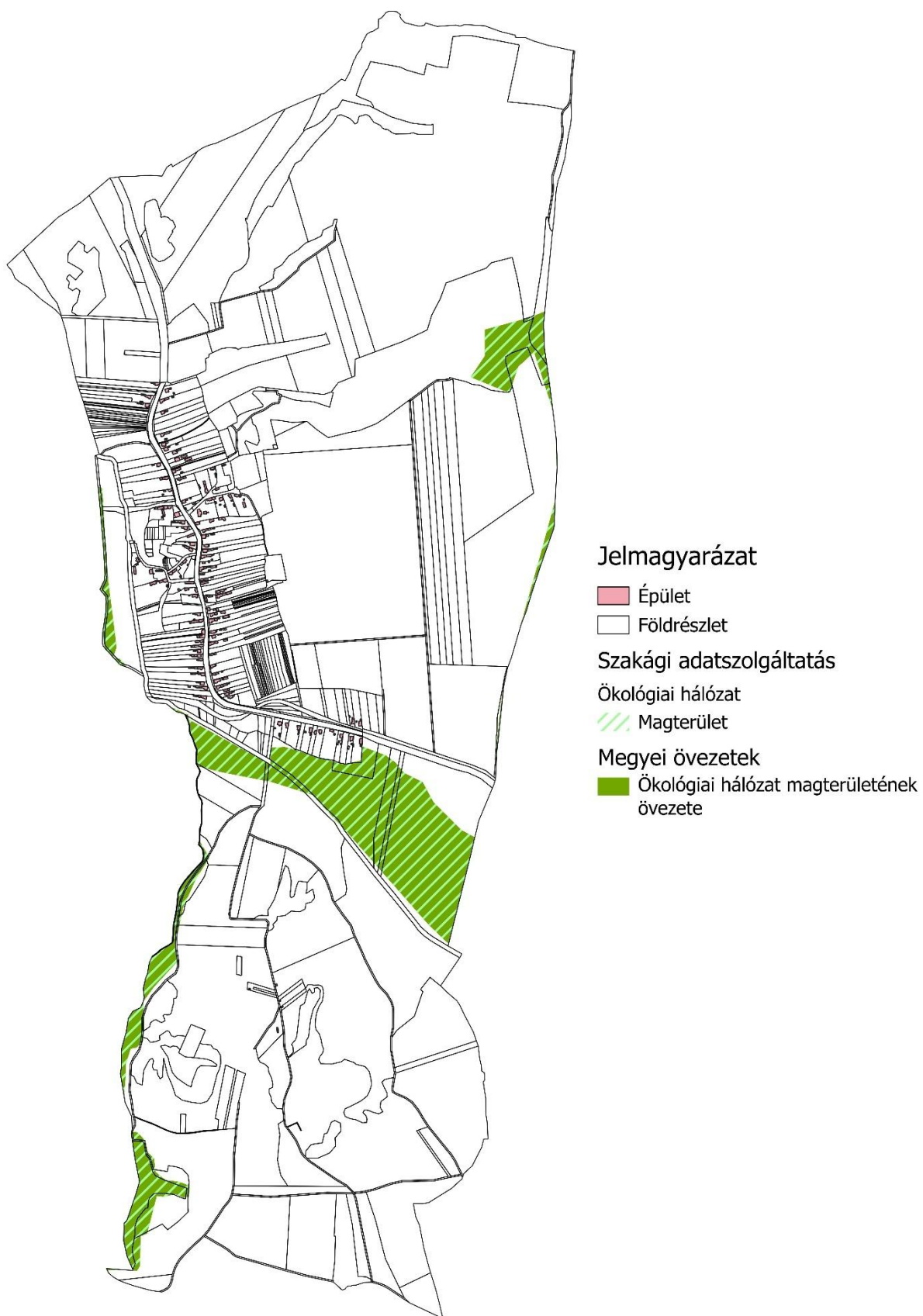
a) az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek helyét a kiemelt térségi, illetve vármegyei területrendezési tervekben meghatározott térbeli rend figyelembevételével kell meghatározni,

b) az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonala a településrendezési terv egyeztetési eljárásában részt vevő, az egyeztetés tárgyát képező infrastruktúra elem vonatkozásában az adott egyeztetési szakterületet képviselő államigazgatási szerv hozzájárulása, és az egyéb érintett szakterületet képviselő államigazgatási szerv egyetértése esetén térhet el a kiemelt térségi, illetve vármegyei területrendezési tervek szerkezeti tervében megállapított nyomvonalváltozattól, azok térbeli rendjétől és a térbeli rend szempontjából meghatározó települések felsorolásától.

(3) Az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonalának meghatározásánál biztosítani kell a szomszédos vármegyék és települések határán a folyamatos kapcsolódás lehetőségét.

17. § (1) A 4/4., 4/6. és 4/11. melléletekben szereplő országos műszaki infrastruktúra-hálózatok elemeit és az egyedi építményeket az ott felsorolt, a térbeli rend szempontjából meghatározó települések közigazgatási területét érintve, az országos, a kiemelt térségi és a vármegyei szerkezeti terv, valamint a településrendezési terv figyelembevételével, az engedélyezési eljárás során felmerülő ágazati szempontok és követelmények miatt szükséges korrekciókkal kell megvalósítani.

3.2. Ökológiai hálózat magterületének övezete

Kányavár területén az Alsó-Válicka patak mentén, valamint foltszerűen, a szomszéd településeken folytatódóan jelenik meg a magterület övezete.

Kivágat az interaktív térképből (forrás: <https://www.oeny.hu/oeny/4tr/#/tudastar/interaktiv-terkep>)

MaTrT vonatkozó előírásai

25. § (1) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben csak olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja

(2) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

- a) a települési területet az ökológiai hálózat magterülete, vagy az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója körülzárja, továbbá
- b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

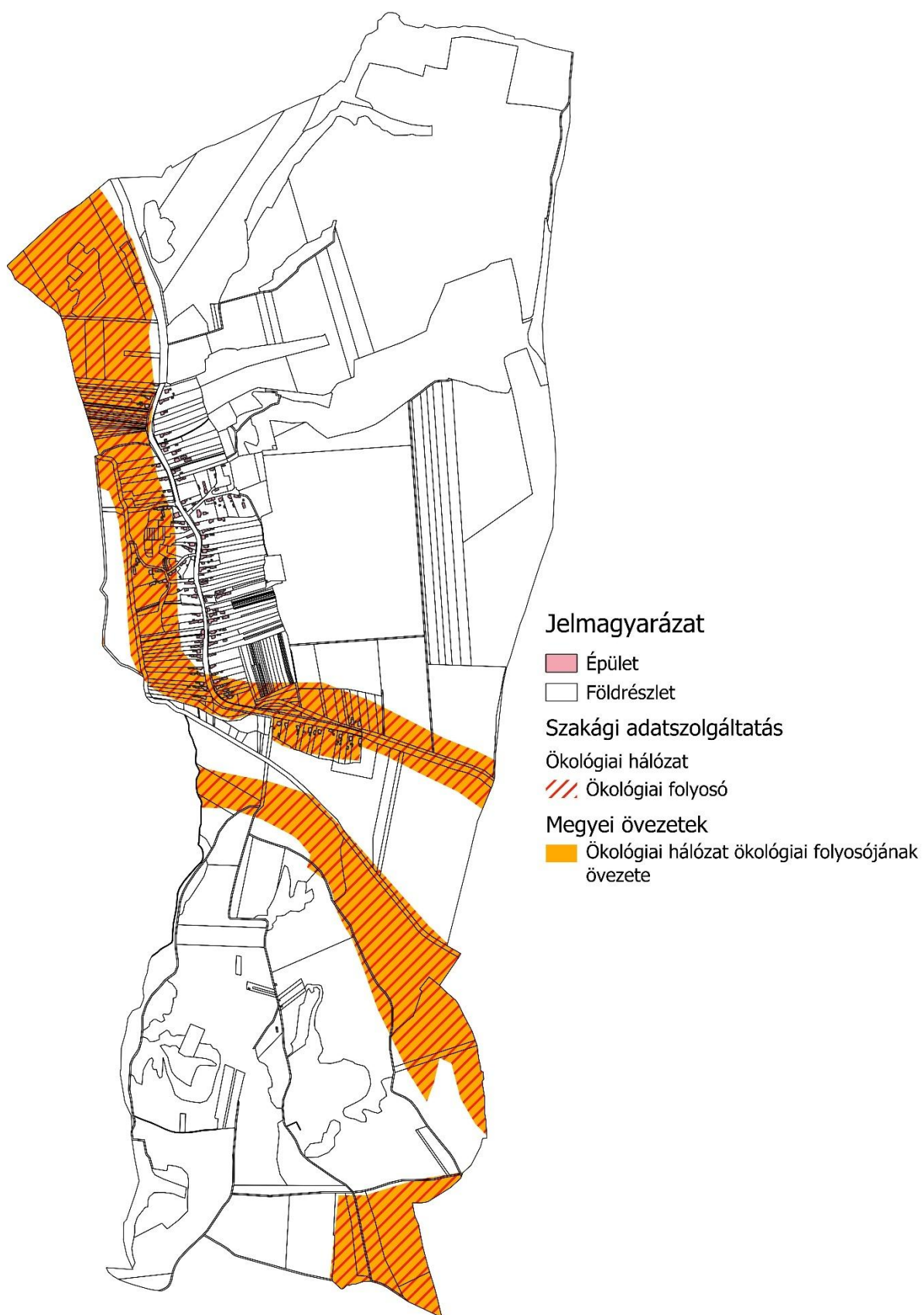
(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén beépítésre szánt terület az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

(6) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.

3.3. Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete

Kányavár területén ökológiai folyosóba tartozik az Alsó-Válicka-patak menti, illetve a kisvasút menti területek, továbbá a déli közigazgatási határ mentén egy kis erdőrész, ami a szomszédos Lasztonya területén lévő nagy erdő része.

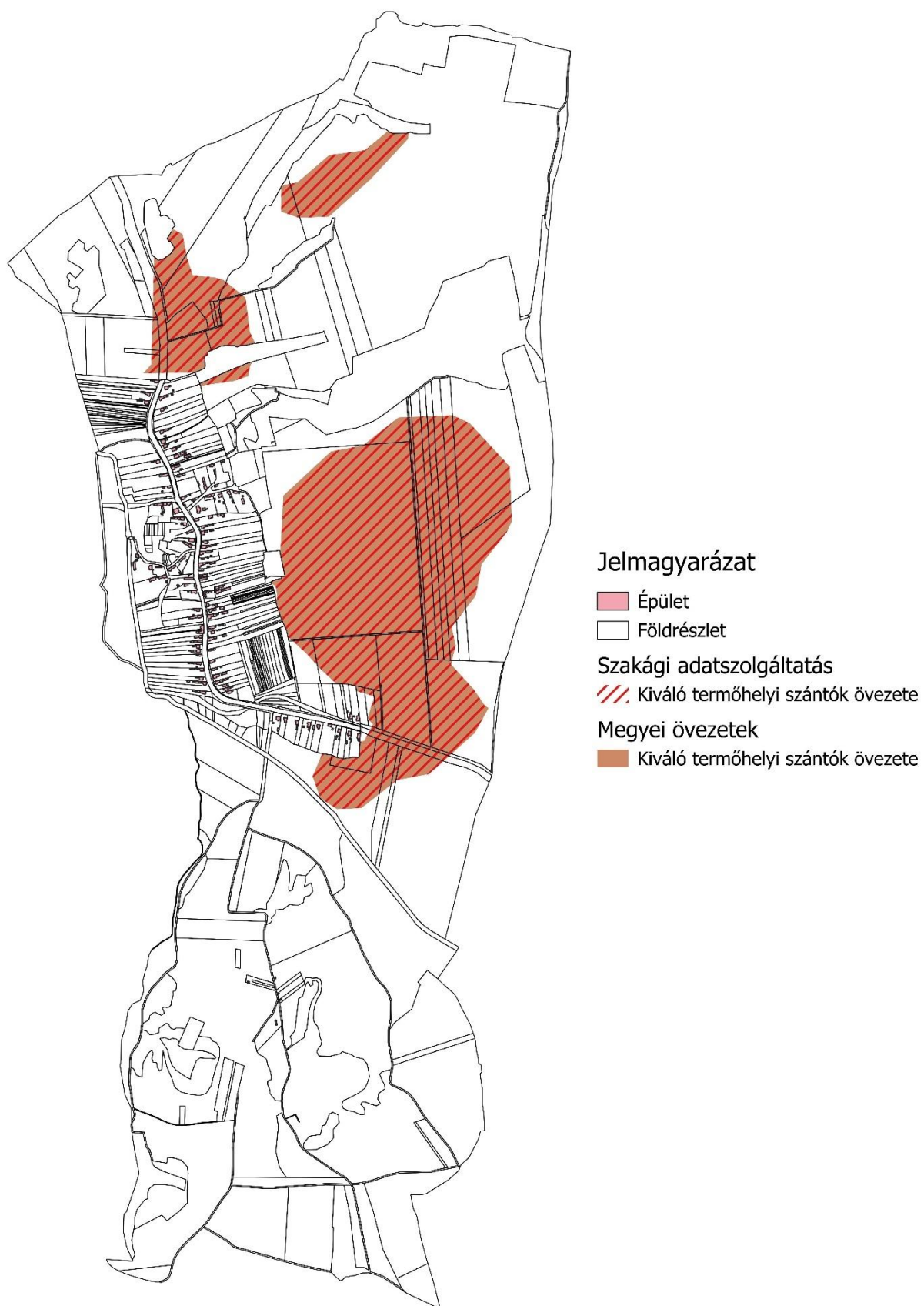

Kivágat az interaktív térképből (forrás: <https://www.oeny.hu/oeny/4tr/#/tudastar/interaktiv-terkep>)

MaTrT vonatkozó előírásai

26. § (1) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.
- (2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha
- a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó, vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá
 - a kijelölést más jogszabály nem tiltja.
- (3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.
- (4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.
- (5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.
- (6) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

3.4. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

Az övezet a mezőgazdasági térségen belül, foltszerűen fed a község külterületére a középső és északi területekre.

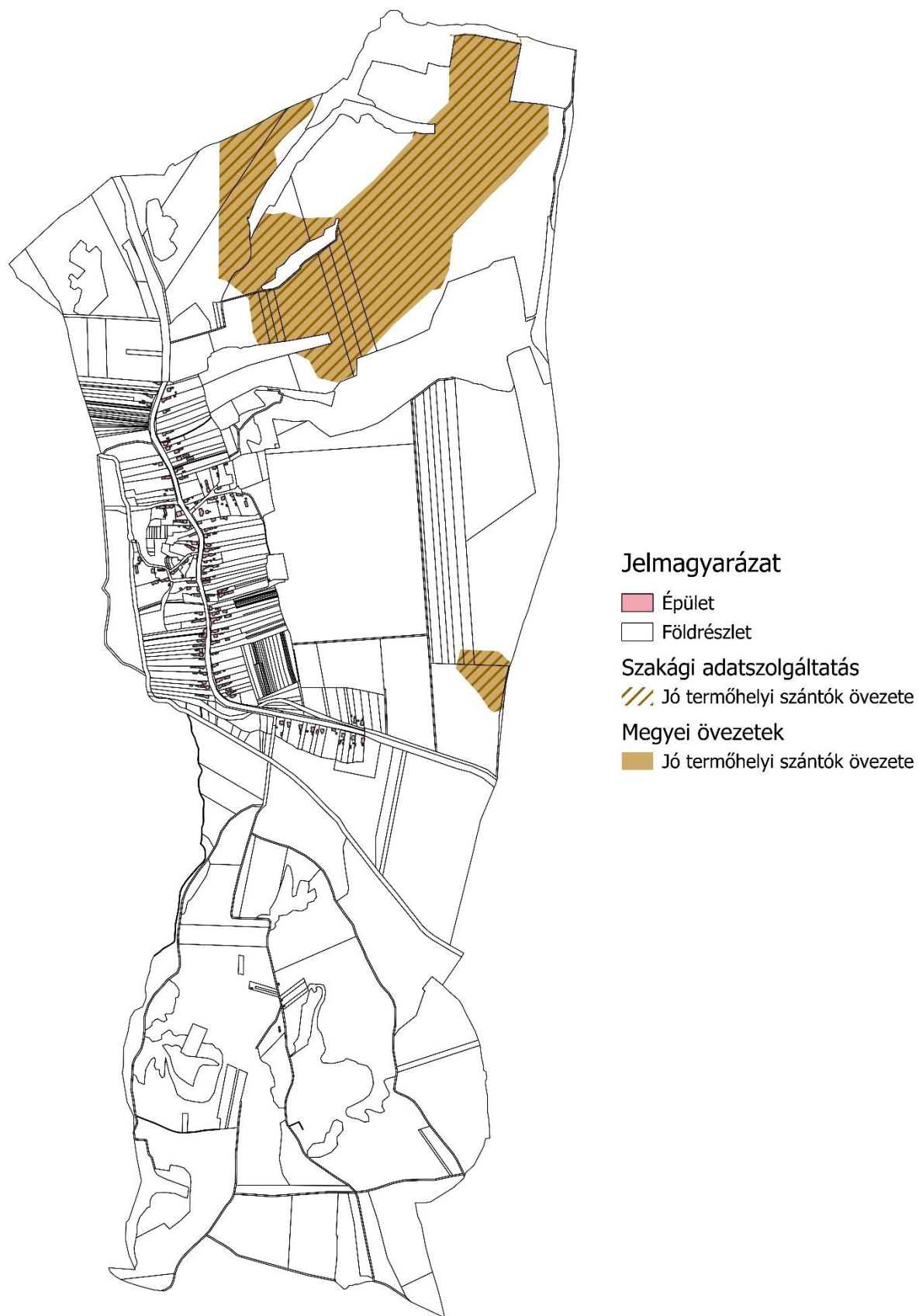
MaTrT vonatkozó előírásai:

28. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új beépítésre szánt terület – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak az állami főépítész hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.

(2) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(3) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

3.5. Jó termőhelyi adottságú szántók övezete

Az övezet több kisebb-nagyobb foltban fed a község külterületére. Nagyobb összefüggő folt a külterület északi részén látható.

MvM r. vonatkozó előírásai:

2. § (1) A településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban – a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett – a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni.

(2) A jó termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(3) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó települések (...).

3.6. Erdők övezete

Jelmagyarázat

Épület

Földrészlet

Szakági adatszolgáltatás

Egyéb erdőrészlet

Erdőrészlet

Megyei övezetek

Erdők övezete

Az erdők övezete az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdőket tartalmazza. Kányavár külterületének kb. egynegyed része erdővel borított, ezért az erdők övezetébe tartozik. Az adatszolgáltatás az erdők övezetétől eltérően nagyobb területet sorol erdőbe.

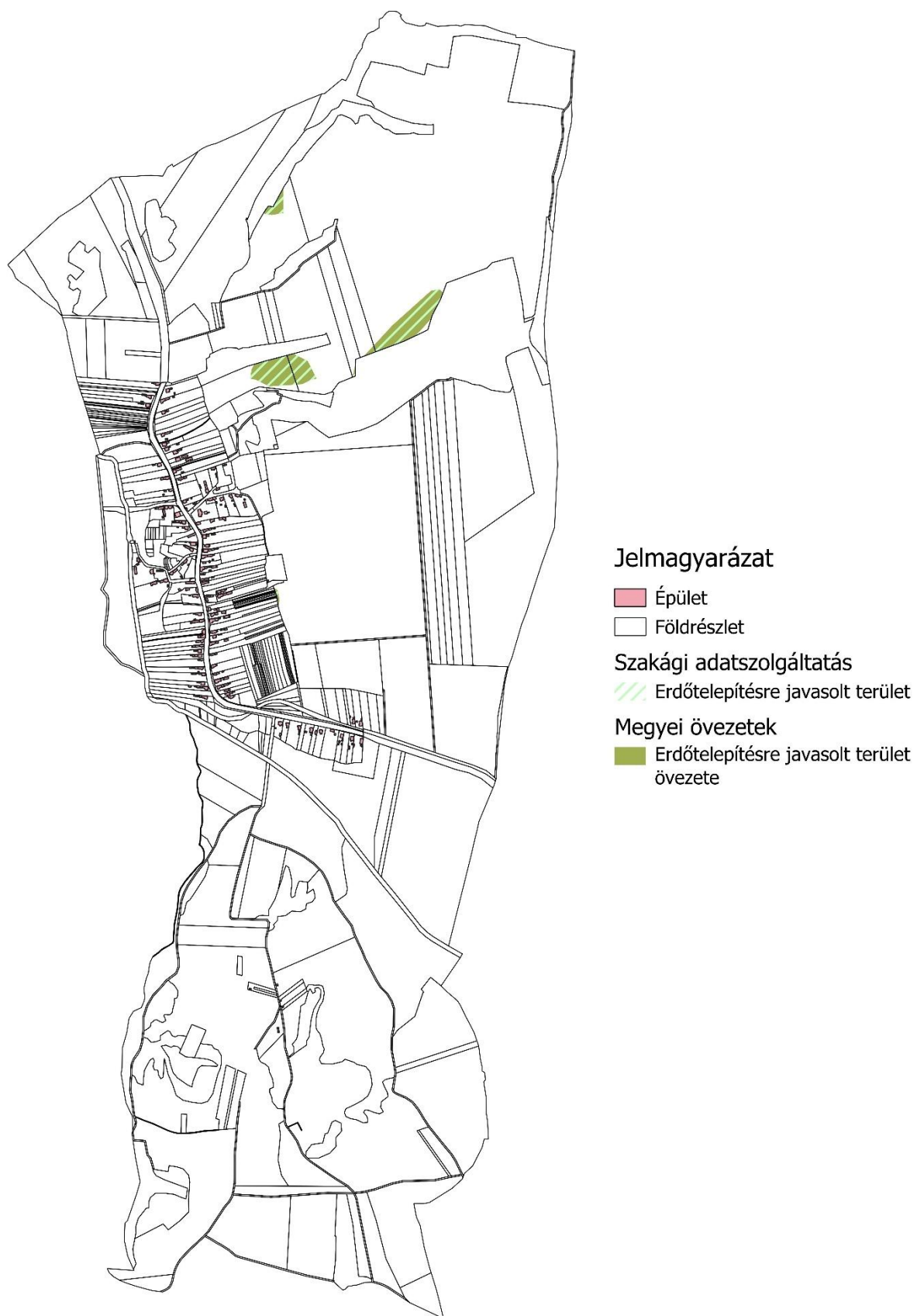
MaTrT vonatkozó előírásai:

29. § Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési tervében legalább 95%-ban erdőterület övezetbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

30. § Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

30/A. § Az erdők övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

3.7. Erdőtelepítésre javasolt terület övezete

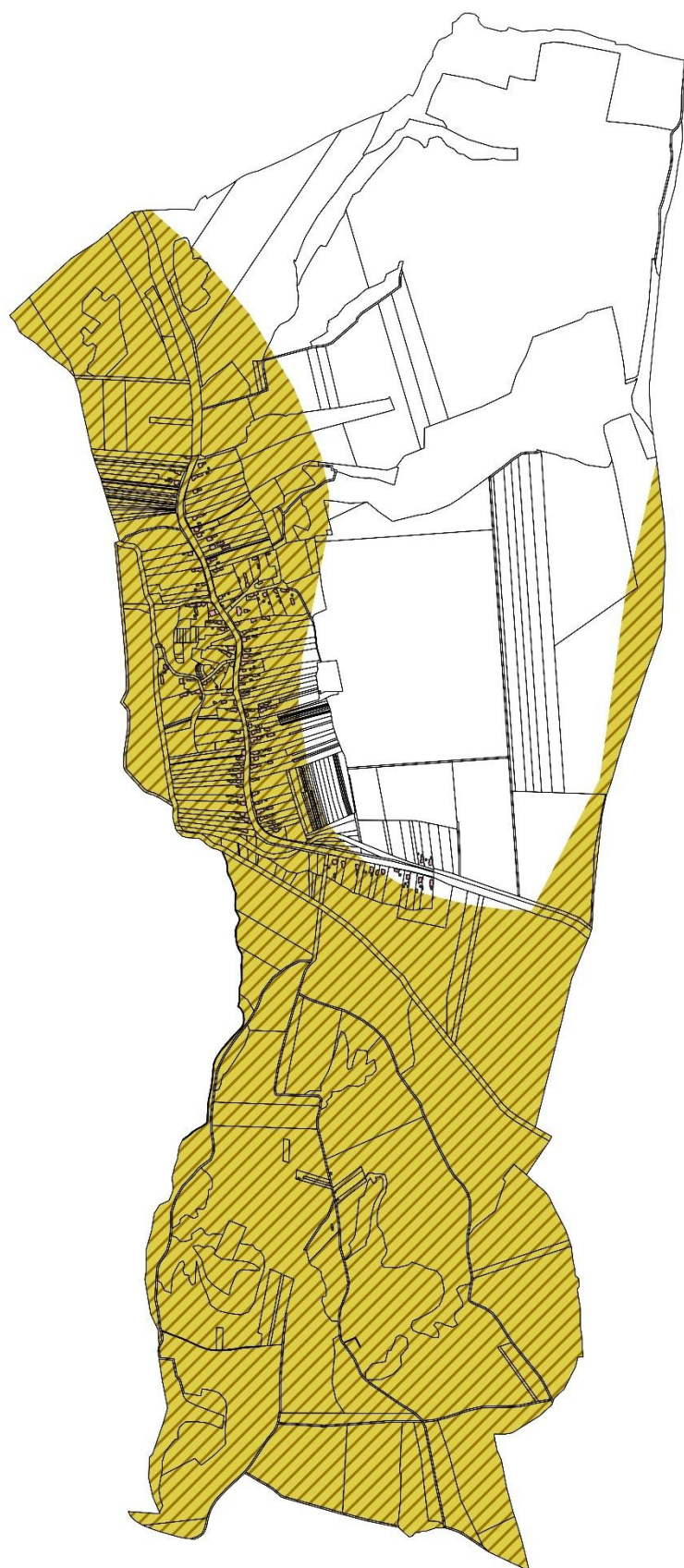
Az övezet néhány foltban érinti a községet, jellemzően mezőgazdasági művelés alatt álló telkeken.

MvM rend. vonatkozó előírásai:

3. § (1) A településrendezési eszközök készítése során az Országos Erdőállomány Adattárban nem szereplő erdő-terület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban - a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül - az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni.

(2) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó települések (...)

3.8. Tájképvédelmi terület övezete

Jelmagyarázat

Épület

Földrészlet

Szakági adatszolgáltatás

Tájképvédelmi terület

Megyei övezetek

Tájképvédelmi terület övezete

Az övezet a közigazgatási terület nagy részét lefedi, a belterületet és attól a teljes nyugati és déli külterületet.

MvM rend. vonatkozó előírásai:

4. § (1) A tájképvédelmi terület övezete területére a vármegye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében - a településkép védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - meg kell határozni

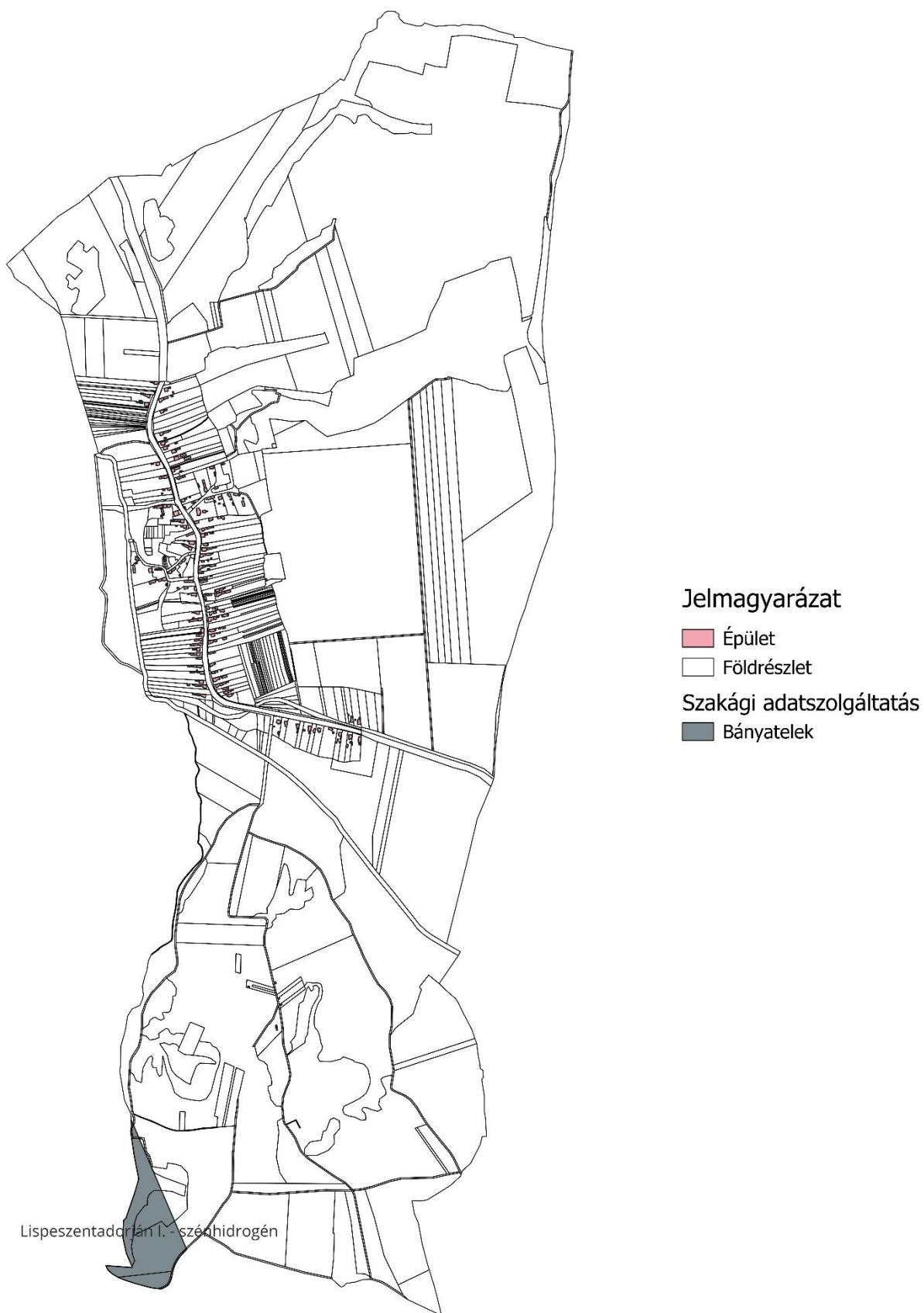
a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,

b) a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

3.9. Ásványi nyersanyagvagyon övezete

Az övezet nem fedi a települést, de az adatszolgáltatás szerint ásványi nyersanyagvagyon található a községben. A működő bányatelek megnevezése: Lisperzentadorján I. – szénhidrogén.

MvM rend. vonatkozó előírásai:

8. § (1) Az ásványi nyersanyagvagyon övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti területen, a településrendezési eszközökben csak olyan területfelhasználási egység, építési övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el.

3.10. Földtani veszélyforrás terület övezete

Kányavár teljes közigazgatási területét lefedi az övezet. Adatszolgáltatásban konkrét földtani veszélyforrásra vonatkozó adatot nem kaptunk.

MvM rend. vonatkozó előírásai:

- 11. § (1) A földtani veszélyforrás terület övezetében a földtani veszélyforrással érintett terület kiterjedését a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.*
- (2) Az (1) bekezdés szerinti területen új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a bányafelügyelet a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.*
- (3) A beépítés feltételeit a bányafelügyeleti hatáskörben eljáró illetékes fővárosi és vármegyei kormányhivatal hozzájárulásával kell meghatározni.*
- (4) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó települések (...)*

4. Tervi előzmények, érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése

Kányavár község OTÉK alapú Településrendezési eszközeit az alábbiak szerint hagyta jóvá Kányavár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete:

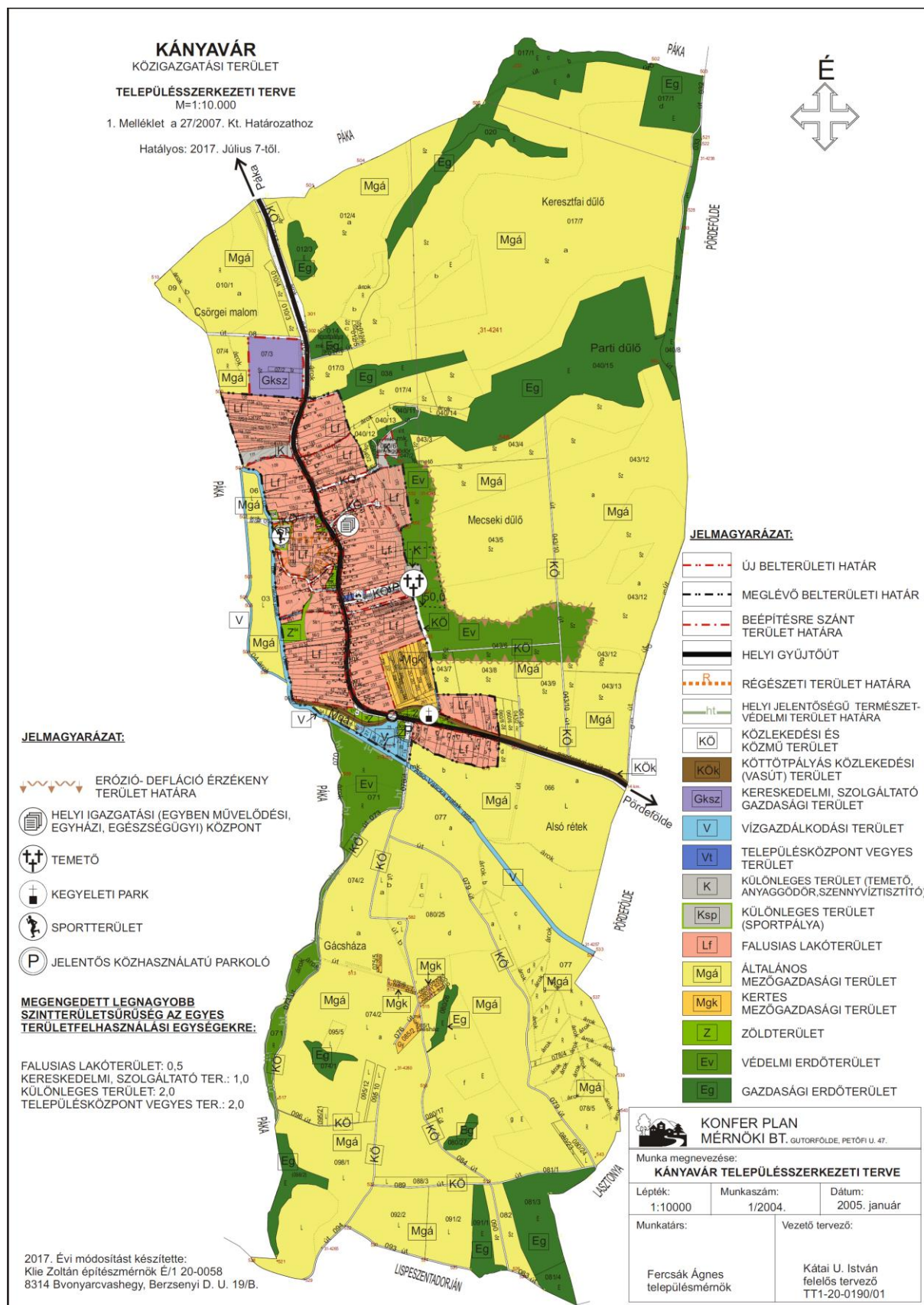
- a településfejlesztési koncepciót a .../2004. sz. KT. határozattal
- a településszerkezeti tervet a 24/2004. (VII. 07.) sz. KT. határozattal,
- a helyi építési szabályzatot és annak mellékletét képező szabályozási tervet az 7/2005. (VI. 28.) Önk. rendelettel.

A településfejlesztési koncepció fő célkitűzései a következők:

- Az intézmények folyamatos és biztonságos működtetésének biztosítása, melynek keretében új ravatalozó építése, faluház felújítása és bővítése
- Szennyvízcsatornázás megvalósítása, egyedi szennyvíztisztító rendszer kiépítése
- Temetőnél lévő víztározóhoz új út és övárók kialakítása
- Új sportpálya kijelölése
- Belvíz elvezetésének megoldása megszűnt árok visszaállításával
- Parkolókapacitás bővítése a temetőnél
- Falugondnoki szolgálat gépjárművének tárolása, kábeltevé műszerszobájának kialakítása
- Belterületi utak aszfaltozása
- Harangláb helyi védettségének elrendelése
- Jóléti víztározó, pihenőövezet kialakítása
- Új gazdasági terület kijelölése
- Az izraelita temető megszüntethető, de a belterületen emlékhelyet kell kialakítani helyette
- Az erózió megakadályozására a 052 hrsz-ú ingatlan veszélyeztetett részét erdősíteni kell

A településszerkezeti terv megállapítja a meglévő és tervezett területfelhasználásokat, és infrastruktúra-hálózati elemeket. A hatályos településszerkezeti terv kijelölt egy új gazdasági területet és sportterületet, több közparkot. A kisvasút – országos mellékút kereszteződésénél egy turisztikai-szabadidős területet. A lakóterület csak falusias lakóterületből áll, a temető mellett egy kis intézményi vegyes területet jelöl ki.

A településszerkezeti tervben kijelölt fejlesztési területek közül sem a lakóterület bővítés, sem a gyorsforgalmi út nem valósult meg. A zöldterület részben megvalósult.

Kányavár településszerkezeti terve (készítette: Konfer Plan Bt.)

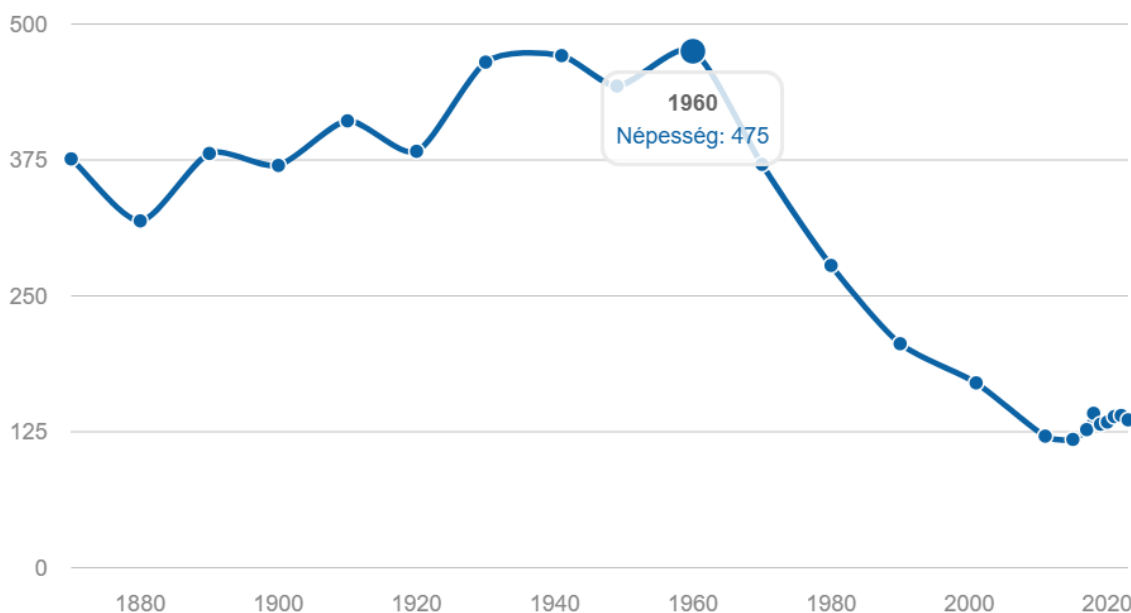
1. Melléklet a 7/2005. (VI. 28.) Sz. Önk. rendelethez

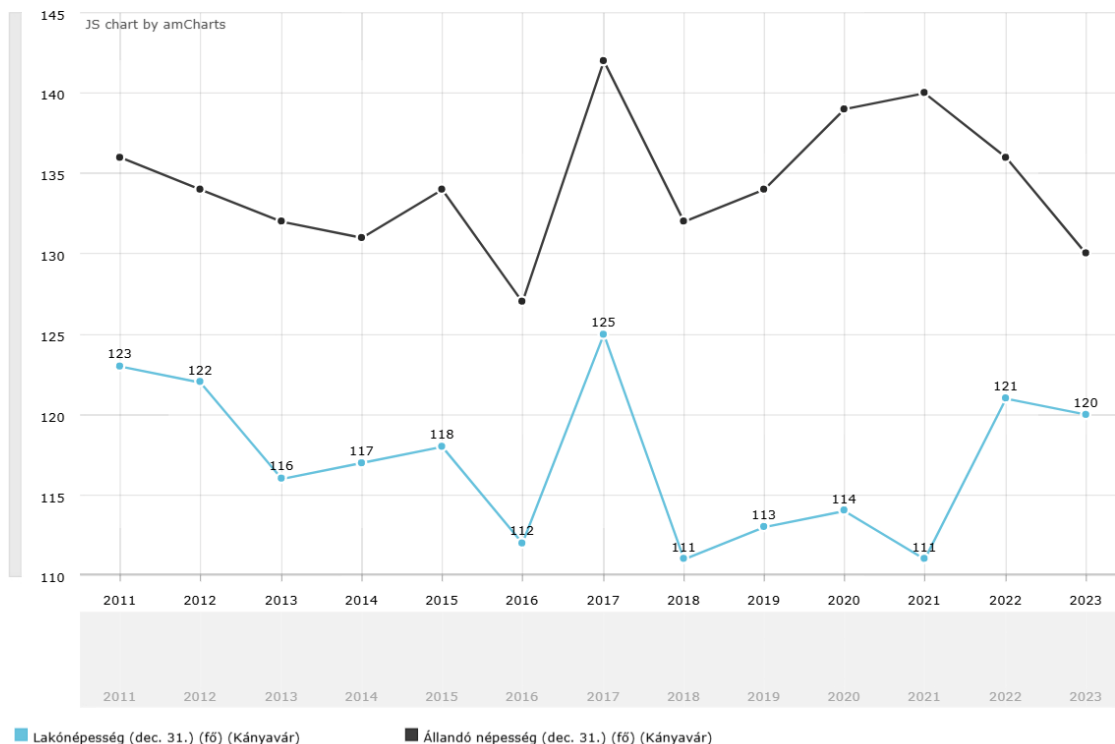
5. A település demográfiai helyzete

Kányavár utolsó becült népessége **120 fő** (2024 évben), ami akkori Magyarország népességének **0%-a** (Zala megyének 0.05%-a). Népsűrűsége 32 fő/km². Lakások száma 82, népességet figyelembevéve, ez 1,7 fő per lakás. Ha népesség azonos ütemben változna mint [2022-2024] időszakban (-2,86%/év), 2025-ben Kányavár lakossága 104 lenne. (Forrás: www.nepesseg.com)

Kányavár népességének alakulása 1870-től 2023 -ig (fő) ^[1] ^[2]

(c) 2025 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

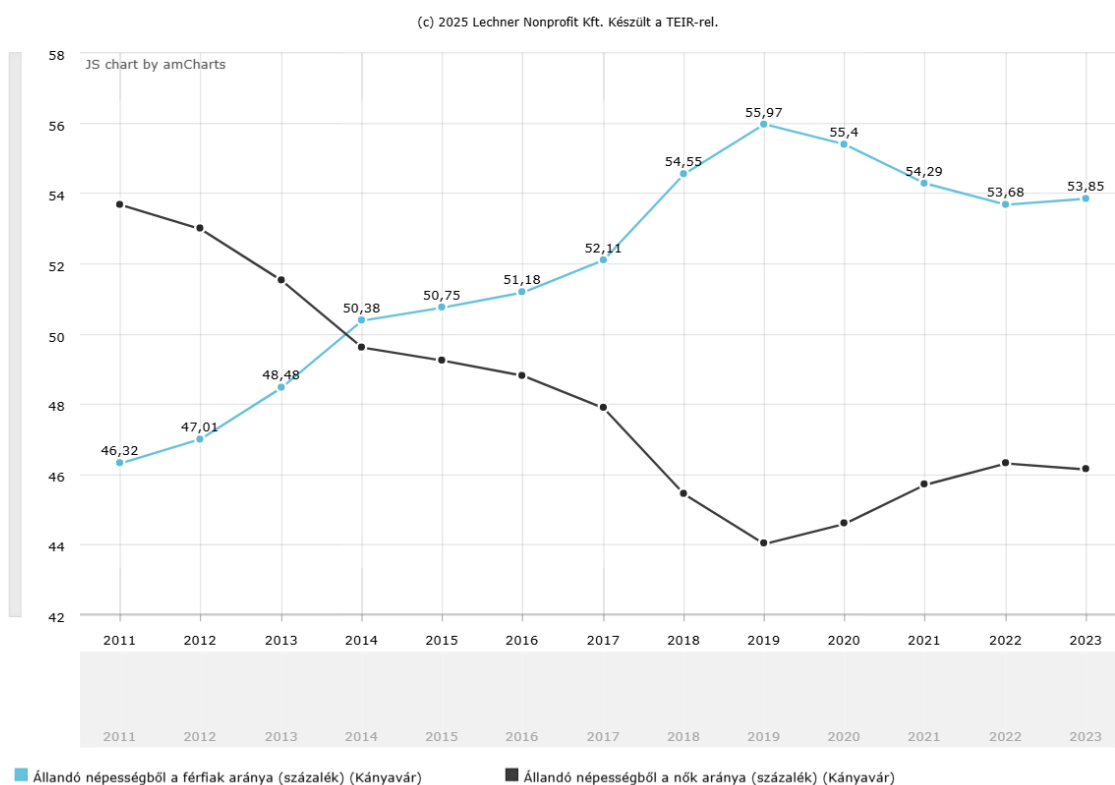

A lakónépesség és az állandó népesség száma viszonylag kis mértékű, de **ingadozó tendenciát** mutatott az elmúlt évtizedben. A lakónépesség 2011-ben 123 fő volt, amely 2023-ra 120 főre csökkent, de közben több évben (pl. 2017, 2022) kisebb-nagyobb növekedést mutatott. Az állandó népesség ennél kevésbé változott, 2011-ben 136 főről 2023-ra 130 főre csökkent.

Ez a tendencia egy **stagnáló, enyhén csökkenő népességű településre utal**, amelyben a népességvesztés nem drasztikus, de folyamatosan jelen van.

2011-ben még a nők aránya dominált (53,68%), azonban az évek során **fordulat következett be**, és 2014-től a férfiak kerültek többségbe. A férfiak aránya 2011-ben még csak 46,32% volt, de 2017-re elérte az 52,11%-ot, 2019-ben a csúcstérteket, 55,97%-ot. Azóta enyhe csökkenés figyelhető meg, 2023-ban 53,85%.

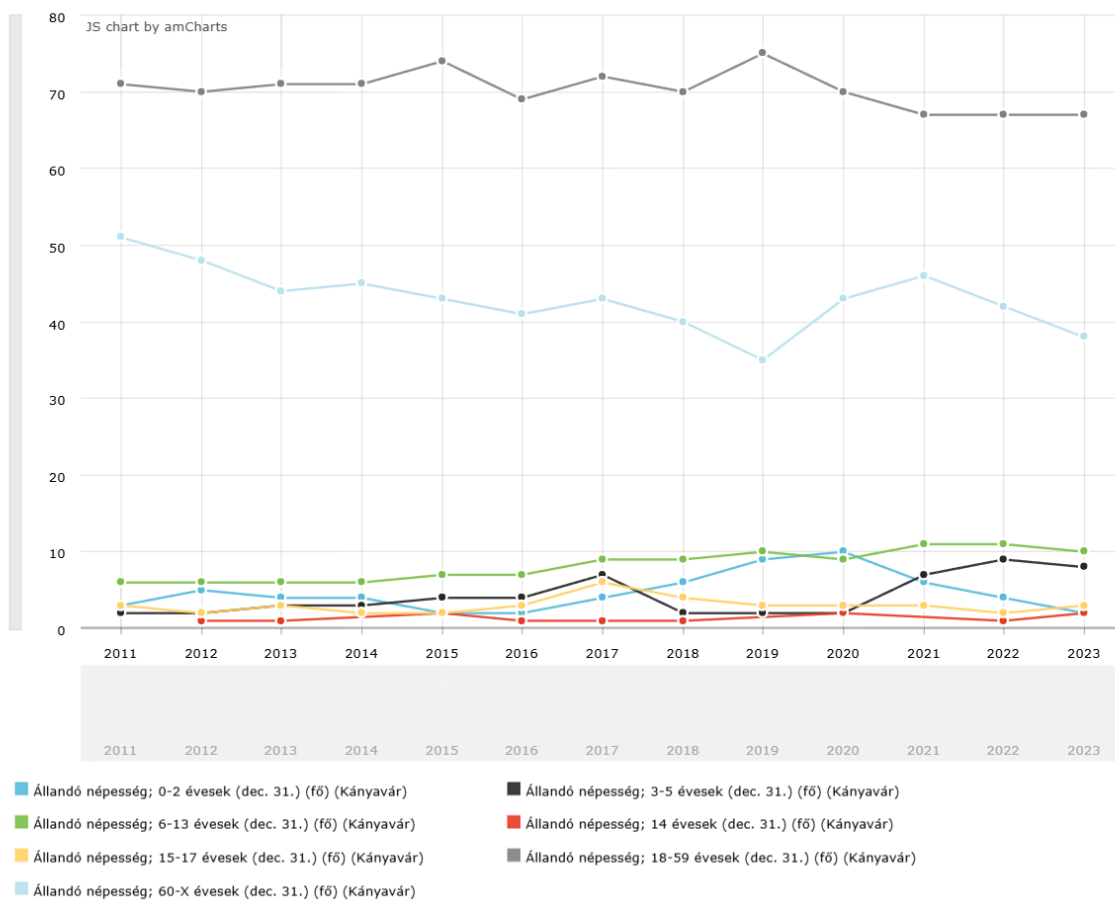
Ez alapján Kányavár **férfi többségű településsé vált**, ami szokatlan a legtöbb vidéki településhez képest, ahol általában a nők vannak többségben – különösen idősebb korosztályban. Ennek oka lehet például a nők elvándorlása, előregedés, vagy a férfiak körében alacsonyabb halandóság helyben.

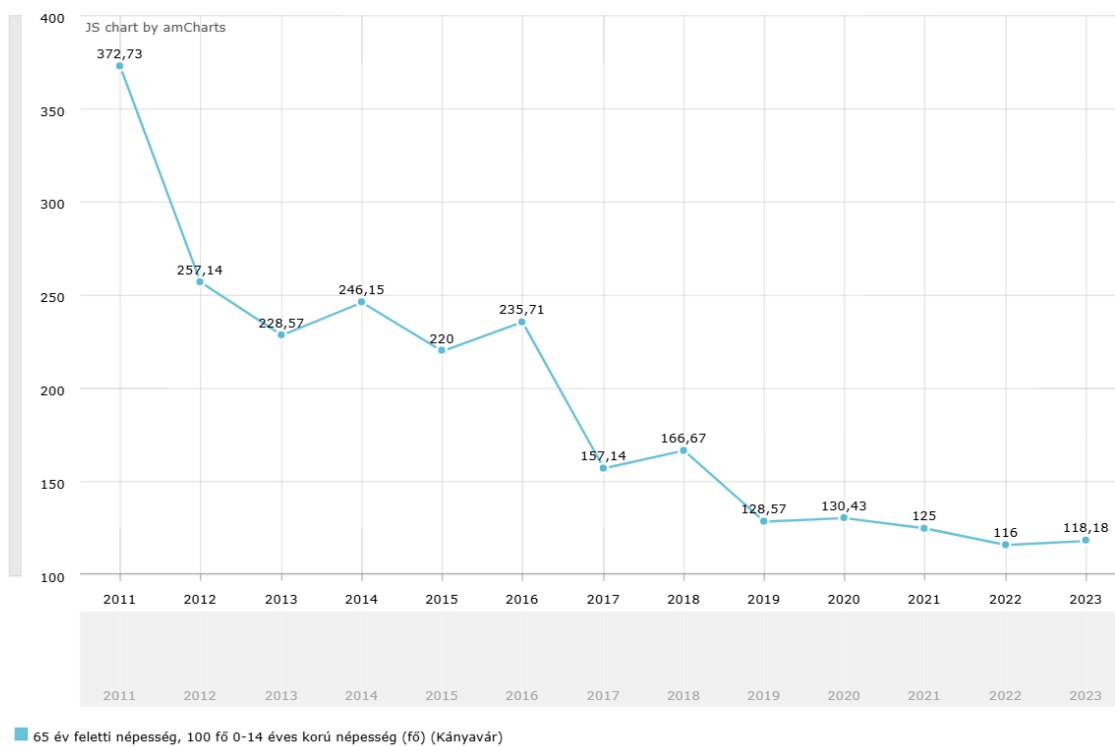
A korcsoportok vizsgálata alapján Kányavár **egyértelműen előregedő település**:

- A **60 év felettek száma** a legmagasabb minden évben (2011-ben 71 fő, 2023-ban 68 fő). Stabilitásuk a hosszú életkorra és az elvándorlás hiányára utal ebben a korcsoportban.
- Az **aktív korú népesség** (18–59 év) száma jelentősen csökkent: 2011-ben még több mint 50 fő, 2023-ra már csak kb. 39 fő. Ez jelentős probléma, hiszen ők alkotják a munkaképes, gazdaságilag aktív réteget.
- A **gyermekkorú népesség** (0–14 év) aránya nagyon alacsony, minden évben 10 fő alatti értékeket mutat a legtöbb korosztályban. A 0–2 évesek száma például 2023-ban mindössze 3 fő.
- A **tinédzser korosztály** (15–17 év) még kisebb arányban van jelen, rendszerint csak 1–3 fő.

(c) 2025 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

(c) 2025 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

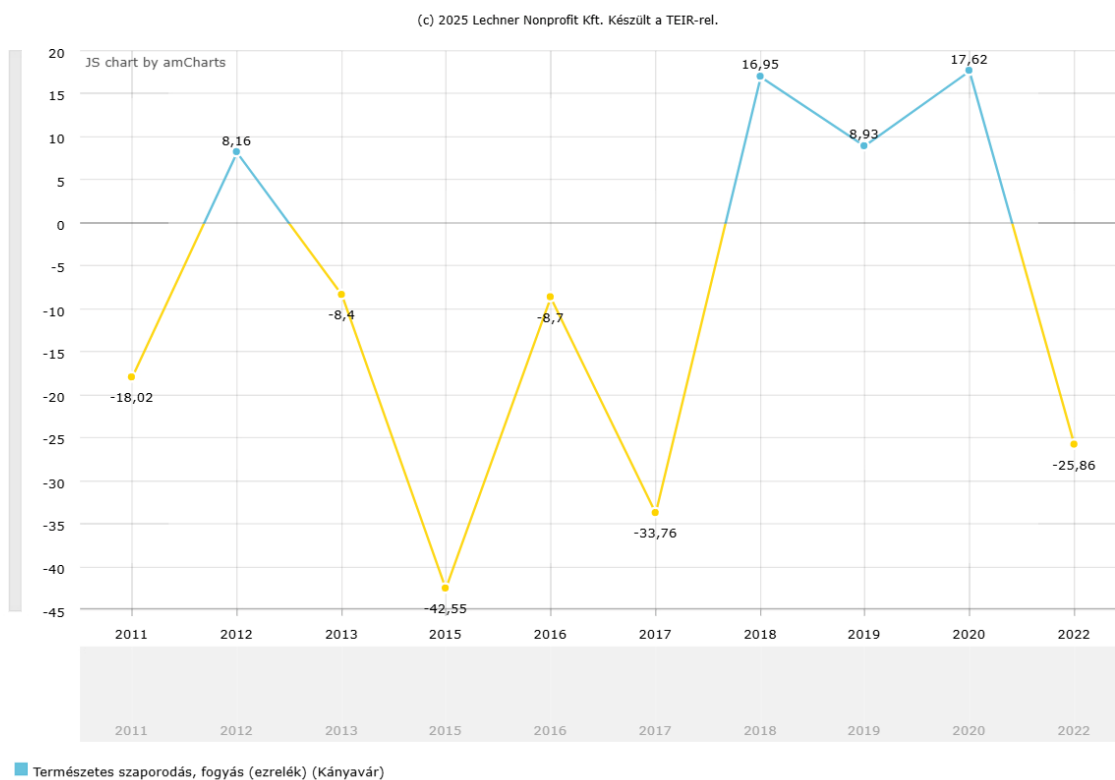

Extrém magas értékek jellemzőek már az időszak elejétől: 2011-ben az öregedési index **372,73**, ami azt jelenti, hogy minden 100 gyermekre (0–14 éves) közel 373 idős (65 év feletti) jutott. 2012 után **folyamatos csökkenés** figyelhető meg az indexben, de az értékek még mindig **nagyon magasak**.

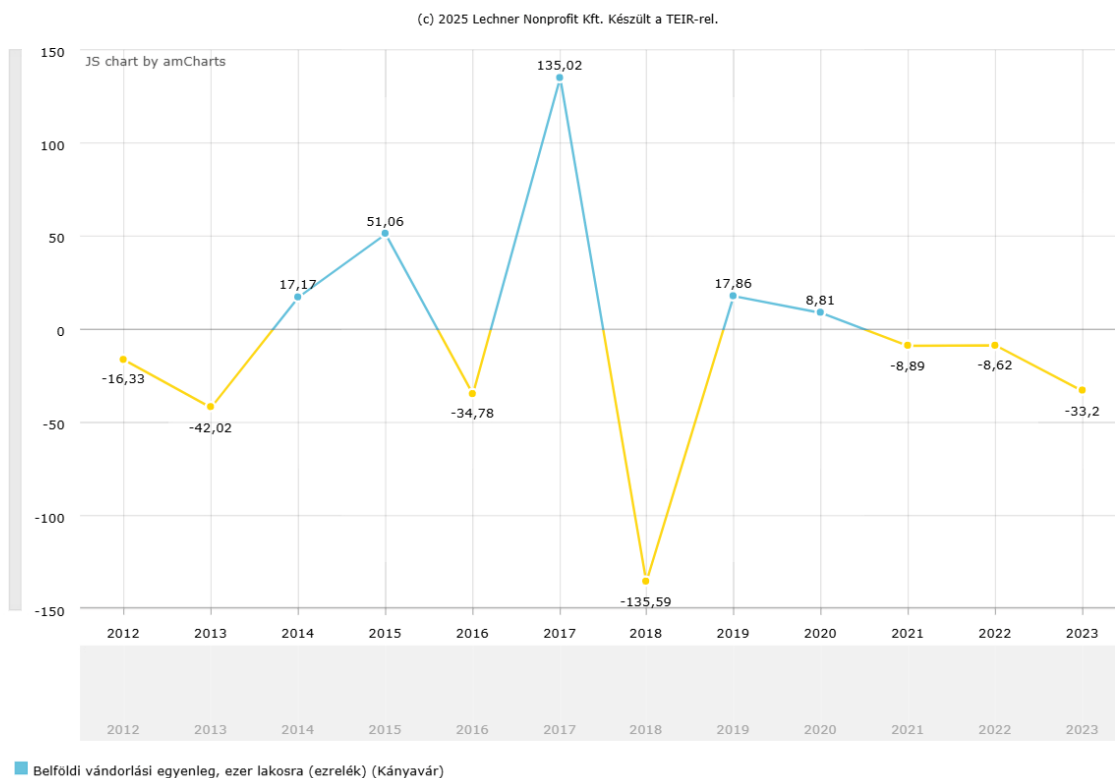
Az index csökkenése **viszonylagos javulásnak** tekinthető, de **még mindig jelentősen elöregedett népességről** van szó. A mutató értéke **még 2023-ban is jóval 100 fölött van**, ami azt jelenti, hogy **több az idős ember, mint a gyermek**. Egy fiatalos, megújuló népeszszerkezet esetén ez az érték **70 alatt lenne**.

Az index azt mutatja, hogy a település **megújulóképesége gyenge**, és szükség lenne **fiatal népesség vonzására**, illetve **gyermekvállalást ösztönző** helyi stratégiákra.

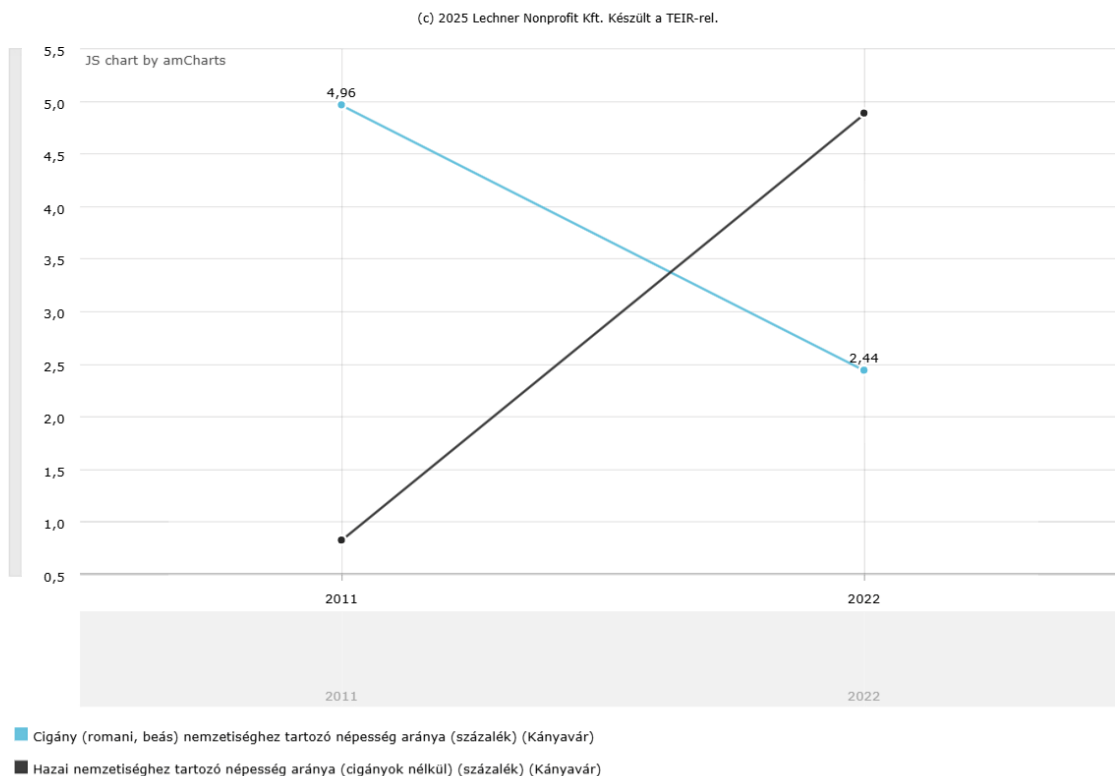
A természetes szaporodás grafikonját elemezve **erőteljes ingadozás** jellemzi az időszakot, ami egy kis lélekszámú településre jellemző demográfiai hullámzást tükrözi. **Pozitív értékek (szaporodás)** csak **négy évben fordultak elő**: 2012, 2018–2020. A **legnagyobb természetes fogyás** 2015-ben volt: **–42,55 ezrelék**, amely rendkívül magas érték. A természetes fogyás éveiben különösen **rossz népességdinamikai helyzet** állt fenn, amit vélhetően az idősebb korosztály magas aránya és az alacsony születésszám okozott.

Kányaváron a belföldi vándorlási egyenleg **jelentős ingadozást mutat** az évek során, 2017-ben érte el a legmagasabb pozitív értéket, majd 2018-ban a legnegatívabbat. 2020 évközepe óta az elvándorlás jellemző a településen.

A **cigány nemzetiséghez tartozó népesség aránya jelentősen csökkent** a vizsgált időszakban. 2011-ben ez az arány körülbelül 5% volt, míg 2022-re körülbelül 2,5%-ra csökkent. Emellett a hazai nemzetiséghez tartozó népesség aránya (a cigányokat nem számítva) jelentős növekedést mutatott. 2011. évi majdnem 1%-ról 2022-re közel 5%-ra nőtt.

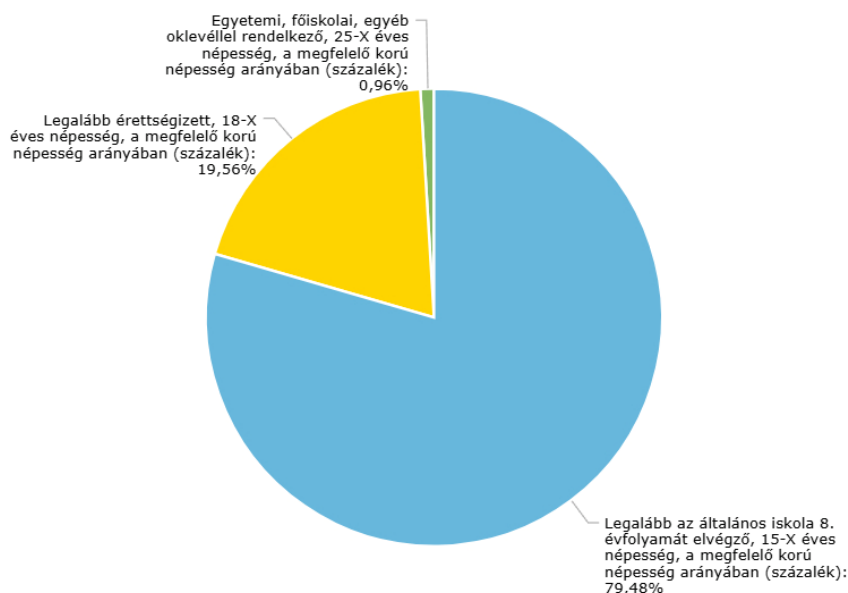
Kányavár lakosságának iskolázottságát mutatja az alábbi kördiagram a rendelkezésre álló 2011. évi adatok felhasználásával. A legnagyobb szelet a legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégző, 15 éves és idősebb népesség aránya, ami azt jelenti, hogy a 15 év feletti népesség többsége legalább alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik.

A középső méretű szelet a legalább érettségivel rendelkező, 18 éves és idősebb népesség arányát jelzi. Ez a második legnagyobb csoport, ami azt mutatja, hogy a felnőtt népesség kevesebb, mint negyede középfokú végzettséggel rendelkezik.

Egyetemi, főiskolai vagy egyéb oklevéllel rendelkező, 25 éves és idősebb népesség aránya a legkisebb szelet, eszerint a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a 25 év feletti népességen belül a legkisebb, 1% körüli.

Kányavár lakosságának iskolázottsági szintje a 15 év feletti népességre vetítve inkább alacsonynak mondható az országos átlaghoz képest.

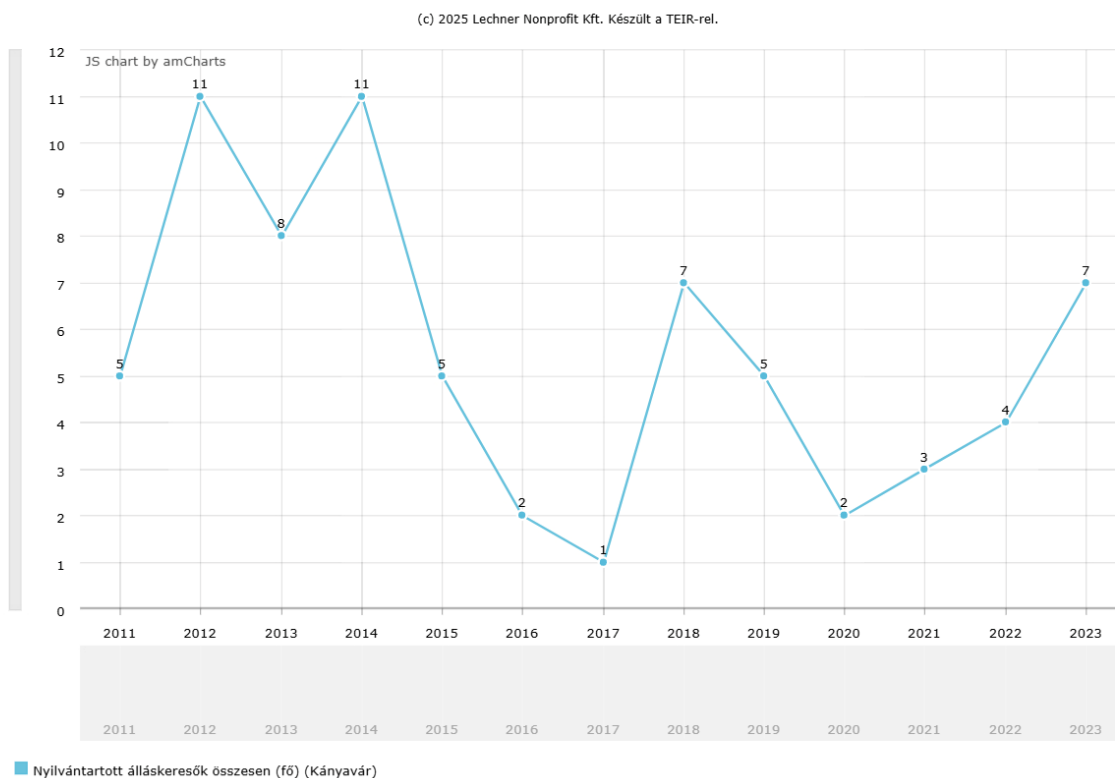
(c) 2025 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

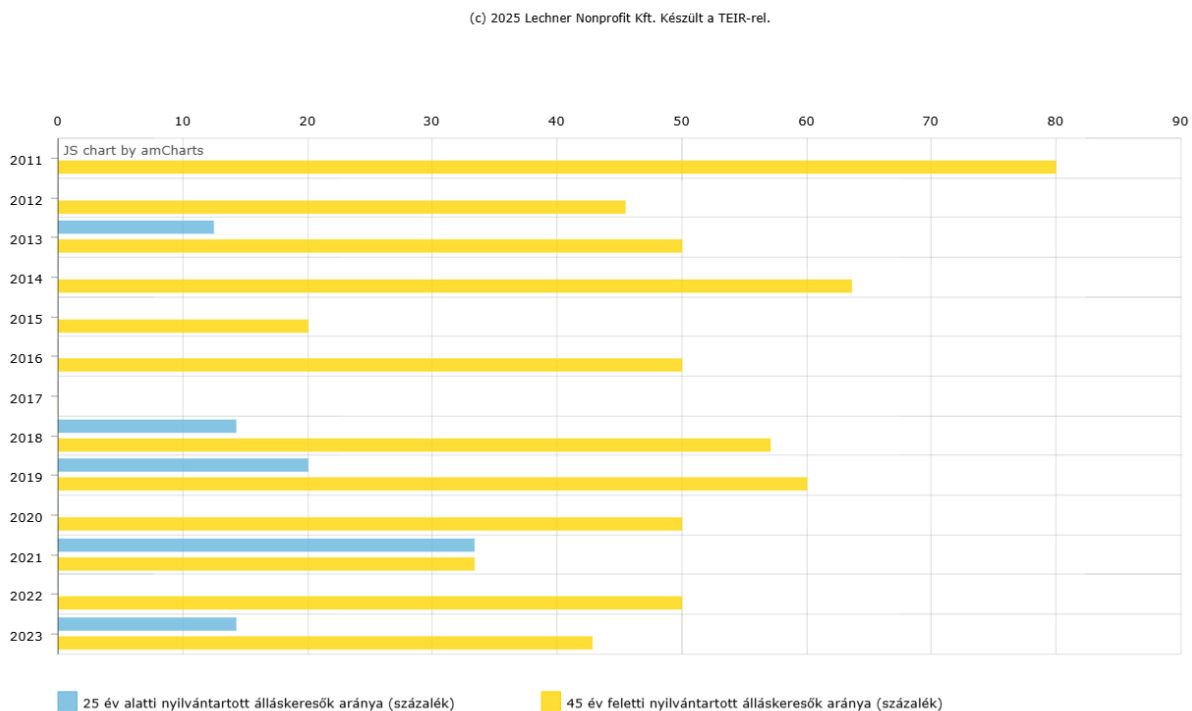
A közép-és felsőfokú végzettséggel rendelkezők a tanulmányaik befejezését követően, nem térnek vissza, inkább a város nyújtotta előnyöket próbálják kihasználni és kedvezően kamatoztatni.

Összességében Kányavár egy olyan település képet mutat, ahol a népesség enyhén csökken, előrege-
dési tendencia figyelhető meg, a természetes szaporodás és a vándorlási egyenleg többnyire negatív,
és az iskolázottsági szint a rendelkezésre álló adatok szerint alacsonyabb az országos átlagnál.

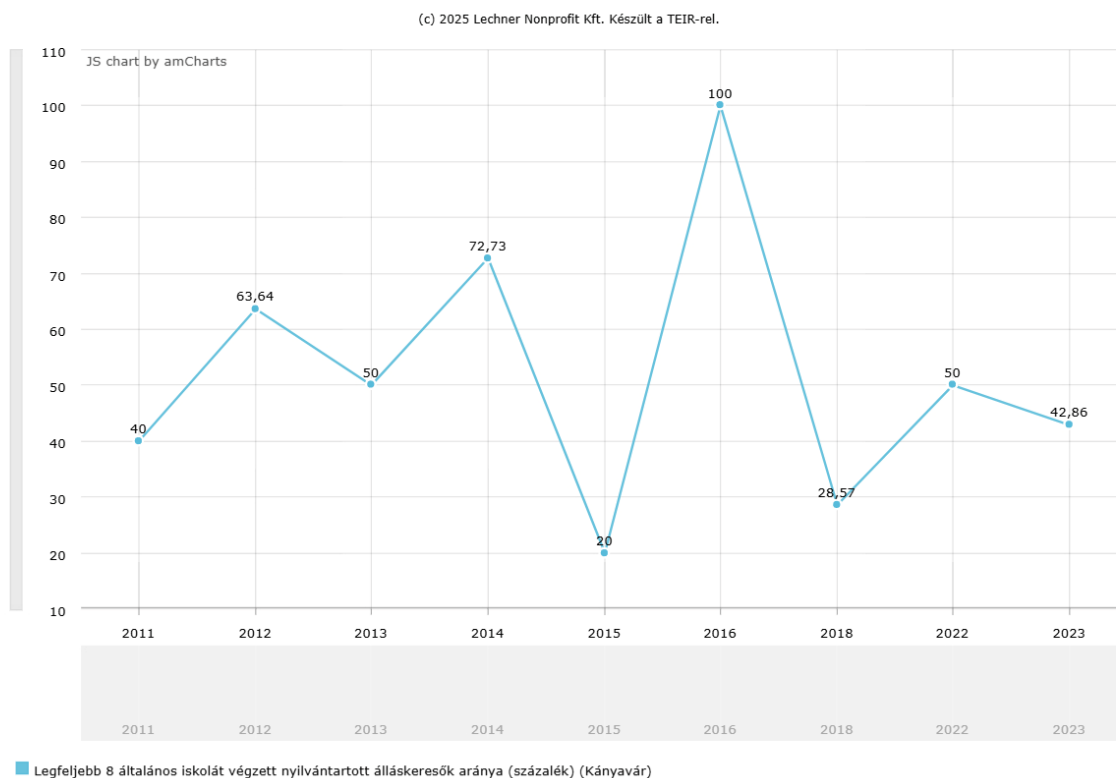
Kányaváron a nyilvántartott **álláskeresők száma meglehetősen változó** volt az évek során, jelentős csúcsokkal és völgyekkel. Legnagyobb 2012-ben és 2014-ben volt az álláskeresők száma 11 fővel, és legalacsonyabb 2017-ben 1 fővel. A váltakozást felváltotta 2020 óta a növekedés, ami kedvezőtlen képet mutat a foglalkoztatási viszonyokra nézve. **Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya** a 2011. évi rendelkezésre álló adat alapján **58,9 %**, ami **nagyon magas**, ami az idős lakosság arányával is magyarázható.

Az állás keresők között jellemzően az idősebb, **45 év feletti korcsoportban nagyobb az arány**. A fiatalabb korosztályban, azaz a 25 év alattiak között kisebb az állás keresők aránya. Néhány évben 25 év alatti korcsoportban nem volt állás kereső, ami arra utal, hogy a fiatalabbak könnyebben találnak munkát.

Kányaváron a nyilvántartott álláskeresők között **nagyon magas a legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya**, különösen 2016-ban, ahol az összes álláskereső ebbe a csoportba tartozik. Ez a tény megerősíti a korábbi megállapításunkat, hogy a településen az iskolázottsági szint alacsonyabb az országos átlagnál, és ez az alacsony iskolai végzettség jelentős problémát okoz a munkaerőpiacon. A magas arány azt is sugallhatja, hogy a munkalehetőségek korlátozottak az alacsonyan képzett munkaerő számára.

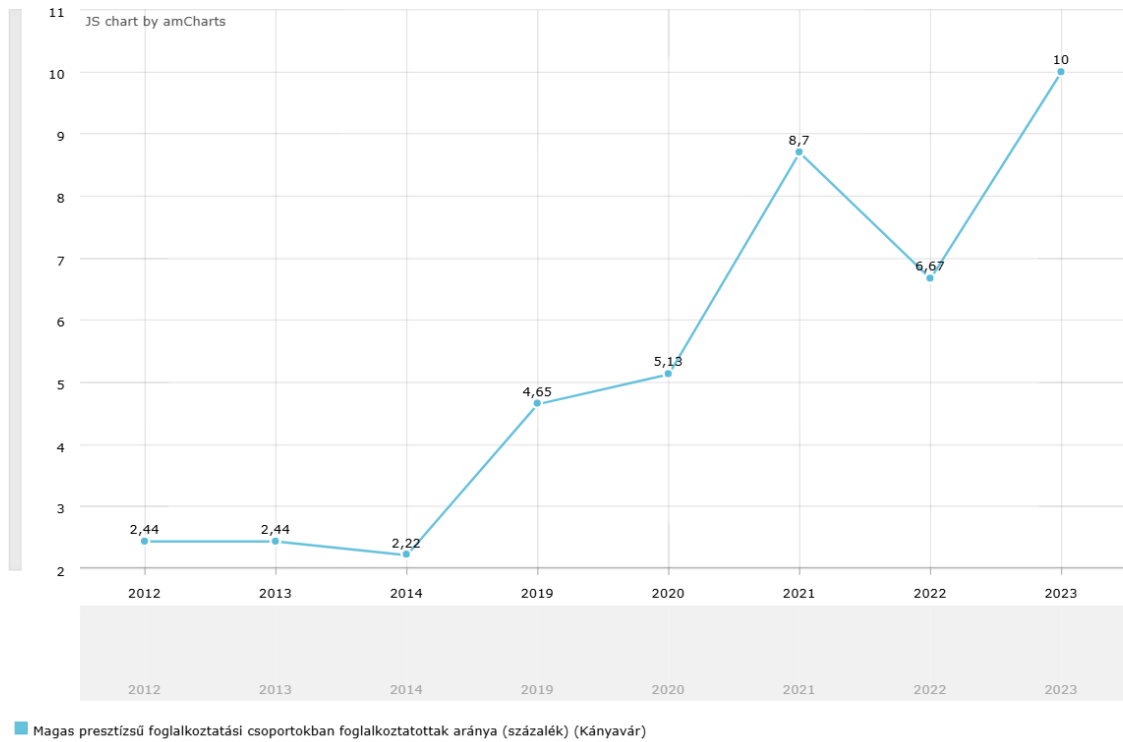

Csak 2011. évi adat áll rendelkezésre az **ingázó lakosságra** vonatkozóan. Az aktív korú lakosok jellemzően más településeken dolgoznak, a lakosság 69,4%-a ingázott 2011-ben és vélhetően ma is. Az ingázók egy része Zalaegerszegre, Novára, Csesztregre járnak különböző üzemekbe dolgozni. A távolsági közlekedést tekintve nem kedvező a helyzet, az autóbusszáraton kívül csak saját gépkocsit tudnak az itt élők igénybe venni.

A **magas presztízsű foglalkoztatási csoportokban dolgozók aránya** meglehetősen **alacsony** maradt a vizsgált időszakban, de **emelkedő tendenciát mutat**. A nagyjából tíz év alatt kb. ötszörösére emelkedett az arány. Ez arra utalhat, hogy az utóbbi években egyre többen találnak munkát Kányaváron vagy környékén, magasabb presztízsű, valószínűleg képzettebb munkakörökben.

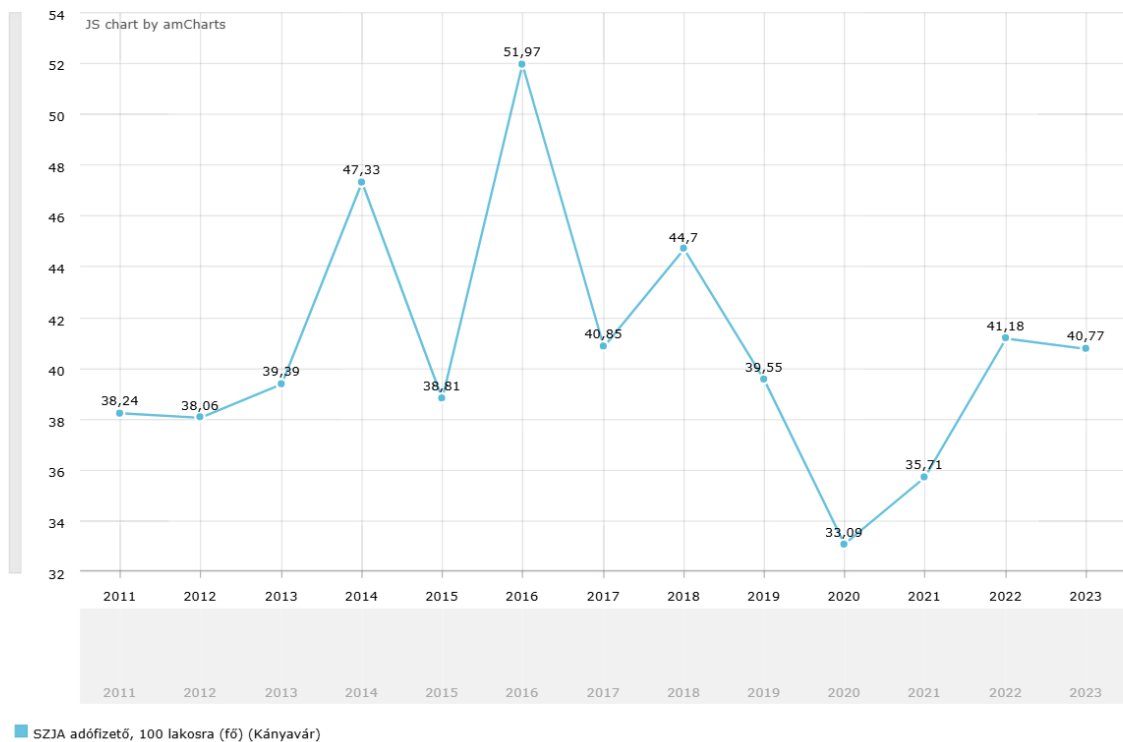
A községben **nincs szegregátum** és szegregációval veszélyeztetett terület.

(c) 2025 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

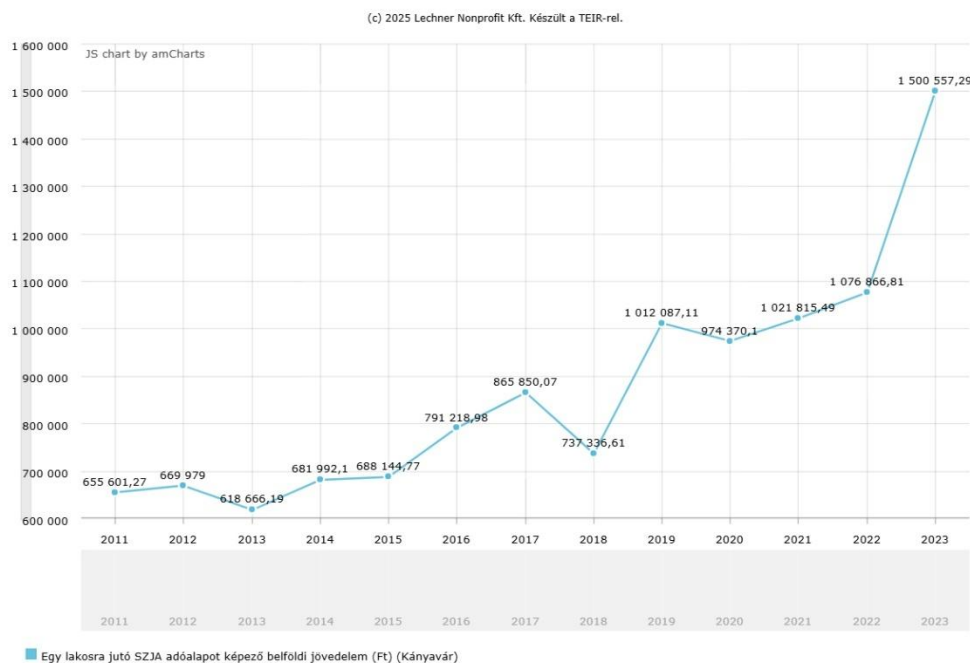

A 100 lakosra vetített **személyi jövedelmadót fizető lakosok aránya erősen ingadozó** a vizsgált időszakban. A 2016-os kiugróan magas érték különösen figyelemre méltó. Az utolsó években az arány a korai évek szintjéhez közelít, 2020-ban nélypontra süllyedt 33,09%-kal, majd emelkedésnek indult. A 2020-as visszaesés egybeeshet a COVID-19 járvány gazdasági hatásaival. Ez a mutató a település gazdasági aktivitására és a foglalkoztatottsági helyzetére is utalhat, bár önmagában nem ad teljes képet.

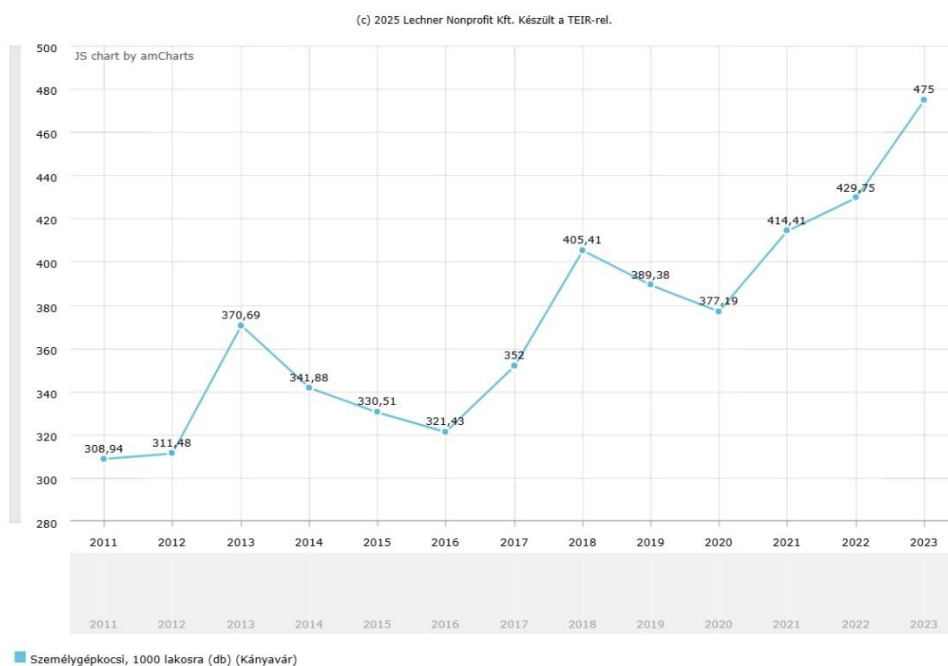
(c) 2025 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

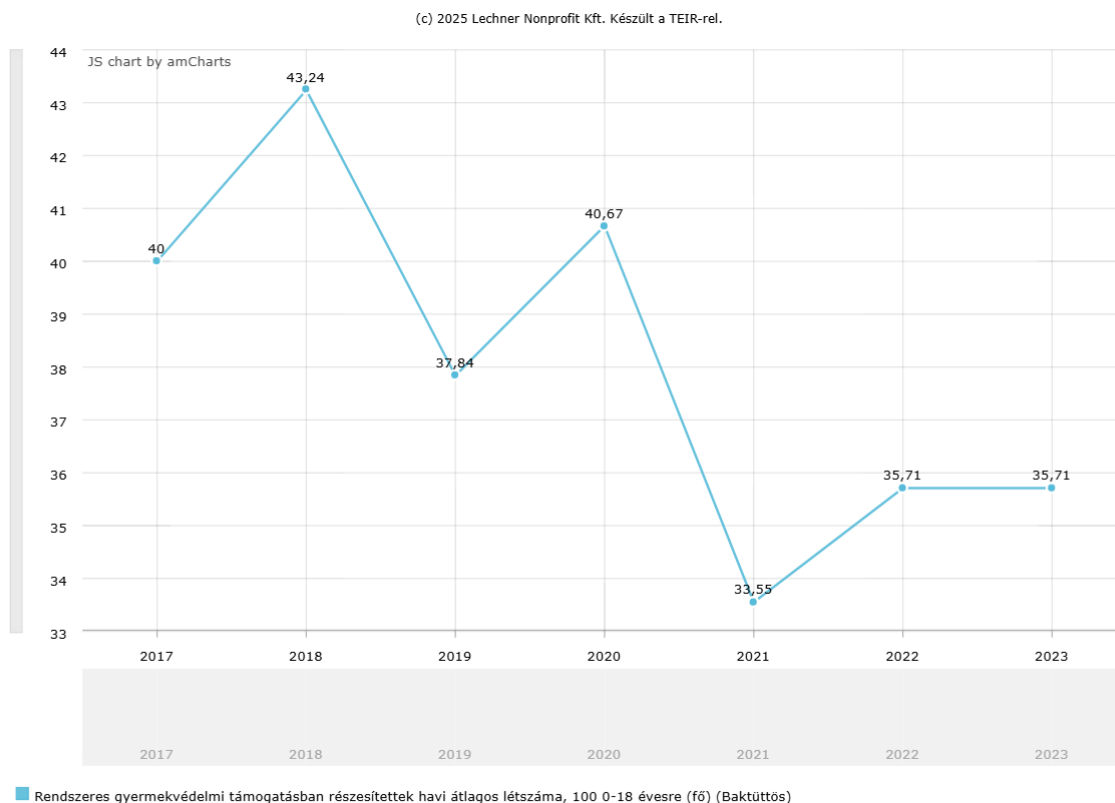
Az elmúlt 12 évben **folyamatosan növekvő tendenciát mutat a jövedelmi helyzet** Kányaváron még azzal együtt is, hogy 2018-ban nagyobb visszaesés történt. 2023-ban kb. másfélszeresére növekedett a jövedelmi szint 2022 évihez képest, ami a 2011-es évi értéknek a közel 2,3-szorosa. A jövedelemszint bár jelentősen emelkedett, de ez nem jelent jobb anyagi körülményeket, hiszen havi jövedelemre leosztva nagyon alacsony, kb. 125.000 forint, ami a 2023. évi nettó minimálbér (154.280 Ft) alatt marad, annak kicsivel több, mint 80%-a. A helyi lakosság jövedelmi szintje tehát **rendkívül alacsonynak** mondható.

A jövedelemszint emelkedésével összhangban a **gépkocsik száma** is – kisebb-nagyobb kitérésekkel - növekvő tendenciát mutat. A nyolcvan körüli háztartásra 30,9 majd 47,5 db gépkocsi jutott. Ez emelkedés, és azt jelenti, hogy a háztartások közel fele nem rendelkezik gépkocsival – azt nem számolva, hogy ahol van, ott több gépkocsi is lehet. Ez a növekedés a lakosság életszínvonalának emelkedésére, a mobilitási igények növekedésére vagy más társadalmi-gazdasági tényezőkre utalhat.

Kányaváron a rendszeres **gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek aránya** 100 gyermekkorú lakosra vetítve jelentős éves ingadozásokat mutat a 2017 és 2023 közötti időszakban. A 2018-as kiugróan magas érték és a 2021-es mélypont különösen figyelemre méltó. Az utolsó két évben az arány stabilizálódott egy alacsonyabb szinten, mint a vizsgált időszak elején. Ezek az ingadozások a helyi szociális körülmények és a támogatórendszer változásaira utalhatnak.

Összefoglalóan:

Kányavár foglalkoztatási helyzetét a nagy arányú alacsonyan képzett álláskereső és a magas foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (legalábbis 2011-ben) jellemzi. A magasabb álláskereső arány az idősebbek körében is említésre méltó. Az egy lakosra jutó jövedelem jelentős növekedést mutatott az időszakban, ami pozitív gazdasági fejlődésre utalhat, de ez mégis egy rendkívül alacsony jövedelmi helyezetet jelent. A nagymértékű alacsony iskolai végzettségű álláskereső aránya és a csekély mértékű magas presztízsű foglalkoztatási arány összefügghet a településen elérhető munkalehetőségek jellegével és a lakosság képzettségi szintjével.

6. A település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások

Kányavár a Pákai Közös Önkormányzati Hivatal illetékességi területéhez tartozik helyi igazgatási szempontból. Pákán jegyzői és hozzá tartozó hivatali tevékenység vehető igénybe.

Kányavár más településsel együtt közösen üzemelteti a pákai Öveges József Óvodát, és a 8 osztályos Öveges József Általános Iskolát. Sportolási lehetőség helyben biztosított a szépen karbantartott sportcentrumban, ahol füves focipálya és sportöltöző is rendelkezésre áll.

Az egészségügyi ellátást elsősorban Pákán, emellett Lentiben, Nagykanizsán vagy Zalaegerszegen vehetik igénybe a Kányaváriak, a fogorvosi rendelésre elsősorban Pákára járnak. A hét minden munkanapján van rendelés, az esti és hétvégi ügyeletet Lenti Rendelő Intézetben látják el. A háziorvosi szolgálat mellett a fogorvosi, a védőnői és gyógyszerészeti szolgáltatás is Páka községben biztosított. A védőnő

Munkája során együtt működik a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal. Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatási feladatokat a falugondnoki szolgálat, szociális étkeztetés és a házi segítségnyújtás keretében vehetik igénybe a lakosok.

Kányavár Község Önkormányzata tagja a Lenti kistérség többcélú társulásának, Együttműködési megállapodása van a Csömödéri Roma Nemzetiségi Önkormányzattal. Az együttműködés célja Kányavár Község cigányságának szociális, kulturális stb. érdekképviselése, melynek során a Csömödéri Roma Nemzetiségi Önkormányzat állandó kapcsolatot tart a kányavári képviselő testülettel, emellett a nemzetiségi önkormányzat közös projektek tervezésével, lebonyolításával, segíti a cigány hagyományok ápolását, melynek során a lehetőségekhez mérten biztosítva van az etnikai kisebbség anyanyelvének használata, művelődési, kulturális igényeinek kielégítése a rendelkezésre álló pénzeszközökhöz méreten.

Az önkormányzat a nyilvános könyvtári helyiségben biztosítja azon személyek részére a digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségét, akiknek ez otthonaikban, saját eszközökkel nem áll rendelkezésre.

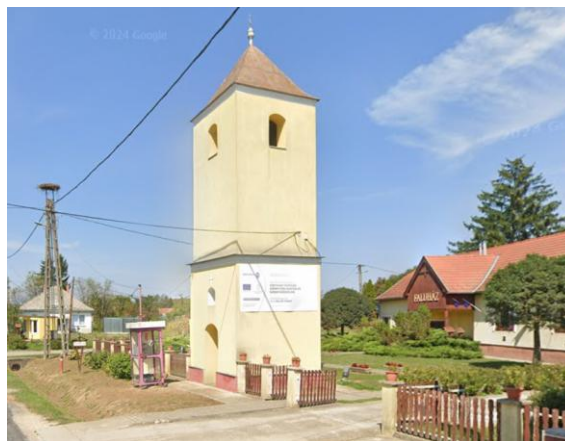
Köztemető 1 db működik a településen. A művelődési házban könyvtár és teleház szolgáltatásai vehetők igénybe. Civil szervezet nem tevékenykedik a településen.

A közép- és felsőfokú intézmények valamint szolgáltatások ellátásait többnyire a megyeszékhelyen Zalaegerszegen, Lentiben vagy Nagykanizsán veszik igénybe a lakosok.

A település infrastruktúrája teljes mértékben kiépített: saját ivóvíz ellátó rendszerrel és egyedi szennyvízcsatorna-hálózattal és tisztítóval rendelkezik. A hulladék elszállításáról a Lenti Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. (8960 Lenti Templom tér 9.) gondoskodik, hetente egyszer. Továbbá havi 1-1 alkalommal külön erre a célra kihelyezett zsákokban gyűjtik külön-külön a papír, illetve műanyag hulladékot a települési háztartásokból. Község utcái túlnyomórészt megfelelő aszfaltos útburkolattal rendelkeznek, járda kiépítésére nem került sor.

Ravatalozó

Faluház és harangláb

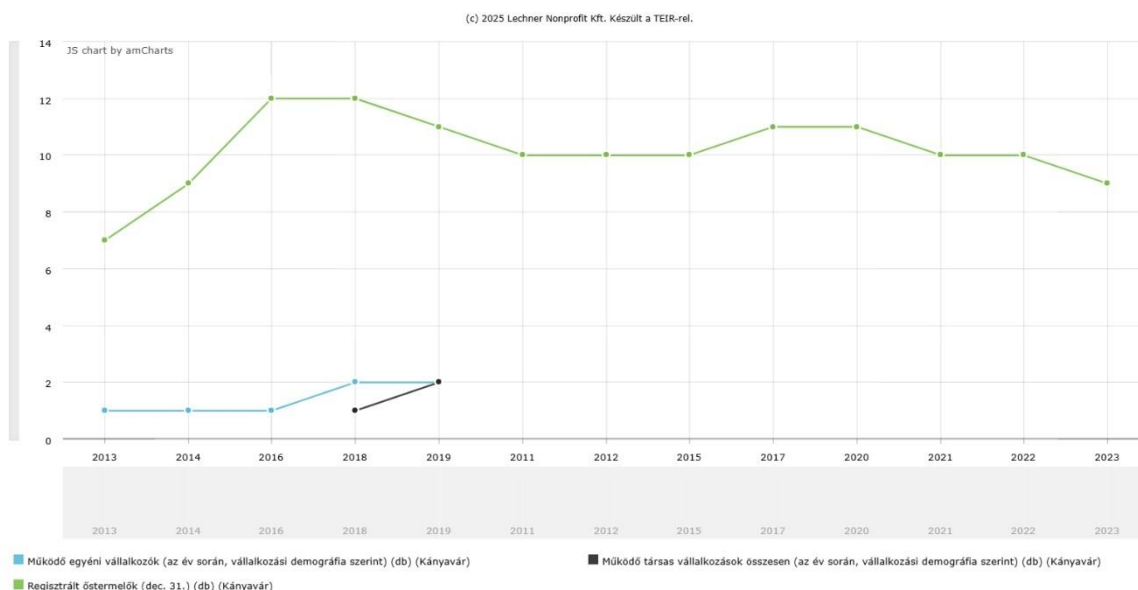
7. A település gazdasága

Kányavár gazdaságában a mezőgazdaság (az őstermelőkön keresztül) fontos szerepet játszik (7-10 fő), de az egyéni vállalkozások is folyamatosan képviselnek némi aktivitást (1-2 db). A társas vállalkozások száma szintén nagyon csekély (1-2 db) és csak néhány évben van róla információ. Több vállalkozás, és a helyi önkormányzat is folytat mezőgazdasági tevékenységet, valamint építőipari és szolgáltatói kisvállalkozások működnek.

A regisztrált őstermelők száma a legjelentősebb, a vizsgált időszak elején jelentősen növekedett a számuk, majd stabilizálódott, 2020 óta kissé csökkenő tendenciát mutat.

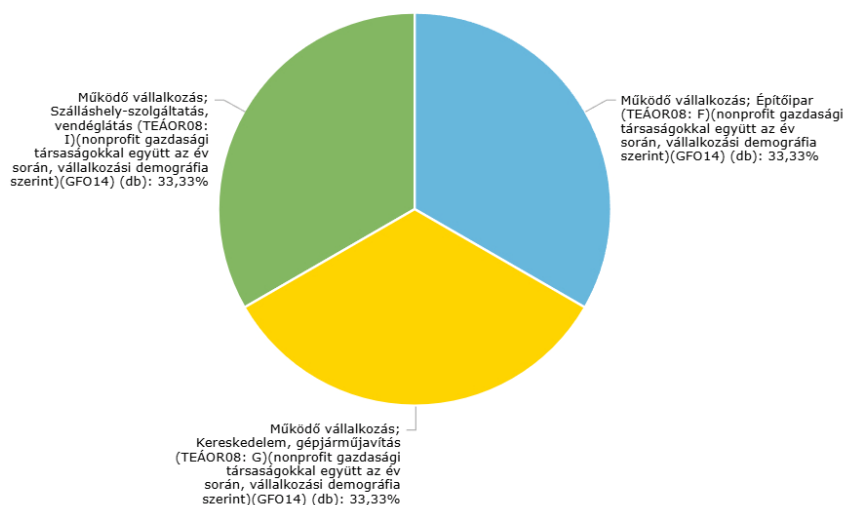
Az egyéni vállalkozókról csak 2013-2019 évekből van adat, mely szerint 1-ről 2-re egy kis emelkedés, majd stagnálás látható a számukban.

A társas vállalkozás még ennél is rosszabb képet mutat, két évi adat (2018-2019) áll rendelkezésre, mely szerint 1-ről 2-re emelkedett a számuk, de aztán megszűnhettek, mert nincs több adat.

A gazdasági ágazatok, melyekben a vállalkozások működnek nagyon hiányos. Csupán építőipari, mezőgazdasági, kereskedelmi és vendéglátó ágazatban találkozhatunk egy-egy vállalkozással 2017. és 2020. között, majd nincs ezt követően adat. Mindegyik felsorolt ágazatban csak 2019. évben működött vállalkozás, majd 2020-ra 3 ágazat maradt, a mezőgazdasági megszűnni látszik.

Kányavár	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Működő vállalkozás; Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (TEÁOR08: A)				0	1	1	0			
Működő vállalkozás; Építőipar (TEÁOR08: F)(nonprofit gazdasági társaságokkal)				1	1	1	1			
Működő vállalkozás; Kereskedelem, gépjárműjavítás (TEÁOR08: G)(nonprofit gazdasági társaságokkal együtt az év során, vállalkozási demográfia szerint)(GFO14) (db): 33,33%				0	1	1	1			
Működő vállalkozás; Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (TEÁOR08: I)(nonprofit gazdasági társaságokkal együtt az év során, vállalkozási demográfia szerint)(GFO14) (db): 33,33%				0	0	1	1			

A gazdasági ágazatok megoszlása 2020. évben

8. Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés

A települési önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen: a településfejlesztés, a településrendezés, az épített és természeti környezet védelme, a lakásgazdálkodás, a vízrendezés és a csapadékvíz elvezetés, a csatornázás, a köztemető fenntartása, a helyi közutak és közterületek fenntartása, helyi tömegközlekedés, a köztisztaság és településtisztaság biztosítása; gondoskodás a helyi tűzvédelemről, közbiztonság helyi feladatairól; közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban, a foglalkoztatás megoldásában; az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról, az egészségügyi, a szociális ellátásról, valamint a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás; a közösségi tér biztosítása; közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység, sport támogatása; a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének a biztosítása; az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése. A felsorolásban megtalálhatók azok a legalapvetőbb feladatok, amelyek révén biztosítható egy-egy település működése, megvalósítható műszaki-technikai infrastruktúrája, továbbá a lakosság kommunális és humánszolgáltatásokkal való legalább alapfokú ellátása.

Kányavár Község Önkormányzata költségvetésének mintegy 90%-át állami forrásból biztosítja. A helyi bevételek elenyészőek, s mivel hasznosítható vagyontárggyal sem rendelkezik, ezért költségvetését alapfeladatai ellátására fordítja.

Komolyabb összegű beruházást, fejlesztést az önkormányzat egymaga nem tud végrehajtani, az egyes fejlesztéseket pályázati források igénybevételel éri el. Támogatás elnyerésével sikerült a szennyvíz kezelését helyben megoldani, és a belterületi vízrendezés során hordalékfogó és árok építését megvalósítani.

Egyedi szennyvíztisztító látképe

Munkahelyteremtő beruházásokat az önkormányzat - a közmunkaprogram kivételével – nem tud megvalósítani csekély költségvetése miatt. A 2016-os évben indult mezőgazdasági Start munkaprogram keretében mondhatjuk, hogy az önkormányzat lett a községben a legnagyobb foglalkoztató. A program keretében az önkormányzat Pördefölde községgel együttműködve gyümölcsfa, akác, nyárfa telepítést, főlíasátras termelést, kukorica, burgonya, bab termesztését és állattartást tervez. A termékek egy része ékesítésre kerül a közétkeztetésbe, más része a hátrányos helyzetűek támogatását szolgálja természetbeni ellátásként. Emellett 0,9 ha-t kaszálóként szénagyűjtés céljából kíván hasznosítani az állatállomány részére. A munkaprogramban résztvevők a növényeket elültetik, veteményezik, gondozzák, a termést betakarítják.

A településüzemeltetés körébe az alapvető infrastrukturális szolgáltatások (víz, csatorna, hulladék, közvilágítás), az út- és járdafenntartás, a zöldterületek és közterületek gondozása, a temető üzemeltetése, valamint a kultúrház fenntartása tartozik. A közösségi közlekedés szervezése és a vasúti megállóhely fenntartása nem tartozik az önkormányzat feladataihoz. A polgárőrséggel való együttműködés szintén fontos a közbiztonság szempontjából.

9. Településrendezési, településszerkezeti vizsgálat

9.1. Településszerkezet

Kányavár község a korabeli térképek alapján a Fő utca középső részére koncentrálódott, az egykori vár körül. A házak csoportosan települtek ezen a részen. A „postaút” és a vízfolyás szinte változatlan vonalvezetésű maradt. A lakott rész közel háromszorosára növekedett a XX. század közepére, és észak-déli irányban, az országos közút mentén elnyúlt.

A külterületi részek művelt területek voltak, a patak mentén vizenyős, mocsaras területekkel.

Új szerkezetalkotó elem a XX. század elején megépült erdei vasút, ami a patak medrét követve idomul a kialakult szerkezethez.

Kányavár térképe a XVIII. században és a XIX. században (forrás: maps.arcanum.com)

Kányavár térképe 2025 (forrás: e-kozmu.hu)

9.2. Telekstruktúra, beépítés és az utcavonal-vezetés

Kányavár szerkezetileg együt-cás, szalagtelkes falu, ami az Alsó-Válicka-patak völgyében helyezkedik el, és a patak völgyet követi. A belterületen, a falu központjában és a mellékut-cák mentén viszonylag szabá-lyos, téglalap alakú telkek lát-hatók, amelyek sűrűbben be-építettek. Szabálytalan telek-alakulatok a Fő utca közéső szakaszán, az egykori vár kör-nyékén találhatók. Ez a hagyo-mányos falusi beépítési mintára jellemző, ahol a telkek az utak-ról nyílnak. A falusi életmódhoz hozzátartozó mezőgazdasági tevékenységhez a lakótelkeken kívül művel telkekre is szükség volt évszázadokon át, ezek szűk, de hosszú, akár 150-180 méteresek is lehetnek, de csak 2-10 méter szélesek. A külterü-leti parcellák több hektár kiter-jedésűek, mező- és erdőgazdál-kodással hasznosítottak.

*Kányavár beépítése és
utcahálózata (saját szerkesztés)*

A község épületei szinte teljes mértékben lakóépületek, de egy-egy középület (faluház, ravatalozó) és egy harangláb is található. Gazdasági épületek a lakóépületek mögötti pajták, ólak, egyéb háztáji gaz-dasági épületek.

A telkek nagy része zöldfelület, ami a hagyományos falusias gazdálkodást még folytatók esetében házi-kertként funkcionálnak.

A község képe a hátsókeretek felől

A községben kb. 19 db meglévő belterületi lakótelek még beépítetlen. A telkek beépítettsége változó, az 1000 m² alattiak eléri a 25-30%-ot, az 1000-2000 m² körüli nagyságú telkek esetében 15-20 %, az ennél nagyobb telkek esetében 5-10% körül alakul. Az épületállomány magasságát tekintve egy tetőtér-beépítéses épülettől eltekintve teljes egészében földszintes.

Épületfunkció vizsgálat a beépítésre szánt területeken

10. Az épített környezet és az építészeti örökség vizsgálata

10.1. Épített környezet

A község lakásállománya 87-ről 81-re csökkent az utóbbi 12 évben, és ezen időszak alatt új lakás nem épült. A meglévő lakások felújítása jellemző, de nagy számú a felújításra, korszerűsítésre szoruló lakóépület a községben. 2011-2013 között 5, 2021-2022 között további 1 lakás lebontásra került vagy összedőlt, így a jelenlegi lakásszám 81 db.

Lakóterületek

Az épülettömeg formák vegyes képet mutatnak Kányaváron. Az épületek kizárólag a XX. századból datálódnak. A különböző időszakokban épült lakóházak „keverten” helyezkednek el. A hagyományos arányokat őrző, XX. század elején épült földszintes, utcára merőleges gerincű parasztházak mellett megjelennek az 1960-70-es években épített sátoztetős, ún. kockaházak. Az 1970-80-as években elterjedt térdfalemeléssel megemelt tetőtér-beépítéses épülettípus nem jellemző, egyet találtunk a községben. Az 1990-es évektől kezdődően divatossá vált, majd ezt követően a mai napokban divatos épületekig bezárólag nem találhatók modern épületek. Mai építészeti stílusjegyekkel felújított lakóház elszórtan, egy-egy darab fedezhető fel.

A lakásállomány modernizációja még várat magára. Az egységes utcakép megteremtése nagyon hosszú – a településterv hatályán túlmutató - folyamat eredménye lehet.

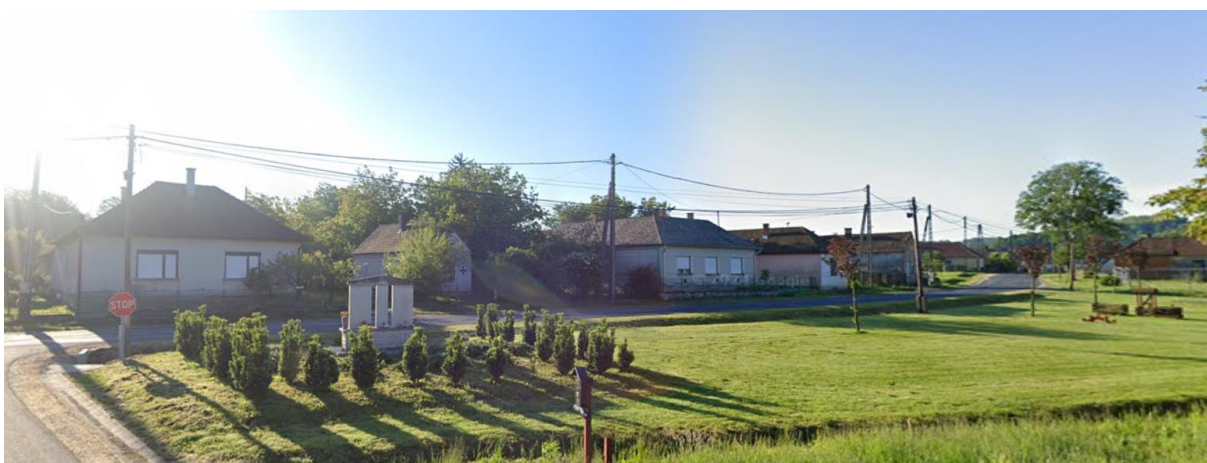
Fő utca részletei

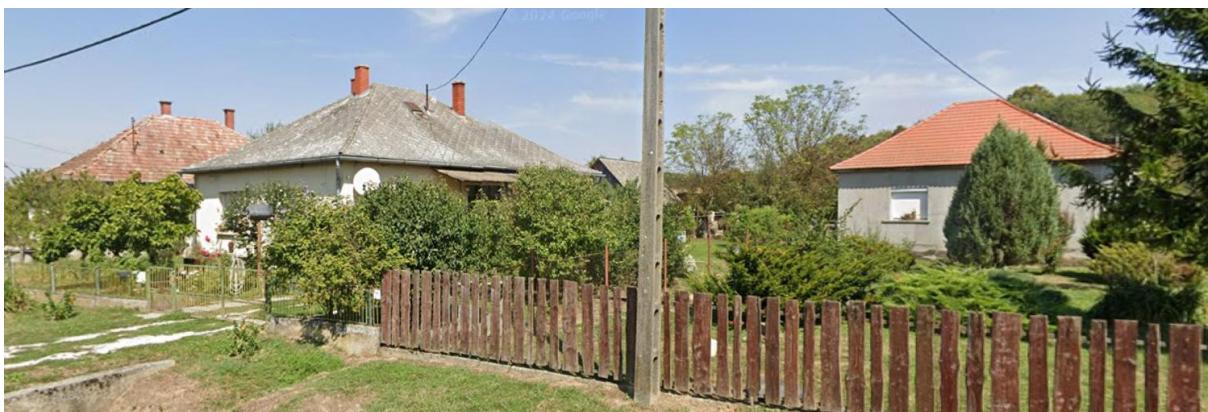
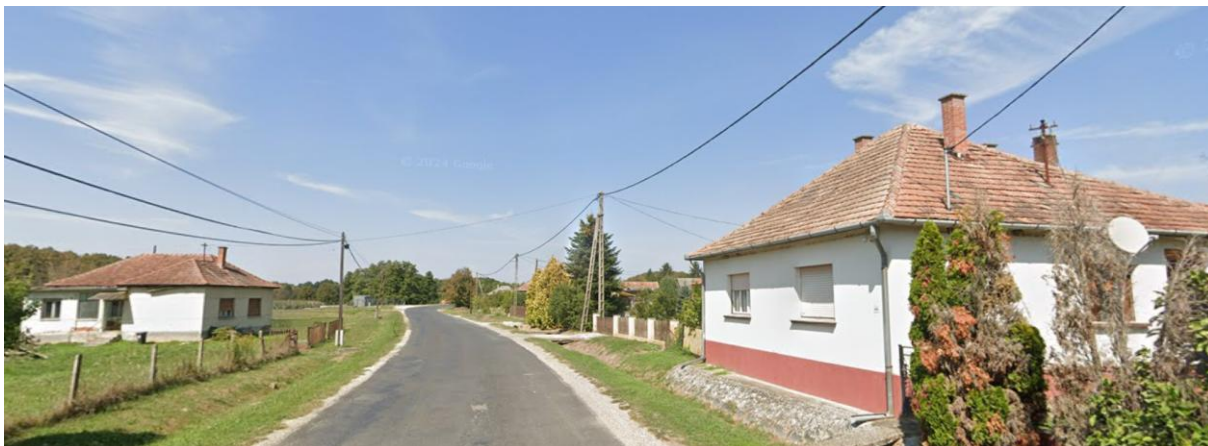
Az egykori parasztházak még megmaradt példányai vagy leromlott állapotúak, vagy jelentősen átépítettek tulajdonosaik. Az átépítések, korszerűsítések mellett a stílusjegyeiket ma is hordozzák.

Még fennmaradt XX. század elején épült népi lakóépületek a Fő utcában

A településkaraktert – a népnyelvben „Kádár-kocka” néven meghonosodott –, az 1960-’70-es években épült földszintes, sátoztetős, megközelítőleg négyzet alaprajzú, de akár az udvar irányába meg bővített típusú kockaház típusú lakóházak dominálják.

Fő utca részletei

A 2000-es évektől divatossá vált mediterrán vagy úgynevezett amerikai stílusú épületet vagy a 2020-as évek építészeti stílusában épült épület nem található a községben, de kettő felújítást találhatunk a mai divatjegyeket alkalmazva.

A Fő utcában található modern megjelenésű épületek

Az anyaghasználatra a természetes anyagok használata a jellemző. A tetőhéjzat hagyományosan égetett agyagcserép, sík pala, betoncserép. Még nem jelent meg a nagytáblás lemezfedés Kányaváron.

Az épületek homlokzatairól elmondható, hogy nagy vakolt felületekkel rendelkeznek. A hagyományos formavilágot őrző házak utcai homlokzatán megjelennek nyíláskeretezések, párkánytagozatok. Jellemzőes díszítővilágot figyelhetünk meg a négyzetes alaprajzú, Kádár-kockának nevezett sátoztetős családi házaknál is. Az egyszerű tömegű, egyforma házakat általában díszítőfestéssel, vakolt textúrával, vagy akár csempe díszítéssel tették egyedivé. A házak korszerűsítésekor, külső hőszigetelés kialakításakor vagy a nyílászárók cseréjekor ezen díszítések nagy része eltűnik.

A telkeknek jellemzően van előkertje, a kerítések a XX. század második felére jellemző alacsony lábazatú fém vagy fa anyagú.

Intézmények, kereskedelmi épületek

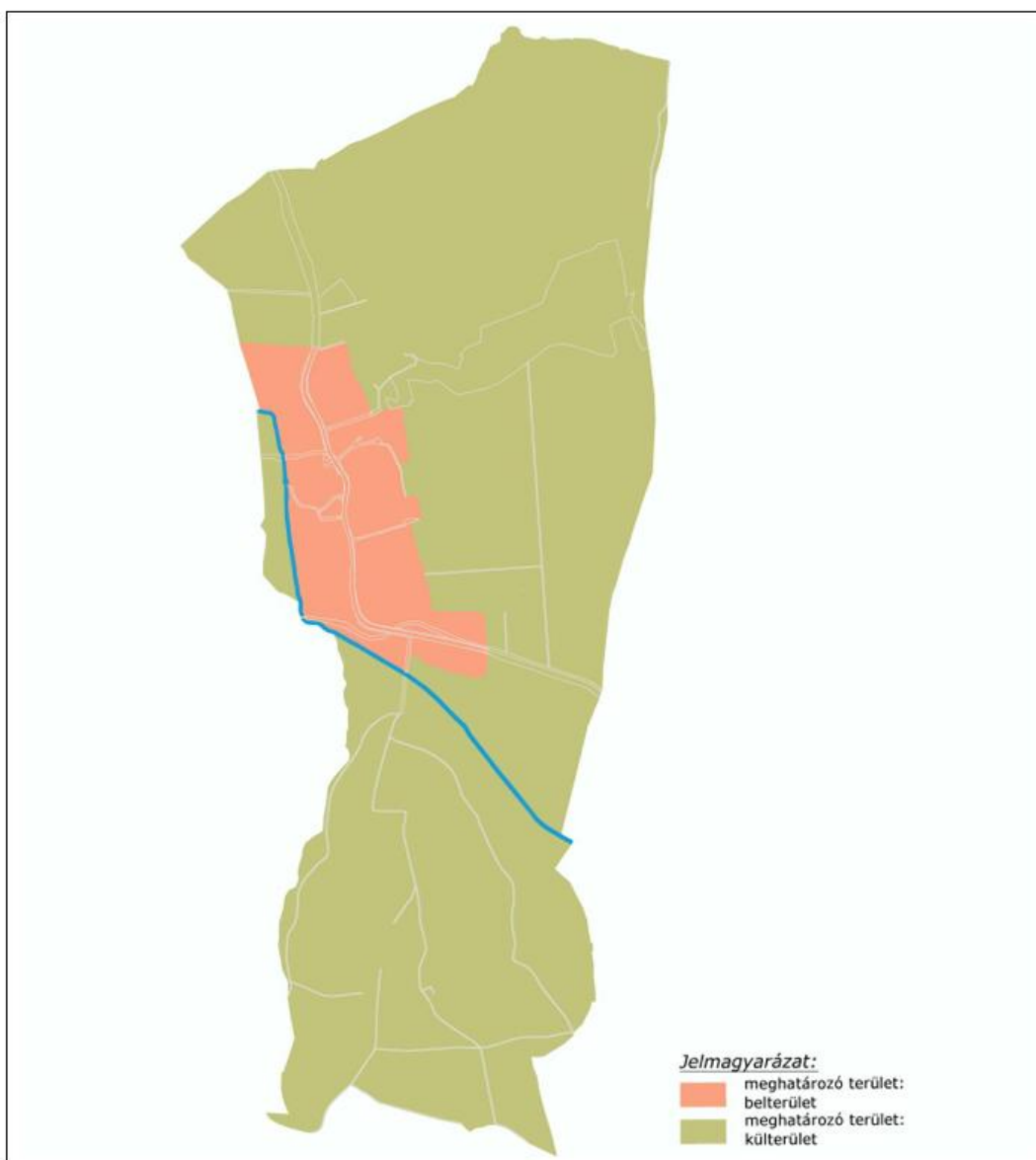
Az intézményi épületek hagyományos formajegyekkel rendelkeznek: egyszerű vagy kontyolt nyeregzetű, natúr vörös cserépfedés, világos színű vakolt felületek, nagyobb méretű nyílászárók.

Kereskedelmi egység és faluház a község központjában

A település beépített részeit az alábbi különböző karakterbe sorolta a településképi arculati kézikönyv:

- település belterülete
- település külterülete

Különböző karakterű területek lehatárolása (Településkép védelmi rendelet 1. melléklete)

10.2. Építészeti örökség

Országos védelem

Műemléki védettségű épület a községben nem található.

Helyi védelem

A településkép védelméről szóló 22/2017. (XII. 29.) önkormányzati rendelet az alábbi építészeti értéket helyezte helyi védetté:

nyilvántartási szám	címe	megnevezés	fotó
1.	Fő u. 174 hrsz	Harangtorony	
2.	Fő u. 71/1 hrsz	Hősi emlékmű	
3.	Fő u. 174 hrsz	Világháborús emlékmű	

nyilvántartási szám	címe	megnevezés	fotó
4.	Fő u. 71/2 hrsz	Feszület	
5.	Temető 202 hrsz	Feszület	

Régészet

Régészeti lelőhelyet az <https://archeodatabase.hnm.hu/> az alábbiak szerint tart nyilván:

Neve	Lelőhely azonosí- tója	Lelőhely típusa	Kor, kor- szak	Dokumen- táció készí- tője, dá- tuma	Jelenség
Ke- reszt- fai-dűlő	90881	telepü- lésnyom (felszíni)	Kor: őskor, középkor, kora újkor Korszak: vaskor, késő kö- zépkor	Koller Me- linda – rég- ész, 2015.	telepnyom (felszíni)
Várkert	37801	vár	ismeretlen kor	Nováki Gyula – régész, 2009.	vár, Átmérője 40-50 m, mocsár- vár. Nagyrészt megsemmisült, tégláit a 18. sz.-ban templom- és

				Farkas Zsuzsanna – régész, 2009. Koller Melinda – régész, 2015	kastélyépítkezéshez használták fel.
--	--	--	--	---	-------------------------------------

A régészeti lelőhely elhelyezkedése a település területén

11. Környezetiállapot-jellemzők

Kányavár község Zala vármegyében, Lentitől keleti irányban tizenkét kilométernyi távolságban található település.

A település elhelyezkedése (GoogleEarth és OpenStreetMap)

Kányavár közigazgatási határa a Zalai-dombság területén, a Közép-Zalai-dombság kistájon helyezkedik el.

A település kistáji elhelyezkedése

11.1. Domborzat

A Közép-Zalai-dombság a Felső-Zala, a Kerka és a Válicka völgye által határolt, magasra kiemelt, eróziós-deráziós dombsági kistáj. Domborzatilag a Vasi-Hegyhátra emlékeztet, de felszíne amazénál alacsonyabb, s lényegesen tagoltabb. A túlnyomóan jégkori vályoggal fedett, pannóniai alapzatú dombsági táj legmagasabb pontjait É-i és K-i peremének hordalékkúp-maradványos vízválasztó tetői hordozzák. Átlagos magassága 240 m. D-DNy-i irányban lejtősfő felszínét az eróziós és deráziós völgyek sűrű

hálózata lépcsőzetesen lehanyatló párhuzamos dombsorokra és keskeny aszimmetrikus völgyközi hátakra tagolta. Vízsíntes és függőleges tagoltsága egyaránt jelentős.

Az eróziós dombság nagyobb relief szintkülönbségű ÉK-i és K-i peremterületén a völgylejtők nagyon meredek és szabdaltak, s a dombtetőkkel együtt erősen erodáltak. Itt a fővölgyekre nyíló deráziós völgyek és fülkék mezaszerű kerekded dombtetőkre és igen keskeny vízválasztó gerincekre bontották az energikus völgyközi hátakat.

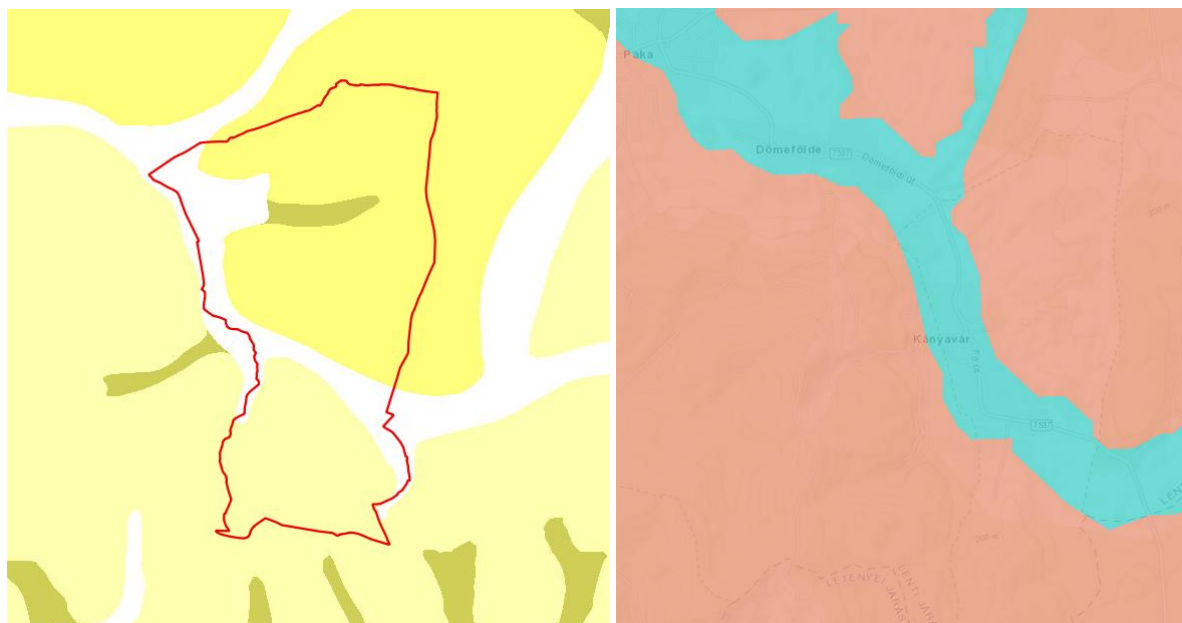

A település domborzata

11.2. Földtan, talaj

A kistájat jellemző változatos összetételű medencealjazat főleg triász és kréta időszerű képződményekből áll. A mozgalmas reliefű táj energiahordozókban, mélységi hévizekben és építőanyag-ipari nyersanyagokban egyaránt gazdag, jelentős értéke a triász és kréta kőzetekben feltárt nagylengyeli olajmező, amely még napjainkban is termelés alatt áll.

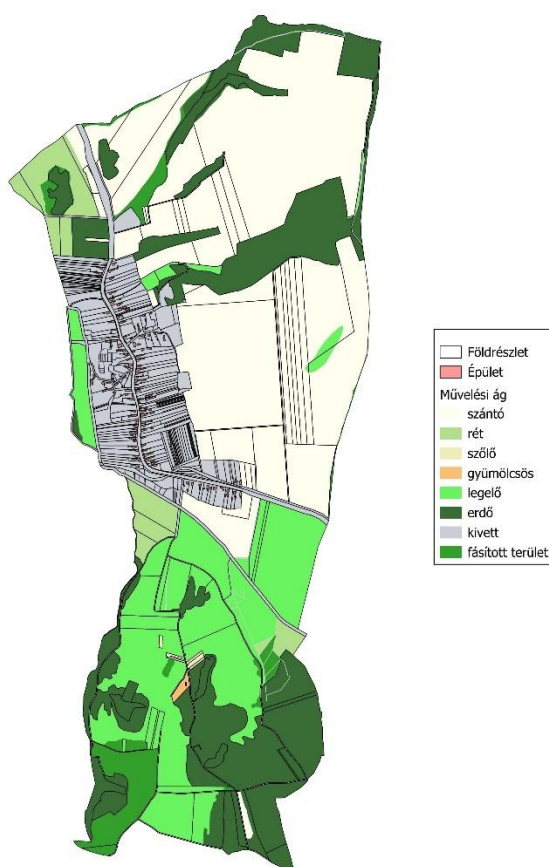
A táj túlnyomó része 80 °C-osnál melegebb karsztvíz reménybeli területének minősül. A zalai tájak közül a legnagyobb feltárt hévízkészlettel rendelkezik.

A térség felszíni földtani térképe

A térkép szerint a település területén elsősorban barna lösz ($_{e}Qp_3^{bl}$), felső-miocén-pliocén Tihanyi formáció (1Pa_2) és holocén folyóvízi üledék ($_{f}Qh$) lelhető fel.

A település területére elsősorban a pseudoglejes barna erdőtalajok és réti öntéstalajok jellemzők.

Művelési ágak a településen

A településen környezetvédelmi engedéllyel rendelkező motocross pálya található, ami nagy kiterjedésű roncsolt felületet eredményez.

A motocross-pálya látképe

(forrás: <https://www.martincrosscamp.com/index.php/trainingsgelaende-kanyavar/9-martincrosscamp/motocross/10-motocross>)

11.3. Éghajlat, felszíni és felszín alatti vizek védelme

Mérsékelt hűvös-mérsékelt nedves éghajlatú kistáj.

A napsütéses órák évi száma 1880 és 1920 közötti. Az évi középhőmérséklet 9,5 °C körül van, ápr. 15-20. és okt. 20-25. közötti időszakban nem kell fagyra számítani. Az évi abszolút maximumok és minimumok átlaga 33,0 °C, ill. -17,0 °C körüli.

Az évi csapadékmennyiség 740-770 mm. A vegetációs időszak átlag 460- 470 mm, az ÉK-i részeken ennél valamivel kevesebb (440-460 mm).

A terület ariditási indexe 0,88-0,92.

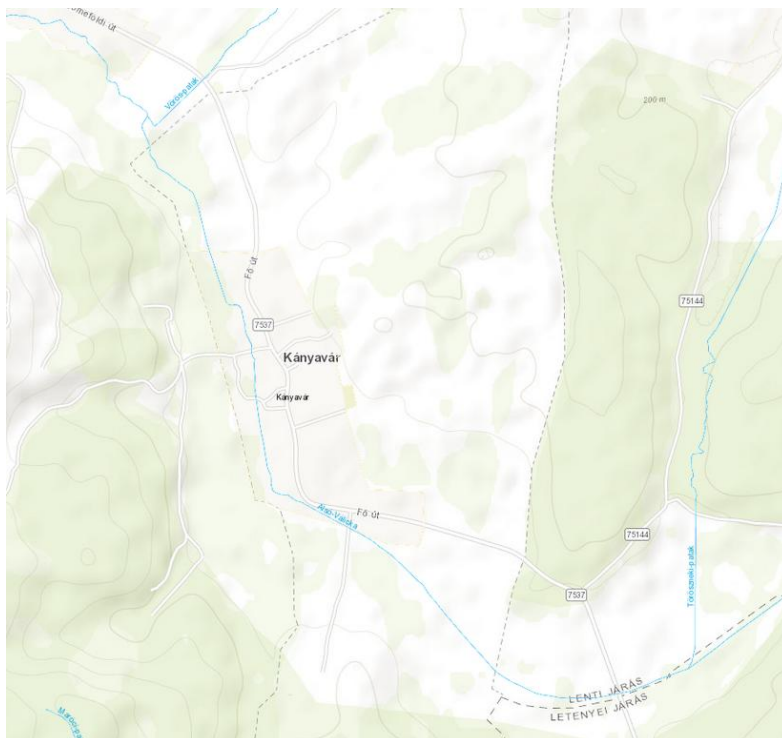
A leggyakoribb szélirányokat elsősorban a völgyek futása határozza meg. A kiemelkedő területeken az É-i és jóval kisebb gyakorisággal a D-i szélirány az uralkodó. Az átlagos szélsébség 2,5 m/s körüli.

Felszíni víz:

A kistérség É-i, nagyobb része a Zala jobb parti vízgyűjtője a Baki-Válicka völgyéig, míg D-i része a Csertán és az Alsó-Válickán át a Kerkához folyik le. Árvizek tavasszal és ősszel, kisvizek nyár végén gyakoriak. A vízminőség a vízállástól függően II. vagy III. osztályú.

A települést érintő felszíni víztestek:

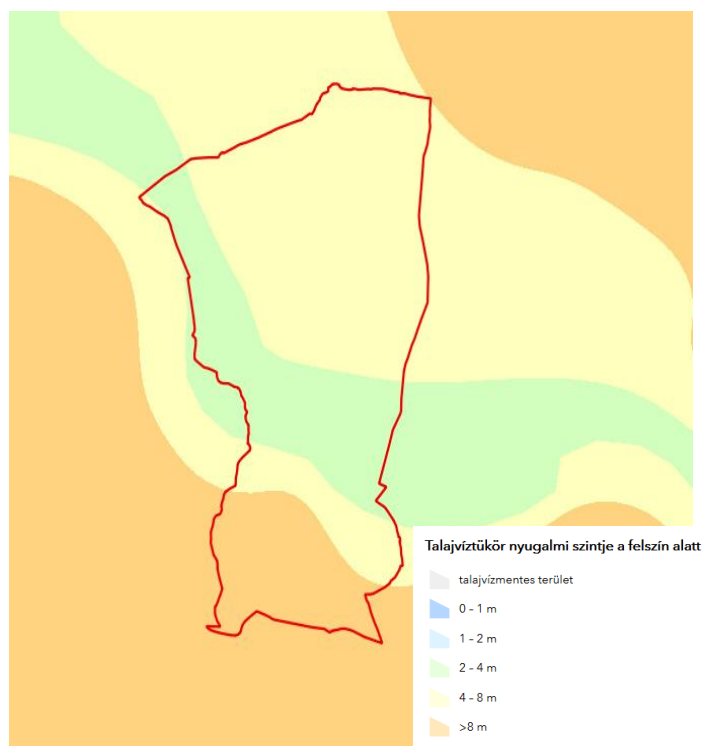
- Alsó-Válicka

A település felszíni vizei

Felszín alatti víz:

Talajvizet jobbra csak a völgyekben találunk, 2-4 m között. Mennyisége nem számottevő. Kémiaileg egységesen kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos jellegű. Közepes keménységű; szulfáttartalma is kevés. Néhol nitrátosodás fordul elő.

Nyugalmi talajvízszint

Kányavár közigazgatási területe a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete szerint fokozottan, kiemelten érzékeny besorolású.

A rétegvizek mennyisége nem jelentős. Artézi kutak csaknem minden községben létesültek. Mélységük általában meghaladja a 100 m-t, és bő vizűek.

Talaj és talajvízvédelem szempontjából kockázatosnak számító nagylétszámú állattartás információink szerint nem történik a településen.

11.4. Levegőtisztaság-védelem

A levegő minőségének egyik meghatározó tényezője a települési légszennyezési kibocsátás. A többi településhez hasonlóan a légszennyezőanyag kibocsátások elsősorban a lakossági és közületi gázfelhasználáshoz, a közlekedésből adódó levegőszennyezéshez, valamint az ipari létesítményekhez és szolgáltatói tevékenységekhez kötődnek, melynek hatásait tompíthatja, illetve ronthatja az adott település környezeti adottsága.

Levegőminőség szempontjából érzékeny területnek tekinthető az országos jelentőségű természetvédelmi terület. Az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról szóló 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendeletben nem szerepel a település.

A település közigazgatási területére a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet alapján meghatározott határértékek vonatkoznak.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. sz. melléklete alapján a 13. (Az ország többi területe) légszennyezettségi zónába tartozik, ahol a:

- kén-dioxid: F
- nitrogén-dioxid: F
- szén-monoxid: F
- szilárd (PM10): E

A kén-dioxid, nitrogén-dioxid és szénmonoxid tekintetében a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladhatja meg, szilárd szennyezés esetén pedig a felső és alsó vizsgálati küszöb között lehet.

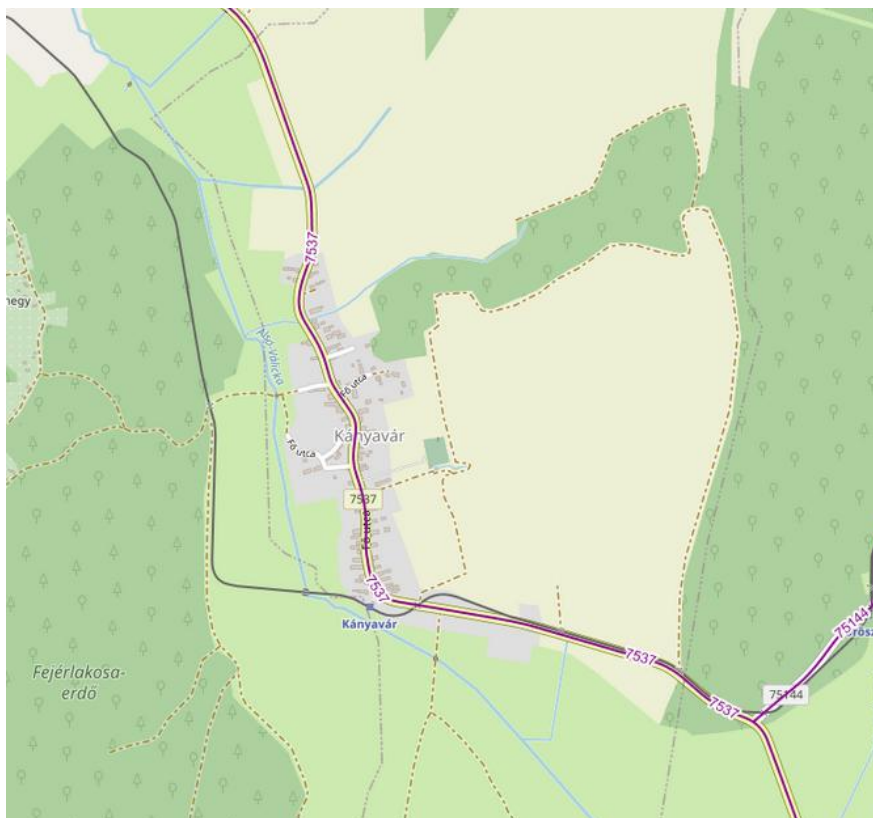
A közúti közlekedésből adódó légszennyezést elsősorban a 7537 - Borsfa-Lenti összekötő út forgalma okozza.

A légszennyezés tekintetében az országos közutak 2023. évre vonatkozó keresztmetszeti forgalmi adatainak felhasználásával megvizsgáltuk a közlekedésből adódóan a településre jellemző levegőállapotot.

A gépjárművekre vonatkozó kibocsátási normák alapján a vizsgált útszakaszon áthaladó járművek teljes légszennyező anyag kibocsátását a következő táblázat részletezi.

Kibocsátás [mg/s m]	CO	CH	NO ₂	SO ₂	PM
7537 út	0,1338	0,0205	0,0200	0,0001	0,0016

A fenti kibocsátási adatok alapján valamennyi szennyezőanyag tekintetében megállapítottuk, hogy azok mértéke az érvényben lévő határértékeket (4/2011. (I. 14.) VM rendeletben foglaltak) a lakóterületeken nem haladja meg. A vizsgált útszakaszt az 1. Térkép ábrázolja.

A település (fő) közlekedési vonalai

Kányavár közigazgatási területén bejelentés köteles légszennyező pontforrásról nincs tudomásunk.

Az üzemi és szolgáltató létesítmények légszennyező tevékenységeire és a légszennyező forrásokra a 306/2010.(XII.23.) Korm. rendelet vonatkozik, az általuk kibocsátható légszennyező anyagok határértékeit pedig a 4/2011.(I.14.) VM rendelet állapítja meg. Káros mértékű, azaz határérték feletti légszennyezést a helyhez kötött források, a jelenleg ismert állapotban nem okoznak.

Egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező vállalkozás a településen nem található. A motocross pálya rendelkezik környezetvédelmi engedéllyel.

A településen levegőterhelést jelentenek még a lakossági fűtés során jelentkező kibocsátások. Számottevő lehet a vegyes tüzelés használata is melynek várható következménye a légszennyezés időszakos emelkedése.

Bizonyos építési-bontási munkák során is kerül por olyan mennyiségben a környezeti levegőbe, amely hosszabb-rövidebb ideig tartó szennyezettséget okoz.

Ezek a lokális és nem folyamatosan jelentkező hatások a település levegőjének minőségét alapvetően nem befolyásolják, azonban megszüntetésükre intézkedéseket kell kidolgozni.

Az allergén gyomnövények főként az utak mentén lévő árkokban fordulnak elő, melyek gyérítése az árkok, útpadkák és zöldfelületek rendszeres kaszálásával történik.

11.5. Zaj – és rezgésterhelés

Kányavár zajhelyzetének vizsgálata során – mint minden település vizsgálata során – három fő területre kell kitérni, melyek a közlekedés, az ipari/gazdasági tevékenységek, valamint a kulturális- és szórakoztatóipar.

A közúti közlekedési forgalom okozta zajterhelést a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 4. § (2) alapján határoztuk meg.

Vizsgálatunk során „AZ ORSZÁGOS KÖZUTAK 2023. ÉVRE VONATKOZÓ KERESZTMETSZETI FORGALMA” c. Magyar Közút KHT. kiadványát vettük alapul.

A közúti közlekedés zajhatásait a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet rendeletben meghatározott zajterhelési határértékekkel hasonlítottuk össze. A zajterhelést (L_{Aeq}) a referenciatávolságban (út középvonalától mért 7,5m) határoztuk meg.

$L_{Aeq}(7,5)_{g,s,t,j}$, [dB]	7537 út	Határérték a környező lakóterületen [dB]
M_{nappal}	60	60
$M_{éjszaka}$	57	50

Az üzemi vagy szolgáltató jellegű létesítmények zaja lokálisan hat, így a lakosságnak csupán kisebb részét érinti.

Információink szerint a településen zajvédelmi problémát, határértéket meghaladó zajkibocsátást üzemi létesítmény nem okoz, zajkibocsátási határérték megállapítására vonatkozó határozattal egy vállalkozás sem rendelkezik.

A települést érintő, zajvédelmi problémát okozó rendezvények, események a motocross pálya használatából eredően jelentkezhetnek.

11.6. Sugárzás védelem

A természetes háttérsugárzás Magyarországon egy embert átlagosan 2,4 mSv/év effektív dózissal terhel. A testünket érő sugárzás származhat a világűrből, a talajból, a növényekből, élelmiszerekből, környezetünk tárgyaiból, vagy akár a saját testünkben is.

Az országon belül a geológiai viszonyoktól, az időjárástól, a táplálkozástól függően akár két-háromszoros különbségek is lehetnek a háttérsugárzás mértékében. Mértéke, hatása települési szinten nem befolyásolható. Élettani hatás szempontjából, a távvezetékeknek két jellemzőjét kell figyelembe venni a villamos és a mágneses terét.

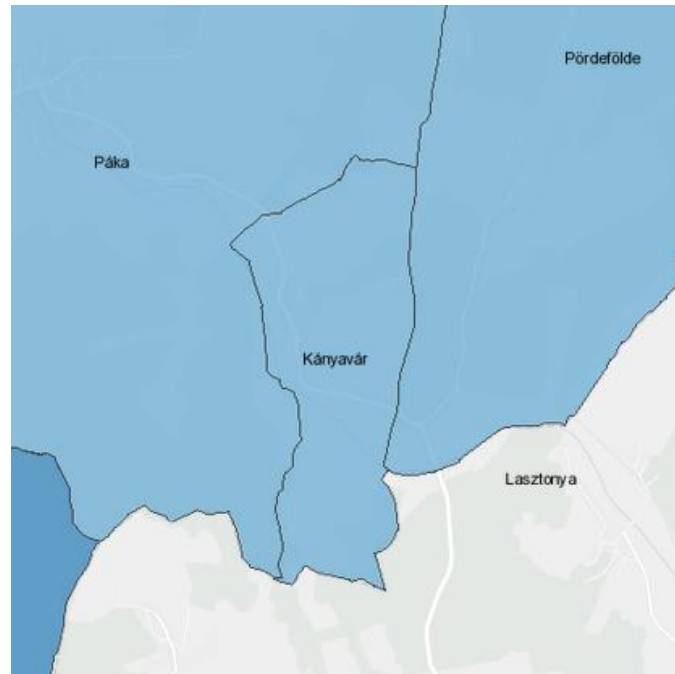
A villamos télerősség nagyságát a feszültség szinten kívül egyéb körülmények is befolyásolják:

- a vezetékek föld feletti magassága
- a fázisvezetők és védővezető geometriai elrendezése
- magas objektumok pl.: fasoros árnyékolás jelentősen csökkenti a télerősséget
- épületek (a villamosteret 85-90%-ban leárnyékolják)

A Magyarországon érvényben lévő védőtávolság különböző feszültség szintű távvezetésektől: 750kV-40m, 400kV-20m, 220kV-10m, 120kV-5m. A távvezetékekkel a közmű fejezet foglalkozik részletesen. Ezen védőtávolságok betartását a településrendezési eszközök és az építéshatósági engedélyezési eljárások során figyelembe kell venni. Az alacsonyfrekvenciás mágneses tér áthatol az épületeken és szemben a villamos térrel kiterjedt objektumoknál nem, vagy csak nagyon költségesen árnyékolható. Az alacsonyfrekvenciás mágneses tér ellen a legjobb védekezés a megfelelően nagy védőtávolság tartása. Bázisállomások esetén, Magyarországon érvényben lévő egészségügyi határértékek: 900MHz 4.500.000 μ W/m², 1800MHz 9.000.000 μ W/m². A határértékek megállapításakor a különböző kutatási eredményeket vették alapul. A frekvencia növekedésével a behatolási mélység csökken, ezért állapítottak meg két értéket.

11.7. Hulladékkezelés

A település közigazgatási területén, a kötelező települési szilárd hulladékgazdálkodási közszolgáltatás teljesítésére kizárólagosan jogosult, illetve kötelezett közszolgáltató a Zalai Közszolgáltató Nonprofit Kft. (8900 Zalaegerszeg, Gasparich u. 26. szám), amely közszolgáltatási tevékenységét a Lenti Hulladékkezelő Kft., mint alvállalkozó bevonásával végzi.

A közszolgáltatás keretében elszállított települési hulladék egy főre jutó mennyisége, 2021. évben (kg/fő) (KSH)

A közszolgáltatás keretében elszállított települési hulladék egy főre jutó mennyisége a településen 237 kg/fő volt 2021. évben.

A település közigazgatási területén a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére, mint közszolgáltatás teljesítésére jogosult közszolgáltató Lenti Hulladékkezelő Korlátolt Felelősségű Társaság (8960 Lenti, Templom tér 9.).

Az illegális hulladéklerakás, hulladékelhagyás, illetve az okozott problémák megszüntetése, a felszámolás az ország többi településéhez hasonlóan változó intenzitással okoz kisebb-nagyobb feladatot a település számára.

A településen nem működik hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező vállalkozás.

11.8. Vizuális környezetterhelés

A vizsgálatok irreverzibilis vizuális környezetterhelést nem tártak fel. A tartós konfliktusok közé sorolhatók általában a roncsolt, felhagyott területek és elhagyott (külterületi) lakó épületek okozta konfliktusok. Konfliktusként tekinthetünk az illegális hulladéklerakásból eredő konfliktusokra is.

A település belterületének utcaképét esztétikailag negatívan befolyásolja az elektromos légkábelek, telefonkábelek jelenlegi megjelenése. A szolgáltatókkal a várható hálózatfejlesztések eredményeként a jövőben légkábel hálózat egy részének térszín alatt kialakításával ez javítható.

A vizuális környezetterhelés témakörében a fényszennyezettséggel is foglalkozni kell, ami a településen jellemzően a közvilágítást jelenti (fényreklámok a településre nem jellemzőek).

A település területén található motocross pálya jelent vizuális terhelést a környezetének vonatkozásában (a közútról nem látható).

11.9. Árvízvédelem

Kányavár a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendeletben nem szerepel.

11.10. Klímavédelem, éghajlatváltozás

Az éghajlatváltozás iránti sérülékenységet három tényező határozza meg. Ez a három tényező a kitettség, az érzékenység és az adaptációs kapacitás.

A kitettség alapvetően egy helyszínhez kapcsolódó tulajdonság. A kitettség elemzése arra válaszol, hogy egy adott helyszín milyen mértékben van kitéve egy adott éghajlatváltozási hatásnak.

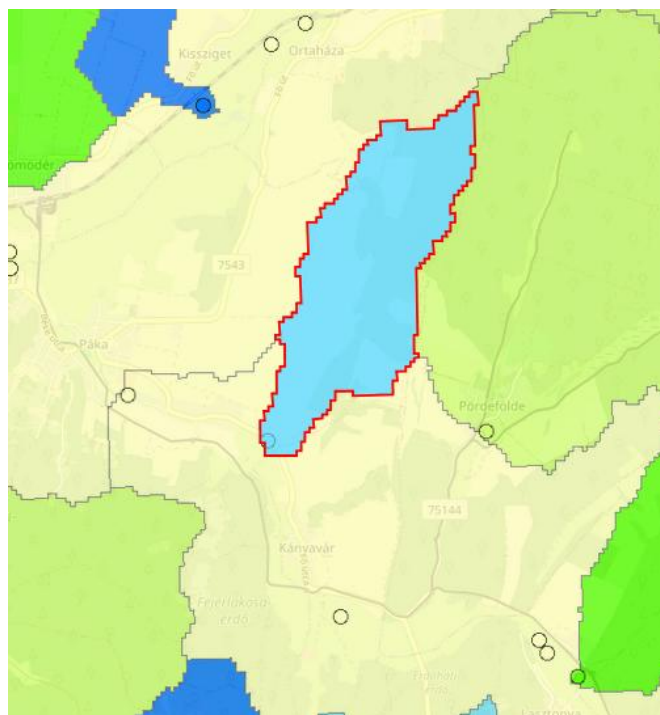
Az érzékenység egy-egy rendszerhez kapcsolódó tulajdonság. Az érzékenység azt mutatja, hogy az adott beruházás egy adott éghajlatváltozási hatásra milyen mértékben érzékeny, mivel ezek az események károkat okoznak az utakban, épületekben, illetve az azok által betöltött funkciókban.

A kitettség és érzékenység együttes jelenléte szükséges ahhoz, hogy egy potenciális hatás lehetősége fennálljon.

Jelen dokumentációban a kitettség vizsgálata releváns.

A vizsgált terület tekintetében nem helyezkedik el fokozott kitettséget jelentő területen. Az országra általánosan jellemző változásra számíthatunk mind hőmérsékleti, mind csapadékviszonyok, illetve egyéb tekintetben, így kitettség tekintetében közepes mértékről beszélhetünk.

Villámárvíz vonatkozásában a vizsgált vízgyűjtők és kifolyási pontjaik tekintetében a települést érintő vizsgálat szerint erősebben veszélyeztetett. (Az 1-5 skálán 4-es érték.)

Villámárvíz veszélyeztetettség

11.11. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

Általánosan elmondható, hogy környezeti konfliktusforrás jellemzően a lakóövezetek ipari–gazdasági–mezőgazdasági övezetekkel határos területein, illetve az elhagyott illegális hulladékok következtében jelentkezik.

A meglévő, működő telephelyekkel kapcsolatosan az általánosan időnként előforduló egy-két szembenálló fél esteit leszámítva, kirívó konfliktushelyzet nem tapasztalható. Ugyanez elmondható a mezőgazdasági tevékenységre vonatkozóan is. Az előforduló környezeti konfliktusok nem mindig, sőt, általában nem jelentik a környezet károsítását is, hanem elsősorban ez ellenérdekű felek (pl. lakó-gazdálkodó) érdekeinek ütközéseit jelentik.

Konfliktusforrást (zaj) a motocross pálya jelenthet. Információink szerint zajvédelmi bírság kiszabására nem került sor.

12. A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat

12.1. Természeti adottságok

Természeti adottságok

Kányavár Község közigazgatási területének túlnyomó többsége *DÖVÉNYI* (2010) szerint a következő kistájba sorolható:

Makrorégió (nagytáj):	Dunántúli-dombvidék nagytáj
Mezorégió (középtáj):	Zalai-dombság középtáj
Mikrorégió (kistáj):	Közép-Zalai-dombság (Göcsej) kistáj

A természeti adottságokat fenti kistáj jellemzői alapján értékeljük (*FORRÁS: DÖVÉNYI (SZERK.): MAGYARORSZÁG KISTÁJAINAK KATASZTERE, MTA FÖLDRAJZTUDOMÁNYI KUTATÓINTÉZET, BUDAPEST, 2010.*). Az értékelésbe nem vonjuk be a közlekedés, a településhálózat és a népesség témákat, melyek a jelenlegi tájvizsgálat szempontjából érdektelenek vagy kisebb jelentőségűek. A település a 672 km² területű kistáj D-i peremén található.

A település közigazgatási területének D-i ötöde a szomszédos Egerszeg–Letenyei-dombság kistáj részét képezi, azonban a kis területi érintettség miatt ezt nem részletezzük, mivel a település közel négyötöde a fent említett Közép-Zalai-dombság kistáj területén fekszik. A két kistáj határa a táj felszínén egyértelműen nem azonosítható.

Domborzat

A vizsgált terület a Zalai-dombsághoz, azon belül a Közép-Zalai-dombsághoz, azaz a Göcsejhez tartozó település, a kistáj K-i szegélyén terül el. A Göcsej széles völgyekkel határolt, magasra kiemelt, eróziós–deráziós domborzattal jellemezhető, ami a Vasi-Hegyhátra emlékeztet, de felszíne annál alacsonyabb és lényegesen tagoltabb. Göcsej átlagos magassága 240 m. DDNy-i irányba lejtősfődő felszínét az eróziós és deráziós völgyek sűrű hálózata lépcsőzetesen lehanyatló párhuzamos dombsorokra és keskeny aszimmetrikus völgyközi hátakra tagolta.

Kányavár domborzati adottsága drónfelvételen (forrás: <https://www.motocross-verleih.at/strecken#kanyavar-4>)

Földtan

Göcsejben a változatos összetételű medencealjazat főleg triász és kréta időszaki képződményekből áll. A mozgalmas reliefű táj energiahordozókban, mélységi hévizekben és építőanyag-ipari nyersanyagokban gazdag. Legnagyobb értéke az 1951-ben triász és kréta kőzetekben feltárt olajmező, amely még napjainkban is kitermelés alatt áll. A kistáj túlnyomó része 80 °C-osnál melegebb karsztvíz reménybeli területének minősül. A zalai tájak közül a legnagyobb feltárt hévízkészlettel rendelkezik.

Éghajlat

A település éghajlata enyhe, mérsékelt hűvös, mérsékelt nedves. Az időjárás főbb jellemzői: évi középhőmérséklet: 9,5 °C, évi csapadékmennyiség: 740–770 mm, évi napfénytartalom: 1880–1920 óra. A leggyakoribb szélirányokat elsősorban a völgyek futása határozza meg. A táji adottságok és az éghajlat az erdő- és vadgazdálkodásnak kedvez.

Vizek

A Zala-dombság vízrajzát döntően a Zala-folyó határozza meg, a területet a csapadék-bőségnek köszönhetően állandó és időszakos vízfolyások sűrűn hálózák be. A település egyetlen vízfolyása a Felső-Válicka, mely a terület egyedüli vízgyűjtője is. Árvizek tavasszal és ősszel, kisvizek nyár végén gyakoriak. A nem számottevő mennyiségű talajvíz átlagos mélysége völgyekben 2–4 m, magasabb területeken 4–6 m között változik. A völgytalpak általában vizenyősek. A rétegvizek mennyisége nem jelentős, artézi kutak viszont csaknem minden községben létesültek. Mélységük általában meghaladja a 100 m-t és bő vízüek.

Talajok

A talajvízviszonyokra a domborzati viszonyoknak megfelelő változatosság jellemző. Ezeket befolyásoló tényezők a következők: földtani (geológiai), domborzati (geomorfológiai), éghajlati (klimatológiai), élőszervezeti (biológiai) és társadalmi (antropogén) hatások. A jégkori vályog felszínű Göcsej erősen tagolt domság. A csapadékosabb Ny-i részen a periglaciális vályog és agyag talajképző kőzetten pszeudoglejes barna erdőtalajok, a kevésbé nedves K-i részeken, ahol a vályog üledék karbonátos, agyagbemosódásos barna erdőtalajok képződtek, amelyeknek mechanikai összetétele vályog, vízgazdálkodásuk és termékenységük kedvező. E talajok eróziós potenciálja a lejtőviszonyok alapján jelentős. Ezzel magyarázható helyenként a lepusztulásuk következtében kialakult földes kopárok megjelenése. A patak völgyek (Alsó-Válicka) karbonátmentes alluviumán öntés réti talajok fordulnak elő. Mechanikai összetételük vályog vagy agyagos vályog. A lápos réti talajok előfordulása szintén a Válicka völgyére korlátozódik.

Növényzet

A vizsgált terület a Magyarország nagy részén elterülő Pannóniai Flóratartomány (*Pannonicum*) Dél-Dunántúl flórávidékének (*Preillyricum*) Zalai-dombvidék flórajárásába (*Saladiense*) tartozik. A flórajárás területe a Dunántúl egyik legcsapadékosabb része, ahol a cseres-tölgyesek már csak szórványosan fordulnak elő, extrazonális a déli lejtőkre szorulnak. A Zalai-dombvidék zonális erdőtársulásai a klimatikus viszonyok helyi változásainak megfelelően a gyertyános-tölgyes és a tölgyelegyes bükkös. A Drávától a Marcali-medencéig és a Bakony északnyugati pereméig terjedő jellegzetesen dombvidéki terület szintén igen változatos növényvilágnak ad otthont. A csapadékosabb klímának köszönhetően a flórajárás déli és középső részén nagy kiterjedésűek az illír jellegű, de már ezüst hárs nélküli bükkösök (*Vicia oroboidi-Fagetum*), gyertyános-tölgyesek (*Helleboro dumetorum-Carpinetum*) és tölgyelegyes bükkösök a zalai bükkönnyel (*Vicia oroboides*) és a tömegesen előforduló erdei ciklámennel (*Cyclamen purpurascens*). A bükkösök jellemző alpin-nyugat-balkáni eleme a havasalji aggófű (*Senecio ovirensis*) és az osztrák zergevirág (*Doronicum austriacum*). A dombvidék déli letörése (Zákány–Örtilos vidéke) valóságos tárháza a csak itt előforduló védett illír elemeknek, amilyen a pufók árvacsalán (*Lamium orvala*), a hármastevelű szellőrózsa (*Anemone trifolia*) és a hármastevelű fogasír (*Dentaria trifolia*).

A göcseji dombvidék potenciális erdőterület, a szélesebb patak-völgyekben kis kiterjedésű természetes gyepek valószínűsíthetők. Klímaazonális vegetációtípusát üde lomberdők jelentik: legjellemzőbbek a bükkösök, a völgytalpakban gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, a patakok mentén égerligetek. Számottevő a mészkőrű lomberdők kiterjedése. A telepített fenyves és akác állományok ma az erdőterület több mint 50%-át borítják (az erdeifenyőnek őshonosan csekély térfoglalása volt).

Az évszázados gazdálkodás hatására a bükkösök visszaszorulása figyelhető meg, ezzel párhuzamosan a másodlagos mészkőrű gyertyános- és fenyőelegyes-tölgyesek térhódítása ment végbe. A völgyek égerligetei helyén kaszálórétet alakítottak ki, a kaszálás felhagyása után helyükön ismét égeresek jöttek létre, a kaszáló- és láprétek szinte teljesen eltűntek. Az erdei flórában jelentősek a nyugat-dunántúli (erdei ciklámén – *Cyclamen purpurascens*, erdei galaj – *Galium sylvaticum*, szártalan kankalin – *Primula vulgaris*), a bükkösökben a szubmediterrán elemek (tarka lednek – *Lathyrus venetus*, zalai bükköny – *Vicia oroboides*, piritógyökér – *Tamus communis*) aránya. A kistáj egészen jellemző az acidofil fajok (fekete áfonya – *Vaccinium myrtillus*, fehér perjeszittyó – *Luzula luzuloides*) beszívargása a mezofil lomberdőkbe. A montán-szubalpin fajok (zergeboglár – *Trollius europaeus*) előfordulása a hűvös patak-völgyekre korlátozódik. A szárazabb déli oldalakon számos xerotherm elem bukkan fel (borzas peremizs – *Inula hirta*, egyenes iszalag – *Clematis recta*, tarka nőszirm – *Iris variegata*), a kistáj északi részén a löszös lerakódásokon mészkedvelő fajok (sárga len – *Linum flavum*, cseplesz meggy – *Prunus fruticosa*) jelennek meg.

Gyakori élőhelyek: K5, K2, OB, RC, J5; közepesen gyakori élőhelyek: B1a, E1, OC, RB, B5; ritka élőhelyek: RA, D2, H4, OA, D5. Fajszám: 1000–1200; védett fajok száma: 40–60; özőnfajok: aranyvessző-fajok (*Solidago spp.*) 4, akác (*Robinia pseudoacacia*) 3, japánkeserűfű-fajok (*Reynoutria spp.*) 1, bálványfa (*Ailanthus altissima*) 1.

Állatvilág

A vizsgált település állatvilága gyakori, általánosan elterjedt, a mező- és erdőgazdasághoz, illetve az emberi környezethez köthető fajokból tevődik össze. A fajok egy része természetvédelmi oltalom alatt áll, de hazánkban gyakori, több százazres vagy egyes esetekben milliós példányszámú országos állomány nagyság jellemző. Ritka, érdekes vagy fokozottan védett fajok előfordulása az erdőgazdasági és közlekedési/települési környezetben nem valószínűsíthető.

A község állatvilága önállóan még nem került feldolgozásra, azonban nem tér el jelentősen az Közép-Zalai-dombság kistáj településeinek állatvilágától. A település környezetére az országos átlagnál nagyobb erdősültség, illetve az erdő- és mezőgazdasági területek mozaikos változatossága jellemző, így élőviláguk a településekhez, a mezőgazdasági- és erdőterületek egyaránt köthető.

Tájföldrajz

Fogalommeghatározás: a tájföldrajz a legkomplexebb geográfiai szakterület, területi szemléletű szintézise a természetföldrajzi és a földhasználaton, a településföldrajzon keresztül a társadalmi-gazdasági adottságoknak. Összetettsége miatt nem kezdő kutatóknak való téma, valódi tájföldrajzossá évtizedek alatt alakulhat, fejlődhet valaki, ha időközben nem horgonyoz le valamely földrajzi részterületnél, pl. geomorfológiánál, biogeográfiánál, vagy demográfiánál és sikerül megőriznie érdeklődését a földrajzi tájak komplexitása iránt. A tájföldrajz különleges vonása, hogy az egyes tájtipusok meghatározásánál nem lehet eltekinteni az adott terület egység látványától, vizuális habitusától (CSORBA 2021.). Tájföldrajzi szempontból Kányavár Község teljes közigazgatási területe a következő kistáj területén fekszik:

Nagytaj:..... Duna–Tisza-medence

Nagytajrészlet: Dunántúli-dombság

Középtáj: Zalai-dombság

Kistáj **Göcseji-dombság** (korábban Közép-Zalai-dombság (Göcsej) néven.)

A természeti adottságokat e kistáj jellemzői alapján értékeljük (FORRÁS: CSORBA PÉTER: MAGYARORSZÁG KISTÁJAI, DEBRECEN, 2021.). A vizsgált terület a 678 km² területű kistáj K-i felében található.

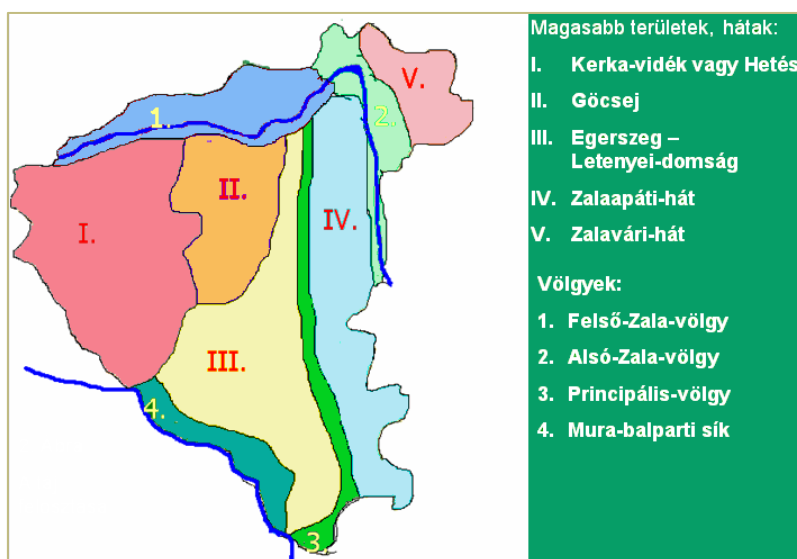
Topográfiai helyzet és domborzattípus: A Dunántúli-dombság legnyugatibb, tagolt és viszonylag magasra kiemelkedő önálló dombsága. **Éghajlati körzet:** Mérsékelt hűvös – mérsékelt nedves térség. **Vízrajz:** Az 5 ha-nál nagyobb kiterjedésű nyílt víz-, ill. vízenyős felszínek aránya elenyésző (0,2%). **Földhasználati arányok és tendenciák:** 45% erdő (változatlan arány, a túlevelű erdők mennyisége valamelyest nőtt), 30% szántóföld (mérsékelt csökkenő), 7% pedig gyepek (változatlan) területi részesedéssel. Az OTRT-ben a kistáj teljes egészében erdőgazdálkodási célterületként szerepel. **Földrajzi tájtypus:** Szubatlanti éghajlati hatás alatt álló, tagolt eróziós-deráziós önálló dombság, ahol barna löszön agyagbemosódásos és pszeudoglejes barna erdőtalajon kiterjedt bükkös és gyertyános-tölgyes állományok nőnek. **Emberi hatáserősség:** A kistáj eredeti adottságait az emberi tevékenység csak mérsékelt bolygatta meg, mezo- és β-euhemerób típusú terület. A megváltozott adottságokat a talajerózió és a növényzet tekintetében jól lehet érzékelni, a természetközeli növénytakaró pedig a kistáj kb. 40%-án van jelen. 1990–2018 közötti felszínborítás-változások szerint tájszinten változatlan az antropogén terhelés nagysága. **Beépítettség és településfejltség:** A beépítettség aránya alacsony, 3,7% (2000: 3,6%), lényegesen kisebb, mint az országos átlag (6,2%). Az élőhelyek utak, vasút és települések miatti tájökölógiai felszabdaltsága mérsékelt, a súlyozott fragmentációs érték 2,1 km/km². A gazdasági, infrastrukturális és társadalmi fejlettség komplex mutató szerint a kistáj településeinek fele elmaradottnak minősül, különösen a tájegység D-i és ÉNy-i része számít alulfejlettnak. Iborfia, Csértalakos, Pusztapáti és Gomboszeg esetében az elnéptelenedési folyamat nehezen visszafordítható szakaszába lépett. **Tájmetriai adatok:** A kistáj CORINE foltjainak átlagos nagysága 1,12 km², ami az ország dombságaira jellemző középértékhez képest (1,36 km²) kissé mozaikosabb tájat jelent. A Shannon-diverzitás, vagyis a tájhasználati sokszínűséget jelző szám magas, 1,64 (az országos átlag 1,41). **Természeti veszélyek:** A termé-

szeti jelenségek, folyamatok általi veszélyeztetettség kismértékű, leginkább felszínmozgásra és szélrózsióra lehet számítani. 1931–2015 között csak 12–16 súlyosan aszályos év ($PAI > 6$) volt. A jelenlegi tájhasználat sérülékenysége közepes szintűnek becsülhető, amennyiben az éghajlat megváltozása az érvényes prognózisok szerint alakul. **Természetvédelem:** A táj 3,5%-a kapott Natura 2000 különleges természetmegőrzési besorolást. **Értéktár:** Az értéksűrűség Zalaegerszeg környékén magas, máshol közepes. Jelentős a régészeti lelőhelyek és az egyedi tájértékek száma. A táj 60%-át javasolták bevonni a tájkép védelmét szolgáló intézkedésekbe. A Cserta-pataktól Ny-ra eső területről, valamint a Babosdöbréte, ill. Pusztamagyaród környéki erdőségekről lehet szó. **A táj karakter földrajzi összetevői:** A kistáj környezetéből markánsan kiemelkedő, DNy-felé lankásodó, önálló dombság. A völgyközűség magas, a völgyközi háta erdővel fedettek, de ahol rétek, szántók vannak, a félig nyílt táji habitus érzékelésére jó kilátópontok kínálkoznak (pl. a Kandikó). Feltűnő tájmintázati vonás, hogy a túlelű fajokból álló erdők túlnyomó többsége a Cserta-patak völgyétől Ny-felé található. A szántóföldek a kistáj középső részén vannak tájarculat meghatározó mennyiségben. A parlagok aránya alacsony 3–4%, többnyire a nedves völgytalpak felhagyottak. A tájhasználat mérsékelt intenzív, de gondozott tájképi benyomást nyújt. A települések többnyire a szárazabb dombhátra épültek. Hiányzik a sűrű törpe és kistalvas hálózathoz kiemelkedő, tájszervező hatású kisváros. A göcseji identitás erős. Ehhez a változatos domborzat, a völgytalpi nedves rétek és a szárazabb dombháti szántók, legelők határozott rend szerint kialakult mintázata jelentős mértékben hozzájárul. Az élénk relief és a szomszédos tájak alacsonyabb felszíne miatt nincs távolabbi topográfiai viszonyítási pont.

Kányavár természeti adottságai

Kányavár domborzata közel sík vagy enyhén lejtő dombsági formák jellemzők. A település teljes közigazgatási területe 170 és 250 mBf tszf-i magasságon fekszik. A lakott településrészek jellemzően 170–180 mBf-i magasságban találhatók. A település legmagasabb része a közigazgatási terület D-i részén fekszik, mintegy 250 mBf-i magasságú. Legmélyebb területek a települést átszelő Alsó-Válicka közelében találhatók mintegy 170 mBf-i szinten.

A település belterületének mikroklimáját a változatos terepfelszín, az épített elemek és a növényzet egymáshoz viszonyított aránya befolyásolja. Növényzet nélküli felszínen a besugárzás nagyobb, a hó hamarabb elolvad, a terület nyáron gyorsabban kiszárad. Az É-i uralkodó szelektől jelentős méretű vagy kiemelkedő domborzati forma nem biztosít védelmet, a szél a terepfelszínen akadálytalanul halad végig. A szántók között azonban gyakori az erdősáv, ezért a defláció csekély vagy mérsékelt, nem jelentős. A felszíni csapadékvizek a települést megközelítőleg É–D-i irányban átszelő Alsó-Válicka felé folynak, melyek befogadója Szécsisziget közelében a Kerka.

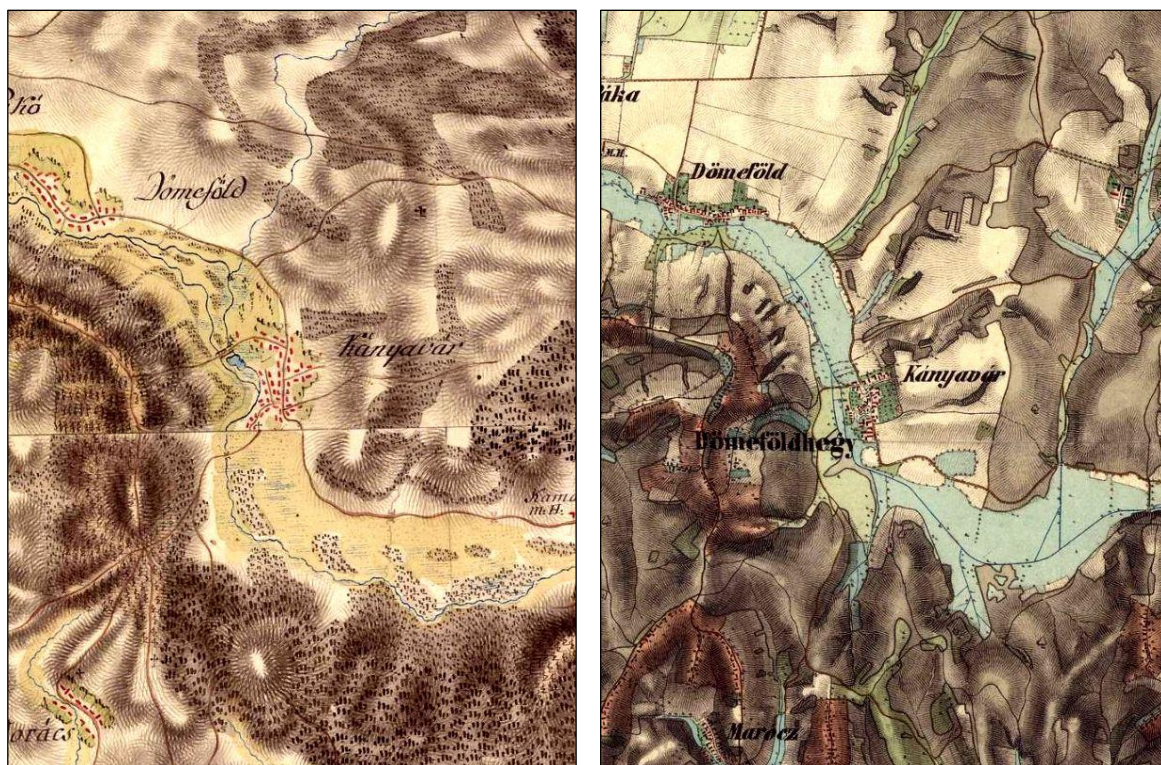
A Zalai-dombság felosztása (forrás: hu.wikipedia.org)

12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

Tájtörténeti vizsgálat

A tájtörténet vizsgálatában elsősorban a hazánk közel 240 évre visszavezethető térképészeti anyagait (katonai térképeit) vettük figyelembe. Az előtte lévő korszakokra csupán feltételezéseink lehetnek, amit kordokumentumokkal jelen vizsgálatban alátámasztani szükségtelen. A település tájfeldrajzi helyzete miatt azonban számos következtetés vonható le. Az ábrázolt térképrészekeken csupán a település jelenlegi lakott területét és környezetét ábrázoltuk a ma meghatározott közigazgatási határok jelölése nélkül.

A XVIII. századvégén készült I. katonai felmérés (1. ÁBRA) sematikus ábrázolása szerint a jellemző tájhasználat az Alsó-Válicka völgyében a gyepgazdálkodás lehetett, a vízfolyástól DNy-ra erdőterületek voltak jellemzőek, É-ÉK-re azonban kisebb erdőfoltokkal mozaikolva a szántóföldi termelés dominált, hasonlóan a mai tájgazdálkodáshoz. A vízfolyás völgyében nagy területeket borítottak a mocsaras, vizenyős foltok. A külterületet meglehetősen ritka úthálózat jellemezte, a mai közúthálózat még nem rajzolódik ki és nem ismerhető még fel. A vízfolyások még erősen meandereznek, folyószabályozásnak nincs nyoma, azonban a község területéhez közel az Alsó-Válickán egy kis tavat üzemeltettek, aminek ma már nincs nyoma. A település mai szerkezete nehezen ismerhető fel.

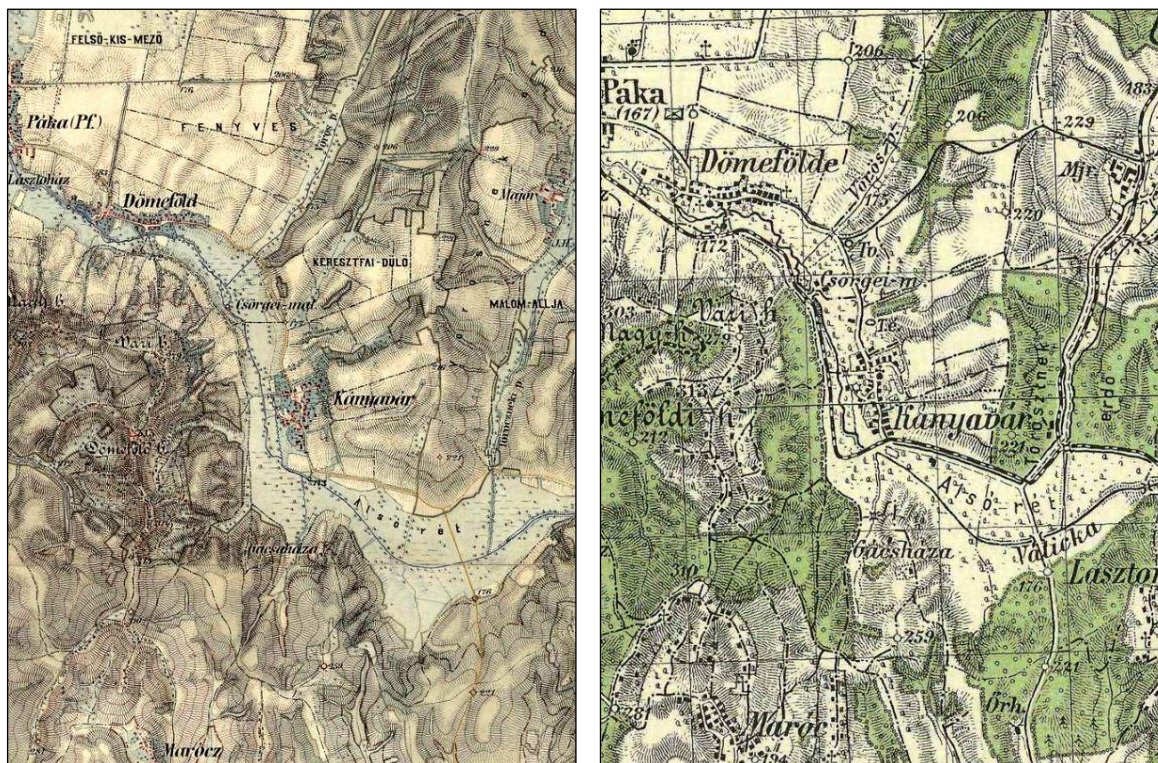
A vizsgált tájrészlet ábrázolása az I. és II. katonai felmérésen (1782–1785 és 1819–1869)

A XIX. század közepén készült II. katonai felmérés térképkivágatán (2. ÁBRA) látható, hogy a külterületi úthálózat kezd kialakulni és elnyerni mai formáját. A szántók, gyepesek, erdők és a vízfolyásokat, mélyvonalakat kísérő vizenyős területek jól elkülöníthetők egymástól. A gazdálkodás – az előző felméréshez képest – alig változott. A település szerkezete a mai formájába kezd kialakulni. Az Alsó-Válicka nyomvonalán már mederszabályozási munkák nyomai láthatók.

A XIX. század utolsó harmadában, a III. katonai felmérés keretében készült térképen (3. ÁBRA) már jól kirajzolódik a mikrodomborzat és a vonalas tájelemeket (árkokat, patakokat, utakat) kísérő fasorok,

erdősávok. A külterületi útrendszer gyakorlatilag elérte a mai nyomvonalhálózat formáját. Külön ábrázolják a szántó- és gyepterületeket, mindkettő meghatározó szerepet töltött be a tájgazdálkodásban, utóbbi az Alsó-Válicka völgyében. Az erdőterületek megmaradtak.

A legnagyobb tájalakító tevékenységet a XX. század második felében élte át a település és lakossága. A mezőgazdaságot téjeszesítették, a közutakat szilárd burkolattal látták el és a település lakosságának növekedése miatt a lakott terület is nagyobbá vált. A községben kiépült a közműhálózat (víz, villany, gáz, közvilágítás), a külterületen magasfeszültségű légvezetékek, a településközpontban számos középület épült. Az erdőterületek azonban továbbra is megmaradtak, illetve az Alsó-Válicka mentét kísérő vízenyős területeken továbbra is a rét- és legelőgazdálkodást folytattak (4. ÁBRA).

A vizsgált tájrészlet ábrázolása a III. és IV. katonai felmérésen (1869-1887 és 1941.)

A tájhasználat értékelése

A tájhasználat a tájpotenciál adottságainak társadalmi célú igénybevétele. A Természetvédelem. Általános Tájvédelem. Fogalommeghatározások című MSZ 20370:2003 hivatkozási számú Magyar Szabvány szerint a tájpotenciál a táj teljesítőképessége, amelynek alkotói az adott tájegység egymással kölcsönhatásban álló ökológiai, ökonómiai és tájképi potenciáljai. A tájpotenciál kifejezi a tájhasználat lehetséges mértékét, azt, hogy egy táj milyen mértékben alkalmas a társadalom sokrétű igényeinek kielégítésére. Más megfogalmazás szerint a tájhasználat a természetes rendszerekbe való olyan mesterséges, antropogén beavatkozás, amely a természet adta lehetőségeket tudatos, célirányos, egyéni vagy közösségi célok szolgálatába állítja.

Kányavár Község közigazgatási területén a mező- és erdőgazdasági tájhasználat domináns, de ezen kívül többféle tájhasználat (pl. települési, közlekedési, technikai sport stb.) található, melyek tükröződnek a tájszerkezetben is. A továbbiakban a település egyes tájhasználatait mutatjuk be.

Települési tájhasználat: Kányavár a göcseji tájegységre jellemző, a tájba harmonikusan illeszkedő, mintegy 120 lelket számláló kistelepülés. A falusias lakókörnyezet lehetővé teszi a természethez legközelebb

álló tájhasználatot, ez változtat legkevésbé a táj eredeti természeti és táji adottságain. Kányavár területén a települési tájhasználat egy tömbben, a közigazgatási terület körülbelüli közepén elhelyezkedő településre koncentrálódik. Különálló egységek és külterületi lakott ingatlanok vagy településrészek nincsenek. A településszerkezet a községen átvezető 7537 jelű közútra, illetve az ezekről közel merőlegesen leágazó belterületi feltáróutakra szerveződik.

Közlekedési tájhasználat: a település közigazgatási területén, külterületén, a közlekedési tájhasználat domináns, mivel a települést országos közút (7537 jelű) és vele párhuzamosan vezetett keskeny nyomtávú, idegenforgalmi és gazdasági rendeltetésű vasútvonal (Csömödéri Állami Erdei Vasút) szeli keresztül, ami 110 km vágányhosszával Magyarország leghosszabb nyomvonalú kisvasútja. Légi közlekedés nem jellemző. Repülőtér a település területén nincs. A lakott területeket és a külterületi területhasználat elemeit változó minőségű útvonalhálózat tárja fel, többségében külterületi földutak.

Erdőgazdasági tájhasználat: az erdőgazdasági tájhasznosítás domináns szerepű, az üzemtervezett erdők nagy területeket foglalnak el a település közigazgatási területének D-i részén. Ezen kívül kis területű mozaikfoltokban, illetve mezővédő vagy nyomvonalas létesítményeket (földutakat, árkokat) kísérő erdősávok formájában jelennek meg az erdőterületek. A nagy csapadékbőség miatt a dombság közel egyharmadát erdő borítja. Zala vármegye (Nógrád után) az ország második legerdősültebb vármegyéje, az erdőterületek részaránya 31,6%. A jellemző erdőtársulások az akácosok, erdeifenyvesek, a cserestölgyesek, a gyertyános-tölgyesek és az É-i oldalakon a bükkösök. Az erdők többsége kevert, elegyes.

Vadgazdálkodás: a nyílt külterületi részek elsősorban apróvadban (fácán, mezei nyúl) gazdagok, illetve a nagyvadak közül az őz választja élőhelyül a szántókat, gyepeket, illetve a kisebb erdőfoltokat. Az erdős részekre a világhírű zalai gímszarvasállomány és a vaddisznó jellemző, mint vadászható nagyvad. Vadászati, vadgazdálkodási rendeltetésű létesítmények (vadföld, magasles, sózó, etető, dagonya stb.) a település területén megtalálhatók.

Mezőgazdasági tájhasználat: a mezőgazdasági területek közül a település külterületének központi és É-i részén döntő részarányú a szántóföldi művelés. Nagy területű, intenzíven művelt szántóterületek jellemzőek a település környezetében. Jelentős méretű gyepgazdálkodás alakult ki a település közigazgatási területét átszelő Alsó-Válicka mélyebb fekvésű, vizenyősebb részei mentén. A gyepeket kaszálással vagy legeltetéssel hasznosítják, egy részük ex lege védett lápterület.

Kertgazdasági tájhasználat: nagy területen művelt szőlő és intenzív művelésű gyümölcsös Kányavár területén nincs. A lakóterületek hátsó udvarában termelt gyümölcs és zöldség gazdasági szempontból nem jelentős mennyiségű. Jelentős kiterjedésű kertes mezőgazdasági területek nincsenek.

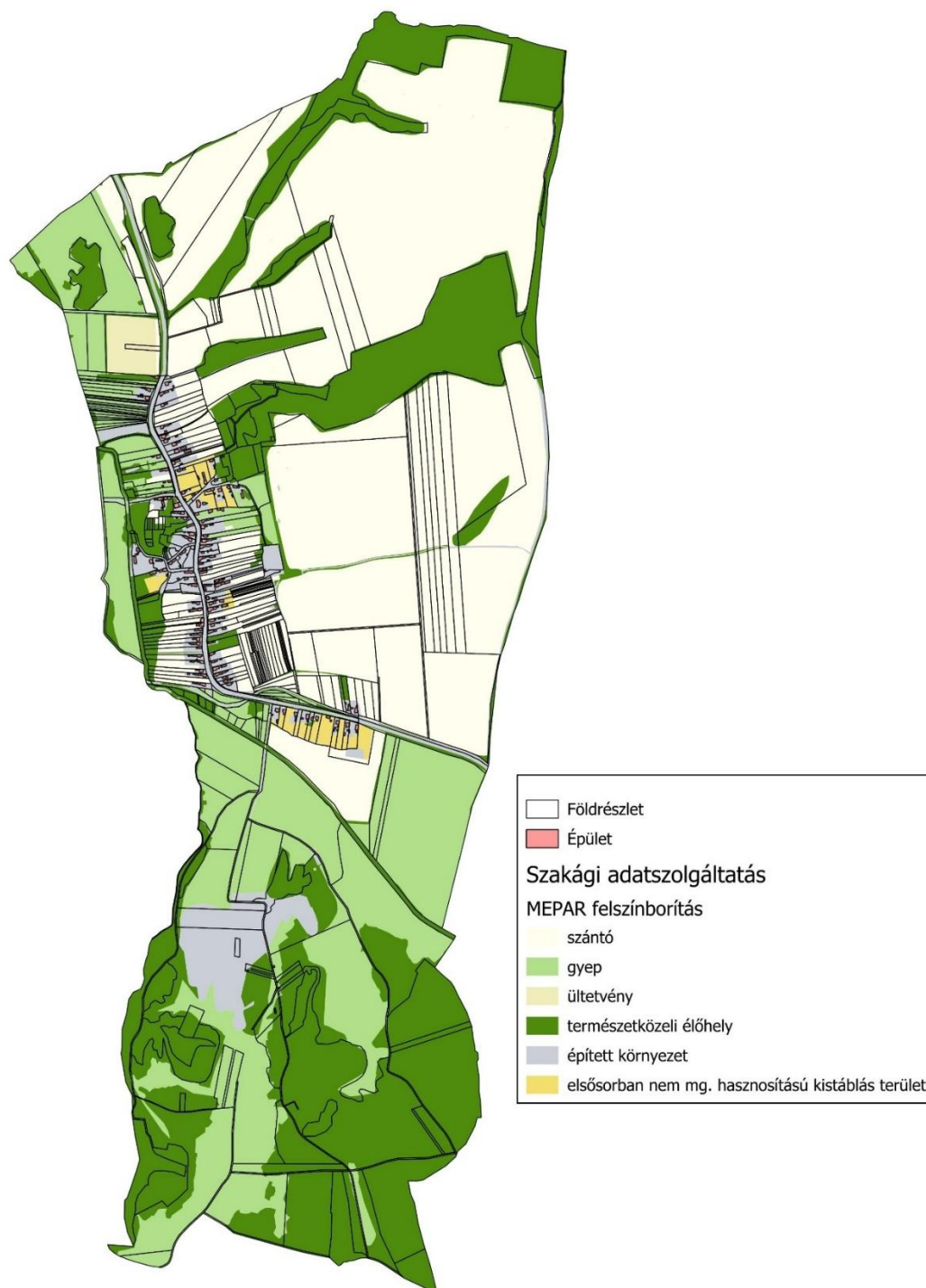
Vízgazdálkodási területek: a település vízgazdálkodási területei elsősorban a közigazgatási terület vízfolyásaira (Alsó-Válicka és mellék-vízfolyásai) és azok vízelvezető rendszerére korlátozódnak. Jelentős kiterjedésű állóvíz, tó a település területén nincs.

Idegenforgalom: a vizsgált település jelentős idegenforgalmi vonzerővel nem rendelkezik, üdülőkörzetnek nem része. A településen átmenő forgalom nem jelentős. Nagy létszámot vonzó idegenforgalmi célpontok a község területén nincsenek, azonban a Csömödéri Állami Erdei Vasúton személyforgalom is történik. Szálláshelyek Kányavár területén csak a falusi turizmus keretében (vendégházak) érhetők el. A község területén kijelölt gyalogos turistaútvonal nincs, azonban a településen átvezető közút egyben kijelölt kerékpárút is. A település D-i részén található motocross pálya alkalmanként sportrendezvények helyszíne.

Ipari, gazdaság, bányászati jellegű tájhasználat: a település teljes közigazgatási területe a 987 km² területű Bázakerettye – szénhidrogén elnevezésű bányatelek részét képezi, illetve a településtől D-re a Lisperzentadorján I. – szénhidrogén nyúlik be a település területére. Mindkét bányatelket szénhidrogének (kőolaj, földgáz) kitermelése céljából létesítették. Nagyobb ipari park vagy létesítmény a településen nem található. A belterületen számos kisipari üzemben gazdálkodnak, azonban ezek tájképben betöltött szerepe elhanyagolható.

Energetika és közmű jellegű tájhasználat: jelentős méretű energetikai beruházás (naperőmű, szél erőmű, geotermikus erőmű stb.) a település közigazgatási területén nincs. A napenergia kisebb, nem jelentős méretű, lakossági felhasználása jellemző még (főként tetőkre szerelt panelekkel). A települést közép- és magasfeszültségű légvezetékek hálózák be, látványuk szinte minden nézőpontból jellemző vagy meghatározó.

Honvédelmi tájhasználat: nincs, nem jellemző. Gyakorlóterek, harcterek, laktanyák a település közigazgatási területén és tágabb környezetében sincsenek.

Felszínborítás (MEPAR)

Ortofotó a tervezéshez kapott adatszolgáltatásból

12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Kányavár Község **közigazgatási területének D-i és Ny-i része** a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről 2018. évi CXXXIX. törvényt kiegészítő 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról 3. melléklete szerint **tájképvédelmi övezet része**. A tájképvédelmi övezetbe a hivatkozott törvény szerint a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak. A térség tájképvédelmi övezetben található területeit az alábbi térképvázlattal ábrázoljuk (5. ÁBRA):

A település tájképvédelmi övezeti érintettsége

Jelmagyarázat:

- kék vonal A vizsgált település közigazgatási területének határa
- fekete vonal Települések közigazgatási területeinek határa
- sraffozott felület Lakott területek, belterületek
- aransárga felület Tájképvédelmi övezet

Az érintett tájképvédelmi övezet az országhatártól egészen a Balatonig több ezer hektárra, több település közigazgatási területére (gyakran a teljesre) kiterjed és magában foglalja a Zalai-dombság D-i részét, melynek jellegzetességét a többnyire erdőkkel fedett kísérő dombok, a zalai táj adja.

Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

A település közigazgatási területén nem található a következő védettségű területek vagy értékek: országos és helyi jelentőségű természetvédelmi terület vagy érték, Natura 2000 terület, ex lege védett természeti terület vagy érték (kivéve lápterület), bioszféra rezervátum, Ramsari terület és világörökség-várományos terület. Megtalálhatók a következők: ex lege védett lápterület, egyedi tájértékek. Az Országos Ökológiai Hálózat elemeit külön fejezetben értékeljük, vizsgáljuk.

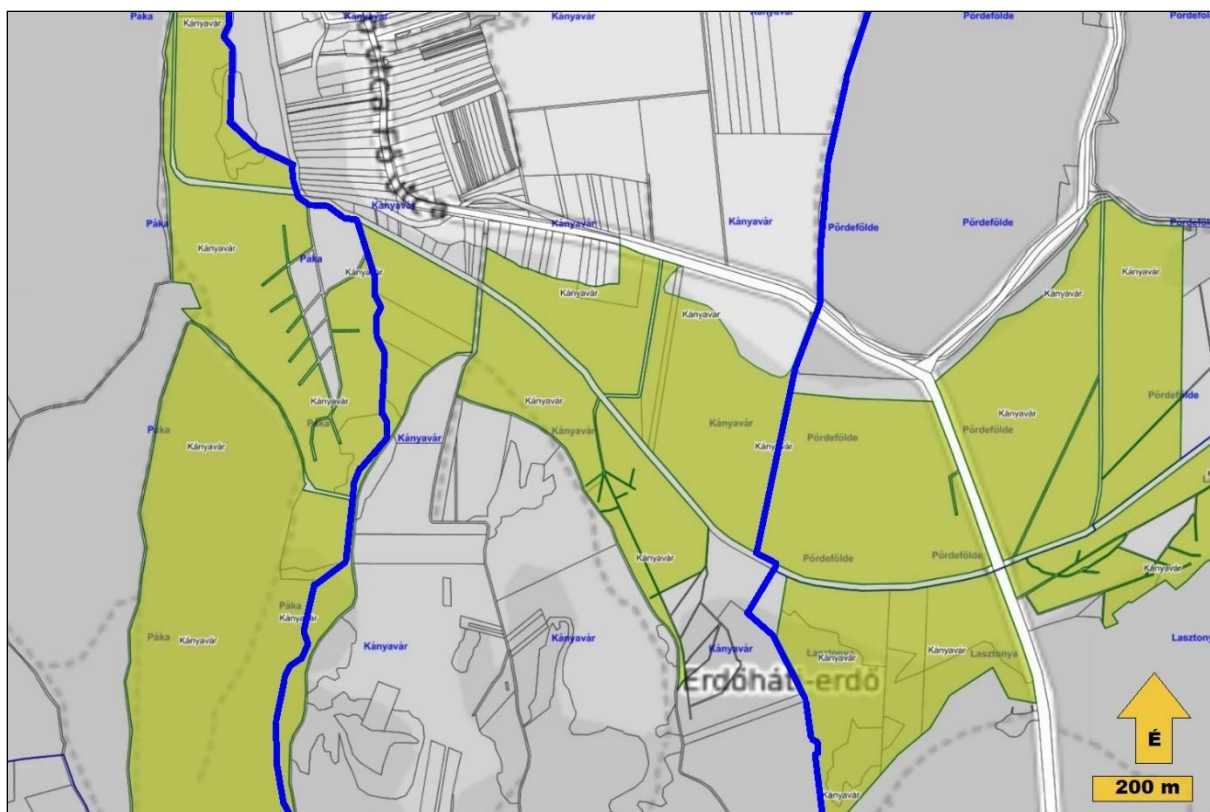
Ex lege védett természeti terület vagy érték

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23. §-a értelmében "ex lege" védett természeti területnek minősül és ennél fogva védelem alatt áll hazánkban valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Ez alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek minősülnek.

A település közigazgatási területének K-i szélén, az Alsó-Válicka völgyében ex lege védett lápterületek találhatók egy nagy összefüggő, É–D-i irányú foltban. Az ex lege védett lápterületen többnyire gyepeződés folyik vagy – kisebb részben – bokorfüzesekkel és/vagy puhafás ligeterdőkkel fásodtak be. A védett lápterületek egyben az Országos Ökológiai Hálózat ökológiai folyosójának részét is képezik.

Fogalom meghatározás: A láp olyan földterület, amely tartósan vagy időszakosan víz hatásának kitett, illetőleg amelynek talaja időszakosan vízzel telített, és amelynek jelentős részén lápi életközösség, illetve lápi élő szervezetek találhatók vagy talaját változó kifejlődésű tőzegtartalom, illetve tőzegképződési folyamatok jellemzik (Tvt. 23§). A lápok tavakhoz (medencékhez), folyókhoz (holtágak, meanderek), mély fekvésű, hullámos felszínekhez (turjánok), hegy- és dombvidéki suvadásos területekhez kötődnek. Talajvízből, állóvízből, szivárgó vagy áramló vízből táplálkoznak. Sás-, nád-, valamint moha- és tőzegmohatőzeget termelnek. Lehetnek úszólápok, rétlápok, tőzegmohalápok, láperdők és forráslápok. Az egyes lápok a tőzeg tulajdonságait tekintve lehetnek meszesek, vasasak, savanyúak, semlegesek vagy lúgosak. Alakzati szempontból kétféle láptípust különböztetünk meg: síklápok (hazánkra általában ez jellemző) és dagadólápok.

A település ex lege védettségű lápterületeit a következő ábrával szemléltetjük (csak az érintett településrész ábrázolásával):

Kányavár ex lege védett lápterületeinek térképi ábrázolása (FORRÁS: OKIR.HU)

Jelmagyarázat:

kék poligon Kányavár település közigazgatási területének határa
zöldessárga felület Ex lege védett lápterületek

Bioszféra rezervátum

1972. június 5-én Stockholmban megrendezett ENSZ környezetvédelmi világkonferencián elfogadásra került az UNESCO „Ember és Bioszféra” (*Man and Biosphere*) programja és egyidejűleg ezt a napot a nemzetközi környezetvédelem világnapjává is nyilvánították. A program kapcsán eddig a világ 120 országában 669 bioszféra rezervátum jött létre, közülük 20 határon átnyúló kezdeményezés. Hazánkban jelenleg 6 bioszféra-rezervátum található. Ezek egyike az érintett **Mura–Dráva–Duna UNESCO Bioszféra Rezervátum**, amely elismeri a térség természeti értékeinek nemzetközi jelentőségét. A legfiatalabb (alapítva 2021.) és a legnagyobb területű (329.855 hektár) hazai bioszféra rezervátumunk.

A bioszféra rezervátumok területét három részre osztják: 1. a legértékesebb magterületre, 2. az őket szorosan körbevevő puffterületre és 3. az átmeneti zónára. **A település teljes egészét** a bioszféra rezervátum **átmeneti zónájához** sorolják. A bioszféra rezervátum magterülete és puffterülete a település több km-es környezetében nem található meg.

Egyedi tájértékek

A tájak karakterének fontos összetevői az egyedi tájértékek. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 6. § (3) (4) és (5) bekezdése értelmében egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző olyan természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van, de nem állnak műemléki vagy természetvédelmi oltalom alatt. A tájérték környezetével együtt védendő.

A település közigazgatási területén már megtörtént az egyedi tájértékek kataszterezése. A vizsgálat során megkértük az illetékes Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságot, hogy adatbázisukból a település területén felmért egyedi tájértékek adatait számunkra megküldeni szíveskedjenek, amit 2025. január 17-én meg is tettek. Segítségüket és adatszolgáltatásukat ez úton is köszönjük! A felmért egyedi tájértékek adatai a következők (TÁBLÁZAT – FORRÁS: BFNPI):

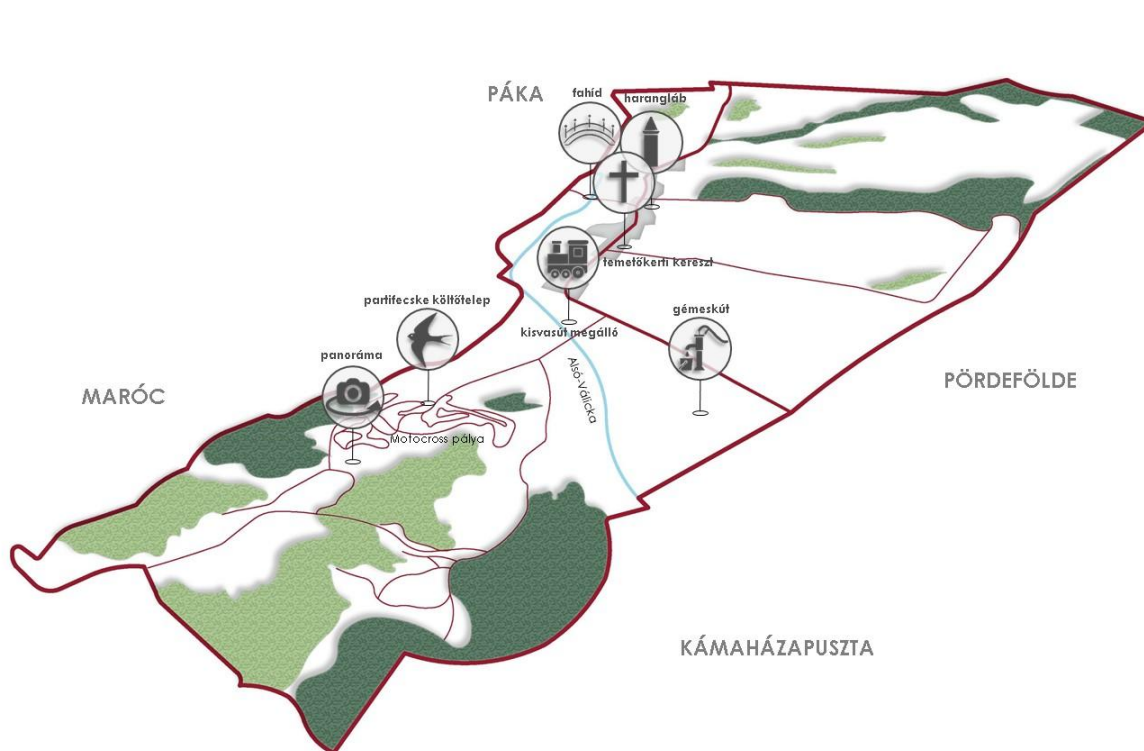
Kányavár közigazgatási területén található egyedi tájértékek

SSZ.	NÉV	HELYSZÍN	HRSZ	KOR, KELETKEZÉS	ÁLLAPOT
1.	Sárga fészület	Településközpont	103	1829	jó
2.	Kerekes kút	Településközpont	105/2	XX. század eleje	megfelelő
3.	Fahíd az Alsó-Válickán	Külterület	02	XX. század közepe	megfelelő
4.	Harangláb	Településközpont	174	XX. század eleje	jó
5.	Mária fülke	Településközpont	174	XX. század eleje	jó
6.	Falusi lakóház	Belterület	178	XX. század közepe	jó
7.	Világháborús emlékmű	Településközpont	71/2	1996	jó
8.	Kisvasúti megállóhely	Külterület	035	XX. század közepe	megfelelő
9.	Hagyományos lakóház	Belterület	237	XX. század közepe	jó
10.	Partifecske költőtelep	Motocross pálya	074/5	Nem ismert	megfelelő
11.	Panoráma a motocross pályától	Motocross pálya	085/2	Nem releváns	jó
12.	Központi fészület a temetőben	Községi temető	202	XX. század eleje	jó
13.	Sírkő Mária-fülkével	Községi temető	202	XX. század közepe	megfelelő
14.	Közösségi fészület a temetőben	Községi temető	202	1939	megfelelő
15.	Gémeskút	Külterület	066/5	XX. század közepe	rossz
16.	Panoráma a Lakosa-hegyről	A település közigazgatási határától nyugatra fekvő dombtető	-	Nem releváns	jó

A fent bemutatott egyedi tájérték kataszter segítségével a tájértékek állapota megőrizhető vagy javítható, a településen élők identitását növeli és idegenforgalmi vonzerővel is bírhat.

**KÁNYAVÁR KÖZSÉG EGYEDI TÁJÉRTÉKEINEK KATASZTERE MADÁRTÁVLABÓL
2019.**

(forrás: <https://www.bfn.hu/hu/hir/ertek-a-tajban>)

Ökológiailag, tájképileg értékes területek, természetközeli élőhelyek

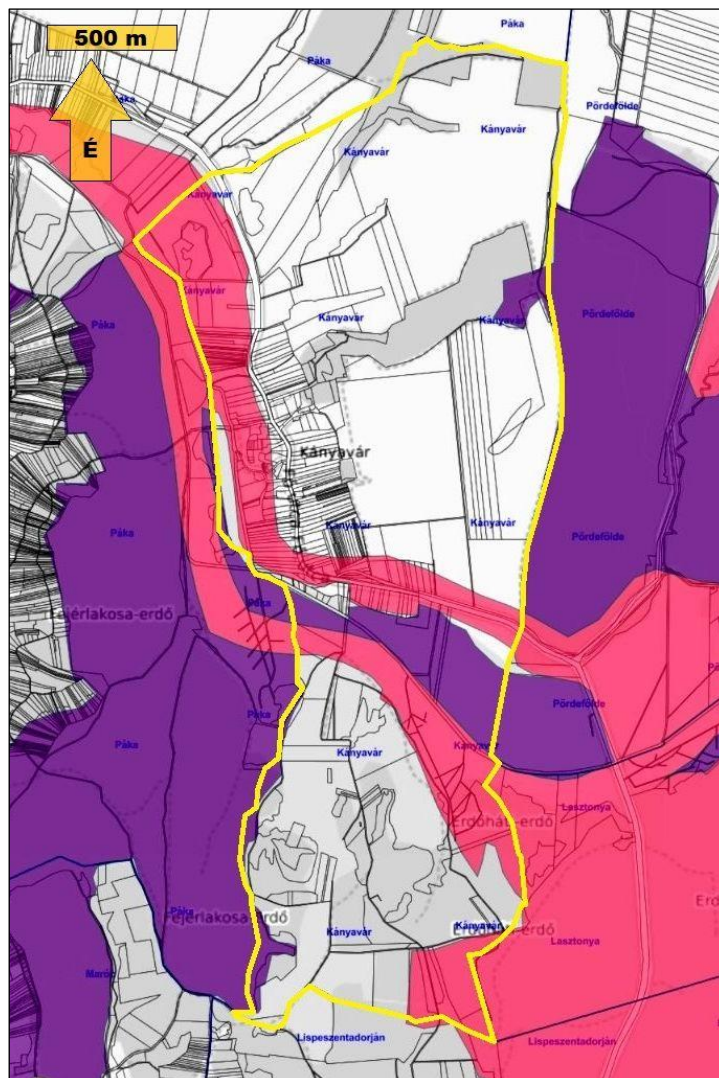
- a vízfolyások (főként az Alsó-Válicka) környezetében található üde-nedves gyepek, illetve a vízfolyások vízteste, parti szegélynövényzete (egy részük ex lege védett lápterület)
- belterületi zöldterületek
- üzemtervezett erdőterületek, mozaikos elhelyezkedésű, szigetszerű erdőtömbök, erdősávok
- utak, közlekedési pályák, mezsgyék szegélyén spontán megtelepedett vagy ültetett fasorok, keskeny erdősávok, erdőfoltok
- településfásítás, közlekedési zöldfelületek
- temető, templomkertek, intézménykertek, sportpályák.

Az Alsó-Válicka völgyét kísérő élőhelyek többsége az Országos Ökológiai Hálózat ökológiai folyosójához tartozik, illetve – kisebb részben – ex lege védett lápterületek részét képezik. Az ökológiai hálózat elemeit a következő fejezetben részletezzük.

Ökológiai hálózat

Fogalommeghatározás: az 1996. évi LIII. – a természet védelméről szóló – törvény kimondja az ökológiai hálózat létrehozásának szükségességét. Az ökológiai hálózat a természeti, természetközeli területek, valamint a védett természeti területek és védőövezetük ökológiai folyosókkal biztosított biológiai kapcsolatainak térbeli rendszere. A hálózat három elemre osztható: magterület, pufferterület és ökológiai folyosó.

A település közigazgatási területének DK-i szegletében található erdőterületek, valamint az Alsó-Válicka völgyében lévő gyepterületek az Országos Ökológiai Hálózat ökológiai folyosójához, az értékesebb élőhelyek a magterülethez tartoznak. A település és az Országos Ökológiai Hálózat elemeinek viszonyát a következő térképvázlattal ábrázoljuk:

Kányavár Országos Ökológiai Hálózathoz tartozó elemeinek térképi ábrázolása (FORRÁS: OKIR.HU)

Jelmagyarázat:

kék poligon.....Kányavár település közigazgatási területének határa
halványvörös felületOrszágos Ökológiai Hálózat – ökológia folyosó

Ökológiai hálózat magterületének övezete: Magyarország és egyes kiemelt térségeinek tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek, és több védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont.

Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete: Magyarország és egyes kiemelt térségeinek tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan területek – többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok – tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és amelyek alkalmasak az

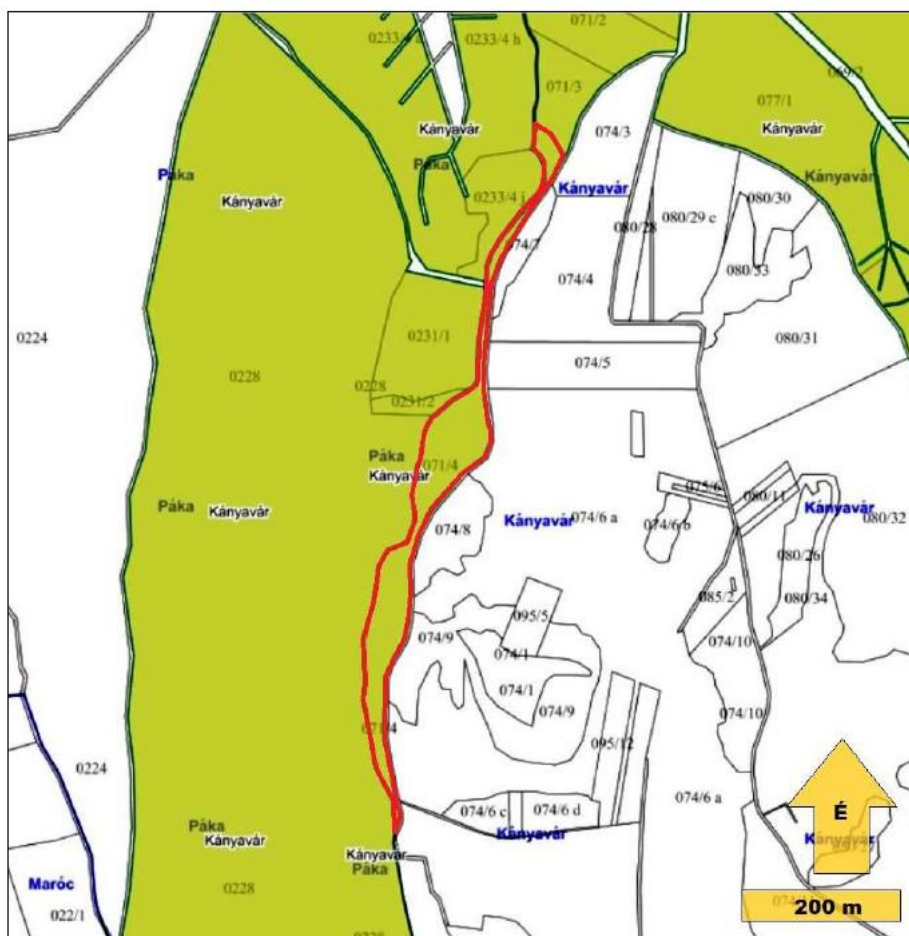
ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek – magterületek, puffertérületek – közötti biológiai kapcsolatok biztosítására.

Kányavár község területén a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság által felügyelt tájhasználat folyik. A település területén található ex lege védett lápterületeket, az Országos Ökológiai Hálózat területeit (magterületeit, ökológiai folyosóit), illetve a település védett természeti értékeit (növény- és állatfajok) szintén a Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei felügyelik.

Helyi jelentőségű védett természeti terület

Kányavár község településképi rendeletének 2. sz. melléklete a helyi jelentőségű védett természeti területek közé sorolta (módosítás előtt) a Kányavár 071 hrsz-ú ingatlanon található erdőt a rajta található védett tavaszi tűzike (*Leucojum vernum*) állomány miatt. A védetté nyilvánítási határozatot azonban nem találtuk meg, illetve ez a természeti terület nem szerepel sem a védett területeket és értékeket nyilván tartó Védett Területek Törzskönyvében és más adatbázisokban sem. A Pro Vértes Alapítvány sem foglalkozott ezzel a területtel, akik a helyi jelentőségű védett területeket a 2010-es években felmérték. Így a védetté nyilvánítás jogszerűsége kétséges. Önkormányzat 2024. év végén szakértőt kért fel annak érdekében, hogy az ingatlanra a védettség egyáltalán indokolt-e. Ennek eredménye 2025. márciusában készült el. A szakértő megállapította, hogy az állomány országos védelem alatt áll, így helyi védelméről nem szükséges gondoskodni.

A településképi rendelet szerinti helyi jelentőségű védett természeti terület a kisvasúttól és az Alsó-Válickától D-re több száz méter hosszúságban húzódó ingatlanra terjed ki, melynek térképi ábrázolása a következő:

A vizsgált ingatlan és az ex lege védett lápterület viszonyának térképi ábrázolása

Jelmagyarázat:

vörös vonal Vizsgált ingatlan határa

zöldessárga kitöltés Ex lege védett lápterület

Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A tájhasználati konfliktus az optimális társadalmi-gazdasági hasznosítástól eltérően, a táj potenciális értékeit rontó tevékenység megnyilvánulása. Több tájhasználat megjelenése, halmozódása előbb-utóbb tájhasználati konfliktushoz vezet. Tájhasználati konfliktus akkor áll fenn, amikor egyes tájat igénybevevő tevékenységek akadályozóan hatnak a táj ökológiai, tájképi vagy ökonómiai teljesítőképességre. A táj igénybevételenek hosszú távú, fenntartható hasznosítása érdekében szükség van a konfliktusok feltárására és feloldására. Csoportosításuk szerint lehetnek: funkcionális, tájökológiai és vizuális-esztétikai tájhasználati konfliktusok.

- Funkcionális jellegű konfliktusokat, melyeket az egymást akadályozó, egymás területét megszüntető, rendeltetését zavaró, egymással konkuráló területhasználatok okozzák.
- Tájökológiai (környezetártalmi) konfliktusokat, melyeket az egymást károsító, pusztító, megszüntető, egymás létét veszélyeztető területhasználati módok okozzák.
- Vizuális-esztétikai konfliktust, amelyet a „csúnya” látvány, a rendezetlenség, a megoldatlanság, a befejezetlenség, a folyamatosság érzékelhető megszakadása, hiánya okozza.

Jellegük szerint a tájhasználati konfliktusok lehetnek: megfordítható, megfordíthatatlan, mérsékelhető, nem mérsékelhető, időszakos, tartós, végleges. Kányavár Község közigazgatási területén fellelt tájhasználati konfliktusok a következők:

Funkcionális konfliktusok

- antropogén létesítmények termőföld-foglalása
- felszíni és felszín alatti közművek ↔ útfásítás
- közterületre ültetett gyümölcsfák (leesésveszély, szennyezett gyümölcsök, lehullott gyümölcs piszkító hatása stb.)
- legelők, gyepterületek becserjésedése, beerdősülése vagy elnadasodása, elgyomosodása
- özönfajok terjedése
- kertes mezőgazdasági területeken a tájhasználat intenzitásának csökkenése
- tájidegen fajok alkalmazása az erdőgazdálkodásban.

Környezetártalmi konfliktusok

- illegális hulladéklerakás a külterület egyes pontjain, elsősorban a településszéleken, a bel- külterületi határ közelében, gépjárművel könnyen elérhető helyeken; a hulladék fajtája többféle, elsősorban lakossági, zöld- és építési hulladék található
- bel- és külterületi zúzalékolt- és földutak kiporzása a forgalom során
- közutak zaj- és légterhelése
- a közúti forgalom, illetve a közép- és magasfeszültségű elektromos légvezetékek veszélye az állatvilágra (elütés, madárpusztulás stb.)
- a nagy területű szántók deflációja
- özönfajok (fehér akác, bálványfa, magas aranyvessző) terjedése a teljes közigazgatási területen (kül- és belterület egyaránt)

Vizuális-esztétikai konfliktusok

- légvezetékek tömege a településképben és a külterület egyes részein
- településfásítás hiánya (közművek vagy térhiány miatt)
- elhanyagolt vagy romos belterületi épületek építmények, magánkertek

- nem kellően fásított, tájba illesztett ipari-gazdasági területek.

Speciális, kizárólag a vizsgált településre jellemző, egyedi tájhasználati konfliktust vagy problémát nem azonosítottunk. A felsoroltak a zalai falvakra, illetve tágabb értelemben az ország kistelepüléseire általánosan jellemző problémákat mutatják be.

12.4. Zöldfelületi rendszer vizsgálata

A települési zöldfelületi rendszer elemei

Fogalommeghatározás: a zöldfelületi fogalmak meghatározására több jogszabály és szervezet is vállalkozott, melyek közül az alábbi kettő által elismert fogalmakat mutatjuk be:

OTÉK (Országos Településrendezési és Építési Követelmények) alapján

Zöldterület: állandóan növényzettel fedett közterület, amely a település klimatikus viszonyainak megőrzését, javítását, ökológiai rendszerének védelmét, a pihenést és testedzést szolgálja. A zöldterület általános használata szerint közpark vagy közkert.

Zöld infrastruktúra: a települési zöldinfrastruktúra a természetes, természetközeli területek, valamint az ökológiai funkciót betöltő egyéb növényzettel fedett, illetve vízparti ökoszisztémák hálózata. Meglévő és tervezett elemei jellemzően a zöld-, erdő-, mezőgazdasági, vízgazdálkodási, természetközeli és a jelentős zöld- és vízfelülettel rendelkező különleges beépítésre szánt és különleges beépítésre nem szánt területeinek, zöldfelületeinek, fasorainak a helyi sajátosságoknak megfelelő módon tervezett rendszere. A zöldinfrastruktúra-hálózat kialakításának fontos szempontja, hogy az egyes elemeinek folytonossága, illeszkedése mind a beépített terület határán, mind a települések közigazgatási határán lehetőség szerint biztosított legyen.

Magyar Tájépítészek Szövetsége ajánlása alapján

Zöldfelület: minden olyan terület, amelyet növényzet borít. Gyep és cserjeszinten a borítottság akkor teljes, ha az egyedek kitöltik a közöttük lévő, rendelkezésre álló életteret. Fák törzsének közvetlen közelében – ahol a gyep és cserjeszint életfeltételei nem adóttak – a zöldfelület méretét az el nem burkolt gyökérzóna adja. Lombos fák esetében a zöldfelület méretét a szabadon hagyott, burkolattal nem fedett gyökérzóna területe adja.

Zöldfelületi rendszer: a település klimatikus viszonyainak fenntartása, javítása érdekében döntően zöldfelületekből és vízfelületekből álló, hatásmechanizmusuk és térbeli elhelyezkedésük alapján egy nagy egységet képező települési szövet (alrendszer), amely az adott település ökológiai paramétereit, lakóinak pszichés és szomatikus érzetét javítja, egyes állatok számára élőhelyet biztosít, a város káros környezeti hatásait tompítja.

Zöldterület: a település beépítésre nem szánt területeinek részben vagy egészben állandóan növényzettel fedett, más területfelhasználási egységhez nem tartozó közterületei, kivételesen közhasználat céljára átadott területei. (közparkok, közkertek).

A település zöldfelületeinek értékelésekor azt vizsgáltuk, hogy a zöldfelületekkel szemben támasztott szerepüknek milyen mértékben tudnak megfelelni:

- Ökológiai szerep: javítja a település ökológiai adottságait. A község területén és közvetlen környékén élő növénytömeg jellegétől függően befolyásolja, módosítja a helyi klíma (mikroklíma) alakulását, a levegő minőségét.
- Használati szerep: számos olyan létesítmény feladatát csak úgy töltheti be, ha növényekkel betelepített külső terekkel, kertekkel épülnek meg (pl.: iskolák, óvodák, szociális létesítmények stb.). A közparkok, játszóterek használati értékét döntően meghatározza a telepített növényzet. Egyes funkciók ellátására csak növényzettel betelepített területek alkalmasak (pl.: temetők, védőterületek stb.).

- Vizuális-esztétikai szerep: a település képi megjelenésében, az utcakép formálásában fontos szerepet játszik a növény. A növények változatossá teszik, gazdagítják a településképet, valamint elfedik, eltakarják az előnytelen részeket.

A rendszer elemei közé soroljuk a közhasználatú zöldfelületeket, a település családi házas részeinek udvarait, valamint a külterületek természeti környezete (erdő, gyepek) mellett a természetési célú zöldfelületeket is, melyeket kert-, mező- vagy erdőgazdasági módszerekkel művelnek (erdők, fásított területek, gyümölcsösök, szőlők, legelők, szántók, zöldségtermesztő területek stb.). Kányavár természeti adottságai a mező- és az erdőgazdasági gazdálkodással, a közlekedéssel (7543 jelű közút, illetve a Rédics–Zalaegerszeg-vasútvonal) és a települési tájhasználattal hozhatók összefüggésbe, hiszen ez a négy a tájhasználat leggyakoribb módja a közigazgatási területen.

Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

Közhasználatú zöldfelületek

Közparkok, közkertek

Fogalommeghatározás: a közpark és a közkert fogalmának meghatározására több jogszabály és szervezet is vállalkozott, melyek közül az alábbi kettőt ismertetjük:

OTÉK (Országos Településrendezési és Építési Követelmények) alapján:

Közpark: több funkciót szolgáló, közhasználatú közterületi zöldterület, amelyet bárki használhat.

Közkert: egy meghatározott fő funkciót (játék, sport, pihenés stb.) szolgáló, közterületi zöldterület, amelyet bárki használhat.

Magyar Tájépítészek Szövetsége ajánlása alapján:

Közkert: Zöldterület területfelhasználási egységbe sorolt közterületen vagy közhasználatra átadott területen létesült, legalább 60%-ban növényzettel fedett, közhasználatra szánt terület, melynek mérete 200–10.000 m² között van és legkisebb oldalmérete legalább 15 m.

Közpark: Zöldterület területfelhasználási egységbe sorolt közterületen vagy közhasználatra átadott területen létesült, legalább 75%-ban növényzettel fedett, közhasználatra szánt, általában többfunkciós (pihenés, játék, sport stb. célját szolgáló) terület, amelynek mérete legalább 10 000 m², min. oldalmérete legalább 80 m.

A közpark, közkert ellátottságot vizsgáltuk a település egészén. Kányavár Község területén több hektáros vagy többfunkciós közpark nem található. Több kisebb, egymáshoz képest mozaikszerűen elhelyezkedő zöldterület (közkert) található a települést feltáró közút mentén.

Vizuális-esztétikai szerepük miatt kiemelendők a belterületi szobrok, emlékművek, feszületek, kutak stb. környezete, mely általában gondosan kialakított és szépen gondozott. Ezek a tájelemek egyedi tájértékek, melyek felmérése (kataszterbe foglalása) és a felújításra, fejlesztésre, megtartásra vonatkozó intézkedések számbavétele kívánatos.

Zöldfelületi jellegű intézmények

Kányavár Község közigazgatási területén versenyek lebonyolítására alkalmas méretű és kiépítettségű sportpálya nem található. Oktatási intézmény és ehhez kapcsolódó óvoda- vagy iskolakert nincs a településen.

Zöldfelületi jellegű intézményként értékelhető a községtől D-re található motocrossz pálya, ami egykor országos bajnokságok helyszíne volt, azonban ma már csak, mint gyakorló pálya működik. Itt egy 1800 és egy 1300 méter hosszú pályarendszeren gyakorolhatnak az amatőr motocrosszosok (FORRÁS: [HTTPS://FUNIQ.HU/2854-MARTIN-S-CROSS-CAMP-TORMAF%C3%B6LDE-K%C3%A1NYAV%C3%A1R-MOTOCROSS-P%C3%A1LYA](https://funiq.hu/2854-MARTIN-S-CROSS-CAMP-TORMAF%C3%B6LDE-K%C3%A1NYAV%C3%A1R-MOTOCROSS-P%C3%A1LYA))

Templom, egyházi intézmény a község területén nincs, harangtorony áll a faluház előkertjében, mely a település egyik jellegzetessége. A faluház és a vele szemközti bisztró kertjének van némi zöldfelületi

intézmény jellege, azonban kis zöldfelülettel rendelkező, közösségi zöldterületként nem vagy alig funkcionáló kerttel rendelkeznek, környezetük szépen fenntartott.

A településnek egy működő temetője van a K-i településszélen, a lakott területektől mintegy 150 méterre. Keskeny aszfaltozott bekötőút vezet hozzá. Területe mintegy 0,4 hektár. A temetőben ravatalozó is található, zöldfelülete gondozott, jól karbantartott, kerítéssel és fás-cserjés növényzettel határolt, melynek karakteres elemei a határoló tujasorok. É felől kis erdőfolttal határolt.

Kányavári focipálya és ravatalozó

A Kányavári játszótér

Zöldhálózati összekötő elemek

A település belterületén egységes zöldhálózati rendszer nem alakult ki. A felszín alatti (víz, gáz, szennyvíz) és a felszín feletti közművek (elektromos légvezetékek, telefon és kábel tv), az utak mentén kialakított vízelvezető árkok a fák, egységes fasorok vagy szélesebb zöldfelületek alkalmazását erősen korlátozzák. A belterületi utak mellett a legtöbb helyen a zöldfelület túl keskeny, fásszerű növényzet telepítésére nincs mód, többnyire gyepterületként kezelik őket. Széles, növénytelepítésre alkalmas zöldfelületek csupán helyenként, a közutak mellett találhatók.

A település szántói, gyepfelületei vagy a nagyobb erdőfoltok között több helyen mezővédő erdősávok találhatók, amelyek a tájszerkezetben meghatározóak és tájökölógiai szempontból is előnyösek. A településre bevezető közutak mellett nincs egységes fasor vagy hófogó erdősáv. A tájrészletben elsősorban az üzemtervezett erdők tömbjei funkcionálnak zöldhálózati összekötő elemként (9. ÁBRA).

Kányavár erdőterületeinek térképi ábrázolása (forrás: <https://erdoterkep.nebih.gov.hu/>)

Jelmagyarázat:

- citromsárga poligon.....Kányavár település közigazgatási területének határa
- narancssárga vonalÜzemtervezett erdőterületek lehatárolása
- zöld kitöltésVédelmi rendeltetésű erdőterület
- kék kitöltésGazdasági rendeltetésű erdőterület

Közhasználat elől elzárt, jelentős zöldfelülettel rendelkező egyéb terület

A családi házas területek zöldfelülete településökológiai szempontból jelentős tényező, hiszen ez a növénytömeg kondicionáló zöldfelületként (párologtatás, szélfogó, porfogó hatás) hat a település egészére. Az önkormányzatnak ösztönözni kell a lakótelkek kertkultúrájának növekvő színvonalát.

Az egyes lakóingatlanok kertjei rendkívül változatos minőségűek. A lakók, a gazdák, a tulajdonosok habitusához, időbeosztásához, igényéhez (igényességéhez), összességében talán az egyének (családok) kertkultúrájához alkalmazkodik, azt mutatja a külvilág (a településkép) felé. Több jó példa található, de vannak olyan kertek, amelyeket elhanyagolnak, kültéri raktárnak használnak, feleslegesen leburkolnak vagy nem kellően gondoznak stb. A településkép szempontjából rendkívül fontos, hogy a lakóingatlanok

kertjei az utca felé milyen képet mutatnak, milyen az elő- és oldalkert képe, növényzete, használnak-e sövényt kerítésként, vannak-e olyan növények, amelyeknek lombja a közterületre nyúlik stb.

Jellemző tendencia még mindig a belterületen, hogy a lakók az ingatlanjuk előtti utcai zöldfelületet is – ha egyáltalán van – sajátjuknak érzik, oda növényt telepítenek és rendszeresen gondozzák. Ez egyrészt előnyös, mert a közterület gondozottsága helyenként javul, másrészt hátrányos, mivel a kis „előkertek” rendkívül változatosak, egymáshoz nem illenek, illeszkednek, illetve nagy a kontraszt azokhoz a terület-részekhez képest, ahol nem parkosítottak.

Zöldfelületi ellátottság értékelése

Kányavár Község belterületén a zöldfelületi ellátottság értéke az országos átlaghoz képest kedvezőnek mondható, ugyanis a település jól erdősült és az átvezető közutak mellett is jelöltek még ki zöldterületeket. Lakott területeken még mindig jellemző, hogy a hátsó kertet a lakók gazdasági célokra, többnyire növénytermesztésre használják, hasznosítják, ez a zöldfelületi ellátottságot emeli. A településrendezési eszközök meghatározása során arra kell törekedni, hogy a zöldfelületi ellátottság mértéke növekedjen.

A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

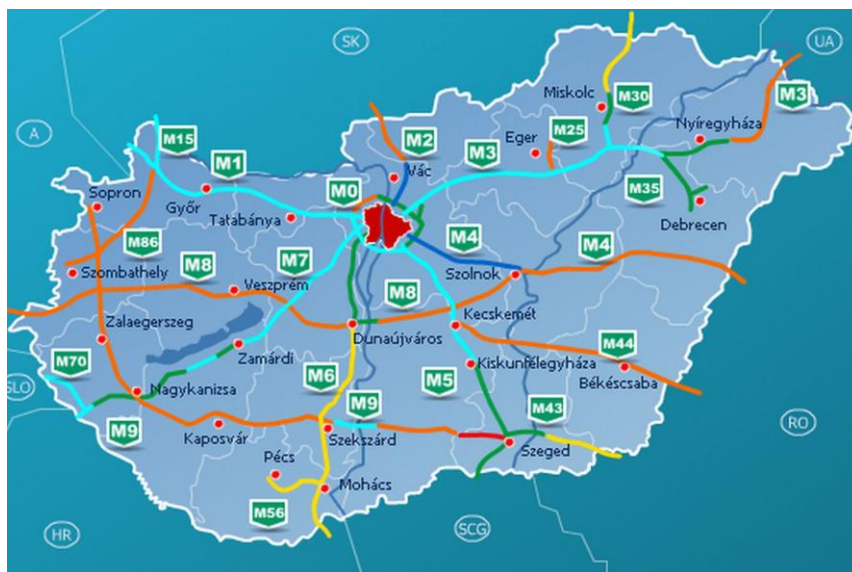
Kányavár zöldfelületi rendszerének konfliktusai, problémái az alábbiakban foglalhatók össze:

- A településképben helyenként túlzóan jelennek meg a tájidegen fenyők és örökzöldek, illetve az invazív fajok (főleg fehér akác).
- A felszín feletti légvezetékek és a felszín alatti közművek a zöldfelületek fejlesztésében erősen korlátozó tényezőnek tekinthetők.
- A légvezetékek alá gyakran ültetnek közepes vagy nagy lombkoronájú fajokat és a visszacsunkolt fák a településképet rontják (és a zöldfelület gondozása szempontjából sem előnyös).
- A közterületi zöldfelületeken több esetben tapasztalható feleslegesen kijárt, kitaposott utak és/vagy parkolóhelyek, melyek a zöldfelületek biológiai aktivitását csökkentik és településképi szempontból is kedvezőtlenek.
- Közterületre, főleg utak mellé ültetett gyümölcsfák több problémát felvetnek: 1. az érő gyümölcsben a közúti forgalom légszennyezése során káros anyagok halmozódhatnak fel 2. a gyümölcsök mindenki által elérhetők, gazdátlanok lesznek és a fára mászás (és leesés) veszélye megnő, ezért balesetveszélyesek 3. az útra, burkolatra hulló gyümölcs balesetveszélyt okozhat (elcsúszás, darazsak) és esztétikai szempontból is előnytelen.
- A zöldfelületek fenntartásának minősége erősen változó, a településközpontban intenzív, a településszélek felé egyre extenzívebb fenntartás jellemző.
- A fásszáru növényzet lassan alkalmazkodik a klímaváltozáshoz és az ezzel járó aszályos évekhez és szélsőségekhez (viharok, jégesők, tüzek stb.), ezért nem ritka, hogy egyes növényfajok vagy példányok pusztulnak, kipusztulnak, ami balesetveszélyt is okozhat.
- A településen több helyen még mindig hiányoznak a zöldfelületeket összekötő és a vonalas létesítményeket kísérő elemek (fasorok, erdősávok, mezővédő erdősávok, zöldfolyosók stb.)

Speciális, kizárólag a vizsgált településre jellemző, egyedi zöldfelületi konfliktust vagy problémát nem azonosítottunk. A felsoroltak a zalai falvakra, illetve tágabb értelemben az ország kistelepüléseire általánosan jellemző problémákat mutatják be.

13. Közlekedés

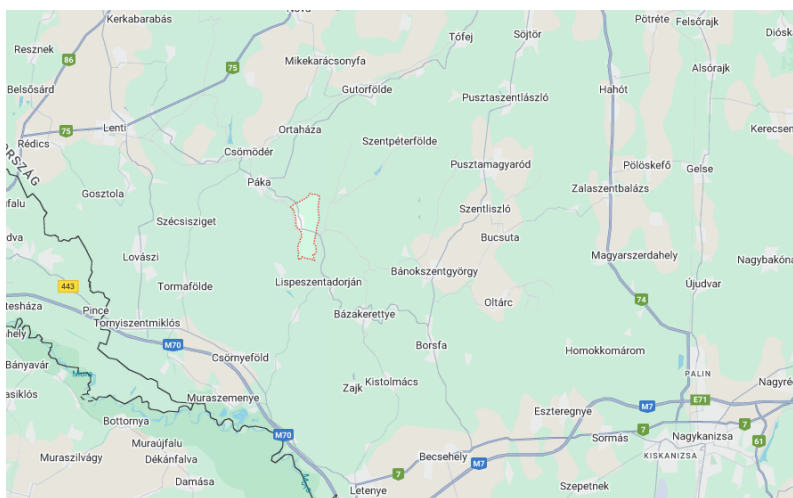
(ÚT 2-1.218 [e-UT 02.01.41] „A településrendezési tervek közúti közlekedési munkarészei” útügyi műszaki előírás szerint, figyelemmel a 419/2021.(VII.15.) Korm.r-re)

Magyarország úthálózata (forrás: tudasbazis.sulinet.hu)

Kányavár község Zala vármegyében, Nagykanizsától közúton körülbelül 40 kilométerre észak-nyugatra található. Déli szomszédja Lipeszentadorján (4 kilométerre), északi és nyugati szomszédja Páka (3 kilométerre), míg keletről Pördefölde található. Területén a Borsfa-Lenti (Mumor) közti 7537-es út halad végig. A Lenti Járás egyik települése. Pár zsákutcáját nem tekintve egyutcás településként jellemezhető. Kiépített burkolt utak biztosítanak térségi kapcsolatot a településnek. A települést 120 fő lakja (2024. jan. 1.).

Kányavár község Páka, Ortaháza, Pördefölde településekkel közösen tartja fenn a körjegyzőséget, általános iskolát, óvodát valamint az orvosi szolgálatot, melyek a szomszédos Pákán megtalálhatóak. Kányavár a legközelebbi autópálya felhajtótól, Muraszemenyétől 14 km-re található, ahonnan akár a Balaton is kb. háromnegyed vagy egy órán belül elérhető. Tömegközlekedéssel, közvetlen autóbuszjáratokkal Lentiből és Nagykanizsáról elérhető a falu. A legközelebbi MÁV vasútállomás a 8 km-re fekvő Csömödéren van. A településen keresztül halad a Csömödéri Állami Erdei Vasút.

Településkörnyék országos közúthálózata (Forrás: Kíra)

Közlekedésfejlesztési terv és Cselekvési program a település közúthálózatának ismertetésén keresztül

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény végrehajtásáról szóló 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 5. § (1) bekezdése kimondja, hogy „A közúthálózat fejlesztésére tervet kell készíteni. ... (7) A közúthálózat fejlesztési tervét ötévenként felül kell vizsgálni, és szükség szerint módosítani kell. ... (8) Az elfogadott közúthálózat fejlesztési tervet a terület- és településfejlesztések és a településrendezések során figyelembe kell venni.”

A település jelenlegi úthálózata rendben van. Új közút kiépítése nem tervezett.

A település kiépített útszélességei, a burkolatok a jellemző járművek és azok forgalomnagyságának megfelel. A jelenlegi közúthálózat minta keresztmetszvényeit külön rajz mutatja. A külterületi utak megfeleltetésével nem foglalkoztunk, arra való felkérés hiányában. Ugyanakkor felhívom a figyelmet arra, hogy egy esetleges pályázat benyújtásához az akkor hatályos útügyi műszaki előírások betartása végett az adott úton rendezési tervi eszközök módosítására lehet szükség.

A következőkben az adott utak és jellemzőik felsorolása kerül rögzítésre. Konkrét cselekvési program készítése nem szükséges hozzá, mivel megvalósításuk nem kötelező, illetve nem azonnali és nem létfontosságú. Ugyanakkor a karbantartása az utaknak és részeinek, tartozékainak – főleg padkafeltöltés – szükségszerű és útkezelői feladatkör. Kis szakmai tapasztalattal, tudással és energiaráfordítással a padkaanyag biztosításán túl megoldható. Nem igényel nagyobb pénzügyi ráfordítást, ugyanakkor közlekedésbiztonsági hozadéka annál nagyobb.

Az út tartozékainak a biztonságos működtetése, az útosztálynak megfelelő közvilágítás kiépítése, biztosítása az Önkormányzati tv. és az utak fogalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984 (12.21.) KM r. alapján önkormányzati feladat.

13.1. A település tervezési paramétereinek meghatározása

„A” kategóriájú település *(városi státusz nélküli település, melyet nem érint jelenlegi vagy tervezett országos jelentőségű közlekedési hálózat)* egyszerű településszerkezettel, távlatban országos jelentőségű közlekedési hálózat (országos törzsút), vasúti fővonal nem érinti.

13.2. A térség közlekedési hálózatának vizsgálata, forgalomvizsgálat

Közúti közlekedés vizsgálata

Kiépített burkolt országos közút (7537. j. ök. u.) biztosít térségi kapcsolatot, de a szomszédos települések külterületi mezőgazdasági földutakon is megközelíthetőek.

(Forrás: Kíra)
Településkörnyék országos közúthálózata, vasútvonallal, barna szaggatottal a külterületi jellemzőbb földutak

Állami közúthálózat, térségi kapcsolat

Országos közút, egyben a település gyűjtőútja:

7537. j. Borsfa-Lenti összekötő út: 14-109 - 16+636

- Kezelője: Zala Vármegyei Közútkezelő
 - Lenti mérnökség
 - Átlagos napi forgalom: 866
 - Nehézgépjármű forgalom: 84.
 - Téli üzemeltetés: rajonos (KIRA)
 - Szolgáltatási szint: V. (KIRA)
 - Helyi viszonylatban az ÉK-i irányú Fő utca.
- A települést az egész útvonala (3,527 km) érinti.

Fő utca

A közvilágítás szelvényezés szerinti jobb oldalon található, járda nélküli gyűjtőút.

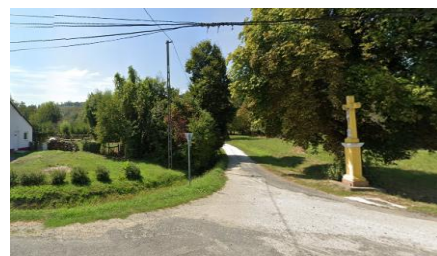
Az ingatlanhatárok közötti szélessége körülbelül 15 m, aszfalt burkolata 6,30 m széles. Vízvezetése kétoldali nyílt árokkal van megoldva. A 15+820 km szlv. környezetében (külterületen) az utat az Alsó-Válicka patak keresztezi.

Helyi közúthálózat, lakófunkció, kiszolgáló utak
a 7537. j. ök. úthoz csatlakozva

- A Fő út 113 számmal szembeni belterületi földút (157 hrsz. az országos közút 15+696 km szlv. bal oldalához csatlakozó kiszolgáló út, zsákutca. Kitaposott, kijárt, kiépítés nélküli földút, az országos közúti csatlakozásnál elsőbbségadást szabályzó tábla nélkül, mely balesetveszélyes. A közvilágítás nélküli utca 10 m széles, kb. 170 m hosszú. Kiépítettség hiányában a vízvezetése sem megoldott, a természetben elszikkad, elvezetődik.)
- 103 hrsz.-ú belterületi út (az országos közút jobb oldalához csatlakozik, annak 15+625 km szlv.-ében. Ingatlan határok közötti szélessége min. 10 m, aszfalt burkolattal rendelkezik. Külterületi ingatlanok megközelítésére is szolgál, Pákát is elérni rajta. belterületi hossza 150 m, mely az Alsó-Válicka patakkal való találkozásig tart, onnan külterületi útként halad tovább aszfalt burkolattal a vasúti keresztezésig. Aztán már földúttá alakul át.)
- 173 hrsz.-ú belterületi út (az országos közút bal oldalához csatlakozik „Elsőbbségadás kötelező” jelzőtáblával, annak 15+578 km szlv.-ében. Ingatlan határok közötti szélessége 8,5 m, aszfalt burkolata 158 m. 8 db építési telek csatlakozik hozzá. 3,0 m széles aszfalt burkolat, kétoldali nyílt árokkal és jobb oldalon közvilágítással.)
- Fő utca (136/4 és 74 hrsz.-ú aszfalt burkolatú útfelület az országos közút jobb oldalához csatlakozik, annak 15+446 km szlv.-ében. Jobb oldalon közvilágítással és baloldali folyókával. Úttestje 3,0 m szélességű, Állj, elsőbbségadás kötelező . Ingatlan határok közötti szélessége 8,0 m. A 70 hrsz.-ú ingatlanhoz csatlakozik, mely közútnak az egyik vége visszakanyarodik az országos közúthoz, míg másik vége 145 m után földútként folytatódik és becsatlakozik a 103 hrsz.-ú útingatlanba.)
- 192 hrsz.-ú út (az országos közút bal oldalához csatlakozik, annak 15+327 km szlv.-ében „Elsőbbségadás kötelező” jelzőtáblával. Zsákutca, a temetőhöz vezet. Ingatlan határok közötti szélessége 8 m. Hosszesése közel vízszintes teljesen a terepbe simul. 2,5 m széles úttestje aszfalt burkolatú 200 m hosszson. Közvilágítása bal oldalon található. Víz-elvezető árok nélküli felület.)
- 203 hrsz.-ú utca (az országos közút 15+293 km szlv. bal oldalához kiépítetlen, két keréknyomos, kijárt földútként használatos. Közel

157 hrsz.-ú utca

103 hrsz.-ú utca

173 hrsz.-ú utca

Fő utca

192 hrsz.-ú út

210 m hosszú, ingatlan határok közötti szélessége kb. 5,5 m.)

- 17 hrsz.-ú földút (az országos közút 14+823 km szelv. jobb oldalához csatlakozik 10,5 m ingatlanhatárok közötti szélességgel, mely külterületre vezet (motocross pálya) keresztezve az Alsó-válicka patakot Az út nem kiépített, csak kijárt földút.)

203 hrsz.-ú út

17 hrsz.-ú út

Védőtávolságok

Állami közúthálózat: 7537 j. ök. út lakott területi szakaszán kívül az úttengelytől 50-50 m védőtávolság megtartandó.

13.3. Vasúti közlekedés vizsgálata

Kányavár közigazgatási területét nem érinti országos vasútvonal.

A Dunántúl nyugati részét, a Zalai-dombságot észak-déli irányban átszelő Szombathely–Nagykanizsa-vasútvonal a Győr–Sopron–Ebenfurti Vasút (Zalaszentivánig) és a MÁV (Zalaszentivántól) 17-es számú, egyvágányú, részben villamosított vasútvonala érinti.

A Rédics–Zalaegerszeg-vasútvonal a Győr–Sopron–Ebenfurti Vasút 23-as számú vonala. Egyvágányú, nem villamosított vasútvonal. ezen vonal Csömödéri állomása kb. 8 km-re van Kányavártól.

A vasútvonal Zalaegerszegről déli irányban halad, majd közvetlenül Baktüttös megállóhely előtt nyugati irányba fordul, majd délnyugati irányba halad egészen Csömödérig. Csömödéren csatlakozik hozzá a Csömödéri Állami Erdei Vasút és az állomás után keresztezi is annak pályáját. Iklódbördőce után északnyugati irányt vesz, Lenti előtt ismét keresztezi a kisvasutat, majd Lenti és Rédics között nyugati irányba haladva éri el a jelenlegi végpontját.

(forrás: <https://hu.wikipedia.org> – Magyarország vasúti térképe)

Kisvasút pályája és megállóhelye Kányaváron

Közút és kisvasút kereszteződése

13.4. Községi közlekedés vizsgálata

A közúti közösségi közlekedést a távolsági forgalom jellemzi, országos közúton bonyolódik. A 7537. j. összekötő úton két helyen van kétoldali buszmegálló, melyek felújítása szükséges.

15+596 km: Kányavár, faluház

14+824 km: Kányavár, Fő utca 25.

Járatszámok és azok útvonala, mely a települést érintik:

Útvonal	Vonalszám
Nagykanizsa-Bázakerettye-Csömödér-Lenti	6446
Nagykanizsa-Bázakerettye-Csömödér-Nova-Lenti	6448
Lenti-Csömödér-Páka-Bázakerettye	6560

(forrás: <https://www.mavcsoport.hu/mav-szemelyszallitas/belfoldi-utazas/telepulesek-szerinti-menetrendek/B>)

A főváros, Budapest csak a megyeközponton keresztül, Zalaegerszegi átszállással érhető el.

(forrás: <https://www.volanbusz.hu/> - 2023. dec. 10-től)

13.5. Kerékpáros közlekedés vizsgálata

Kiépített kerékpárúttal biztosított közlekedés jelenleg a községben nincs.

Jellemző a közúton való kerékpározás.

Országos, térségi kerékpárút fejlesztési programban nem vesz részt a település.

13.6. Gyalogos közlekedés vizsgálata

A gyalogsközlekedés számára gyalogos járda a település útjain nincs, még a gyűjtőútván sem. A helyi közutakon (kiszolgáló-, lakóút) vegyes forgalmú útként gépjármű-gyalogos közlekedésre alkalmasak, hiszen az útfelületek járműforgalma minimális.

13.7. Víziközlekedés

Nem releváns.

13.8. Parkolás

A község közigazgatási központjában van lehetőség megállásra, várakozásra. A lakóutcák szélessége is engedi az útszéli megállásokat.

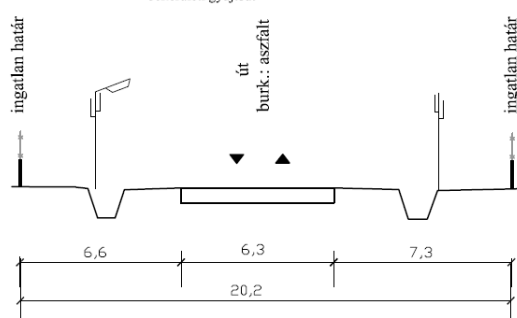
A temetőnél a parkolót szabványosan szükséges kialakítani.

13.9. Keresztszelvények a meglévő állapotról

1. sz. melléklet M 1:250 Kányavár

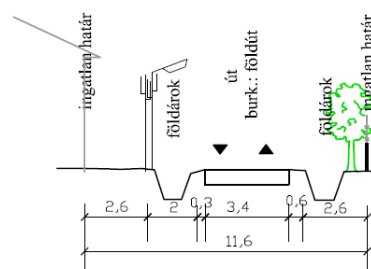
7537. j. összekötő út Fő u.

B.V.d. $v=50$ km/h
belterületi gyűjtőút

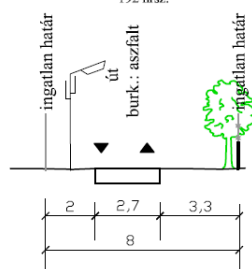
Fő u. 113. csatlakozás földút

B.VI.d. $v=30$ km/h
belterületi kiszolgálóút

Temetőhöz vezető út (Fő u. 63. számmal szemben)

B.VI.d. $v=30$ km/h
belterületi kiszolgálóút
192 hrsz.

13.10. Problématérkép

1. A 7537. j. ök út (Fő u.) gyűjtőút. Nincs rajta járda. Legalább egyoldali járda kialakítása javasolt 2,0 m szélességben ingatlanhatár mellett, önállóan 1,5 m is elégséges a forgalomnagysága végett.
2. A temetőhöz (202 hrsz.) szükséges parkolószám nem biztosított a temető környezetében, a jelenlegi terület „parkolóként” történő használata nem felel meg a jogi és közlekedés szakági előírásoknak.
3. A vasúti keresztezés környezetében az országos közút burkolata hálós repedést mutat, mely a vasúti sín állapotát is rontja, a vasúti üzemet veszélyezteti.
4. A buszmegálló környezete leromlott, felújítása sürgős, esővédő fépítmény nem található, még a szélnak és egy esetleges hóviharnak, porfelhőnek is ki vannak téve a várakozó utasok.

14. Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás

14.1. Vízellátás

A településen regionális vízmű rendszer üzemel. Vízbázis kútja Páka településen található. Innen kerül ellátásra Páka, Csömödér, Dömefölde, Kányavár település. A víztárolást a kutak mellett üzemelő 100 m³-es tároló, a szükséges hálózati nyomást szivattyúkkal biztosítják.

Az üzemeltetőtől kapott információk alapján Kányavár településen 77 db ingatlan rendelkezik vízbekötéssel. Vízmű adatai alapján a kitermelt vízmennyiség 60–70%–a a kitermelhető vízmennyiségnek.

A vízellátást NA100 átmérőjű hálózatról biztosítják, a hálózati nyomás 3,5–5 bar között változik.

A fejlesztési területeken várható vízigények a regionális rendszerről, hálózat bővítéssel megoldható.

A szükséges oltóvíz a szabvány szerint elhelyezett közterületi tűzcsapokkal került megoldásra. A mértékadó tűzszakasz 150m²-ben került meghatározásra, mely alapján az oltóvíz mennyisége 600 l/perc. Ennél nagyobb oltóvíz esetén egyéb módon (további tűzcsap, tűzivíz tároló) kell a szükséges mennyiséget biztosítani.

Ivóvíz-hálózat Kányaváron

14.2. Szennyvízelvezetés

Szennyvízelvezető-hálózat Kányaváron

14.3. Gázellátás

Kányavár község gázellátó hálózata kiépült, üzemeltetője: E.ON Közép-dunántúli Gázhálózati ZRt. A regionális hálózat méretezésénél, további fejlesztéseket figyelembe vették. A hálózat bővítése üzemeltetői hatáskörbe tartozik.

14.4. Villamosenergia ellátás

Kányavár község villamos energia ellátását az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. (7626. Pécs, Búza tér 8/a) biztosítja, a Söjtör alállomás (SOJT 220020) 22 kV-os cellájából induló szabadvezetékre csatlakozó, 22/0,4 kV-os transzformátoron keresztül.

A község területén 1 db. E.ON tulajdonú transzformátor állomás található. A 22/0,4 kV-os transzformátor állomások adatai az alábbi táblázatban láthatók.

Szám	Üzemeltető üzem	Alállomás kivezetés	Pri- mer fe- szült- ség	Állo- más száma	Állomás neve	Állomás kate- góriája	Állo- más típusa	Tulaj- donos
1.	Nagyka- nizsa	SOJT220020	22 kV	15107	FALU	Rácsos acél- oszlopos egy- törzsű	VOTR 20/125	E.ON ZRT

Az E.ON 22 kV-os (KÖF) szabadvezeték hálózata vas-, ill. betonoszlopokon, a 0,4 kV-os hálózat – mely nagyrészt csupasz, helyenként szigetelt szabadvezetékes – beton, ill. betonláb-as faoszlopokon húzódik. A fogyasztói csatlakozások szigetelt szabadvezetékekkel vannak kiépítve. A közvilágítást energiatakarékos fényforrások biztosítják.

Kányavár község területét nagyfeszültségű hálózat nem érinti.

A villamos művek biztonsági övezetének nagyságát, és az ott létesíthető objektumokat, valamint az ott végezhető tevékenységeket a villamosművek, valamint a termelői, magán- és közvetlen vezetékek biztonsági övezetéről szóló 2/2013.(I.22.) NGM rendelet szabályozza. 22 kV-os szabadvezeték esetében ez a vezeték mindkét oldalán, a szélső áramvezetőktől mért 5-5 m, de a vezeték azon szakaszán, mely a belterületre és a fokozott biztonságra vonatkozó előírások betartásával létesült, 2,5-2,5 m. A biztonsági övezetek teljes szélessége a keresztartók szélességétől függ, ami változó. Földkábelek biztonsági övezetének szélessége (feszültség-szinttől függetlenül) +/- 1 m.

Az E.ON ZRT fejlesztési tervei:

- 1) A 15107 FALU transzformátor körzet rekonstrukciója.
- 2) A Kányavár, Fő utcai leágazó áramkör átépítése.

A fentiekén kívül, az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. jelentősebb/stratégiai beavatkozást, átépítést nem tervez a községben, csak az új energiaigények teljesítését, állagmegóvást és megelőző karbantartást. Kérése az, hogy a településtervezés ne tartalmazzon olyan előírást, mely a *meglévő hálózatok felújítását* kizárólag földkábelrel engedélyezi, mert az ellentétes a *Villamosenergia törvénnyel* (2007. évi LXXXVI törvény). Amennyiben új létesítmény építése miatt villamos hálózat-kiváltásra van szükség, annak költsége az igénylőt terheli.

Megújuló energiaforrások használata:

Kányavár Község Önkormányzata (8956. Kányavár, Fő utca 74.) intézményeiben jelenleg nem használ megújuló energiaforrásokat.

Kányavár elektromos elosztó hálózata

14.5. Hírközlés

Kányavár Község **vezetékes hírközlési szolgáltatás** szempontjából a 92. sz. Zalaegerszeg primer körzetbe tartozik, melynek telefon hálózata a **Magyar Telekom Nyrt.** tulajdona.

A Magyar Telekom Nyrt. (1097. Budapest, Könyves Kálmán krt. 36.) által küldött tájékoztatás szerint Kányaváron nem tervez átfogó méretű beruházást, mivel a községben optikai hálózat épült ki 2023-ban.

Kányavár másik, vezetékes hírközlési szolgáltatója a Tarr Kft.

(8900. Zalaegerszeg, Kazinczi tér.)

Kányavár községet optikai kábelon keresztül látják el. Az E.ON oszlopsorának felhasználásával kiépített, légekábel hálózaton kábel TV, internet és telefon szolgáltatást kínálnak az előfizetőknek.

Vezeték nélküli hírközlési szolgáltatást

az alábbi szolgáltatók biztosítanak Kányavár településen:

Magyar Telekom Nyrt.

Technológia Igazgatóság

Vezetéknélküli ágazat

(1097. Budapest, Könyves Kálmán krt. 36.)

Kányavár közigazgatási területét az alábbi koordinátákon üzemelő, a község közigazgatási területén kívül lévő telephelyük látja el:

EOV X	EOV Y
141130	466000

Jelenleg tervezett telephelyük nincs.

A fenti telephelyre nincs magassági korlátozás bejegyezve.

A település területét nem érinti a Magyar Telekom által, magassági korlátozással védett, mikrohullámú összeköttetés nyomvonala.

CETIN

Kivitelezési Igazgatóság

(2045. Törökbálint, Pannon út 1.)

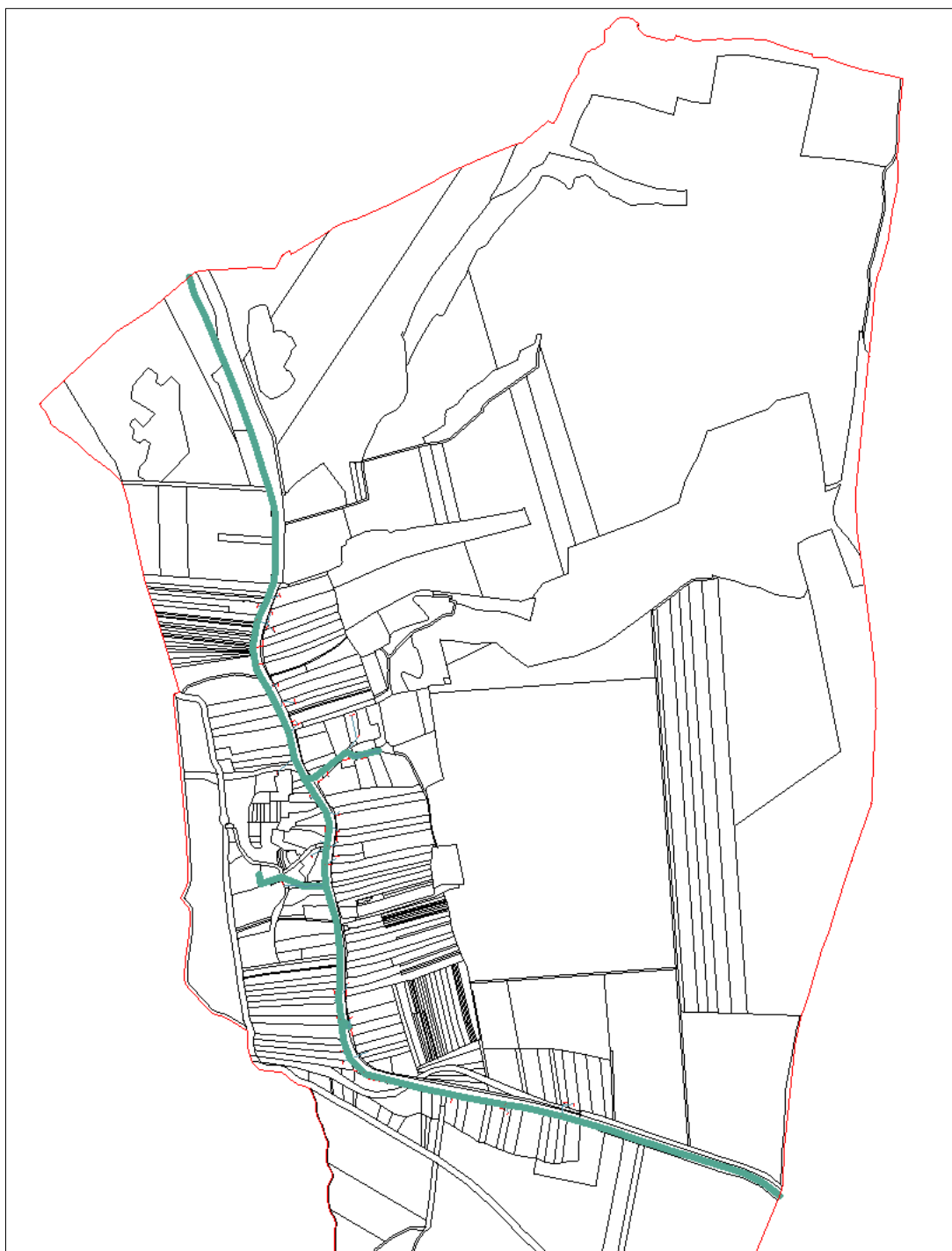
Kányavár közigazgatási területét az alábbi koordinátákon üzemelő telephelyük látja el:

CETIN: ZA-0072 Páka	Páka külterület 0138/40 hrsz.	Antenna Hungária torony	EOV 141132, 465996, 201
---------------------	----------------------------------	----------------------------	----------------------------

Szolgáltatásaik: 2G (GSM), 4G LTE

Mivel a település környékének lefedettsége gyenge, fejlesztések szükségesek a jövőben.

A vezetéknélküli hírközlő rendszereket üzemeltető szolgáltatók kérése, hogy a 20/2020. (XII.18.) NMHH rendelet 27. § (6). bekezdéséhez igazodva, a településrendezési terv ne legyen akadálya új telephelyek létesítésének – a szolgáltatások fejlesztése érdekében.

Hírközlési hálózat Kányaváron

14.6. Csapadékvíz elvezetés

A településen átfolyó fő vízfolyás az Alsó-Válicka patak, ami a Magyar Állam tulajdona és a Nyu-Du-Vízig kezelésében van. A vízfolyás a település csapadékvíz elvezetési hálózatának a befogadója, jelenlegi állapotában (meder feliszapolódott, erősen benőtt) a többlet vizeket csak részben tudja elvezetni, ezért mindenképpen rekonstrukcióra szorul.

A terület adottságaiból adódó vízgazdálkodási problémák:

- a település közút és Alsó-Válicka patak által közrezárt területe a patak rendezetlensége miatt árvízi elöntéssel veszélyeztetett
- a belterületi csapadékvíz elvezető hálózat rekonstrukciója a feliszapolódások és az átereszek állapota miatt mielőbb meg kell, hogy történjen
- a tervezett szolgáltató - gazdasági terület vízrendezését meg kell oldani.

Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer keretében készült egy „ÚTMUTATÓ HEGY ÉS DOMBVIDÉKI KISTELEPÜLÉSEK RÉSZÉRE” azzal, hogy az Önkormányzatok fel tudjanak készülni az ezzel kapcsolatos feladataik tervezéséhez. A klímaváltozással összefüggő, Zala vármegyére, mint jellegzetes dombvidéki területre fokozottan érvényes, fel kell készülni az egyre gyakoribb, nagy intenzitású felszíni csapadékvíz elvezetés problémájának kezelésére, az esetleges káresemények megelőzésére.

A segédlet címe:

Kézikönyv települések számára a belterületi vízrendezés klímareziliens tervezéséhez

Javaslom a kiadvány beszerzését, melynek ajánlásait figyelembe véve egy tanulmányterv keretében meg kell határozni azokat a feladatokat, és azok költség kihatásait, amelyek e kérdéskörben az önkormányzatra hárulnak.

15. Katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők

Közlekedési:

*Közúti közlekedésről szóló **1988. évi I. tv.** 42/A. § (1) A közút kezelőjének hozzájárulása szükséges*

a) külterületen a közút tengelyétől számított ötven méteren, autópálya, autóút és főútvonal esetén száz méteren belül építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, kő, kavics, agyag, homok és egyéb ásványi nyersanyag kitermeléséhez, valamint a közút területének határától számított tíz méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához, valamint

b) belterületen – a közút mellett – ipari, kereskedelmi, vendéglátó-ipari, továbbá egyéb szolgáltatási célú építmény építéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, valamint a településrendezési tervben szereplő közlekedési és közműterületen belül nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, továbbá a közút területének határától számított két méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához,

c) amennyiben az elhelyezendő létesítmény dőlési távolsága a közút határát keresztezi.

A 7537 j. ök. út lakott területi szakaszán kívül az úttengelytől 50-50 m védőtávolság megtartandó.

Környezetvédelmi:

TÉKA 55. § (5) *Ha valamely építményt a megengedett környezetterhelési határértékekkel szemben védeni szükséges és az műszaki kialakítással nem oldható meg, a védelemre igényt tartó a környezeti hatás előídezőjének költségén alakítja ki a védőterületet.*

(6) A környezetterhelési határérték ismeretének hiányában a szükséges legkisebb védőtávolság mértékét – az építmény kialakításának figyelembevételével – az ügyben illetékes hatóságok esetenként határozzák meg.

(7) A védőterületet vagy a védelmet biztosító elemet a hatást előídező, valamint a védelmet igénylő – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a saját területén – telkén, építési területén – belül köteles kialakítani és fenntartani, a honvédelmi és katonai célú területek kivételével.

TÉKA 55. § (11) *Katasztrófaveszélynek, katasztrófa kockázatnak kitett területen beépítésre szánt területet kijelölni, illetve épületet elhelyezni csak a település katasztrófavédelmi besorolásának és a veszélyeztető hatásnak a figyelembevételével lehet.*

54/2014. (XII. 5.) BM rendelet 168. § (1) *Az éghető folyadékok és olvadékok tárolására szolgáló tartályok esetében az elhelyezési távolságok mérése a tartály vízszintes vetületétől történik. Ha a távolság meghatározása a tartályátmérőn alapul, különböző átmérőjű tartályok esetén a nagyobbik tartály átmérője a mértékadó.*

(2) Az éghető folyadékok és olvadékok tárolására szolgáló tárolótelep védőtávolságait más, nem a tárolótelep-hez tartozó létesítménytől, építménytől mérve a 15. mellékletben foglalt 1. táblázat tartalmazza.

1995. évi LIII. tv. 25. § (1) *A települések területén a környezet terhelhetősége és a településrészek rendeltetése alapján a rendezési tervben övezeteket kell meghatározni*

(2) Az egyes övezetekben folytatható tevékenységek a külön jogszabályban a környezetterhelés jellege alapján meghatározott védőtávolság, védőterület megléte és a védelmi előírás megtartása esetén engedélyezhetők.

(3) A kijelölt védőterületen vagy védőtávolságon belül az adott övezet rendeltetésével össze nem férő tevékenység - külön védelmi intézkedés nélkül - nem folytatható.

26. § *A település területén zöldterületeket, védőerdőket külön jogszabály szerint kell kialakítani és fenntartani.*

27. § *A természetes és épített környezet összehangolt védelme érdekében a területfejlesztési koncepciókban, a területrendezési és településszerkezeti tervek elkészítése során a bennük foglalt elképzelések várható környezeti hatásait is fel kell tární és értékelni, - e törvény 43-44. §-aira is figyelemmel - továbbá a szükséges környezetvédelmi intézkedéseket környezetvédelmi fejezetben vagy önálló környezetvédelmi tervben, illetve programban kell rögzíteni. Ezek tartalmi követelményeit e törvény, valamint külön jogszabályok állapítják meg.*

Környezeti értékelés készül.

145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet 48. § (4) *Temető területén kívül, fekvőbeteg-ellátást nyújtó egészségügyi intézmény, szanatórium, szociális ellátó intézmény, lakó- és szálláshely, üdülő, oktatási, nevelési és kulturális intézmény, vendéglátóhely, vendéglátóüzlet ingatlanától számított 1000 méteres távolságon belül hamvasztóüzem nem üzemeltethető. Temető területén belül hamvasztóüzem akkor üzemeltethető, ha a temető bármely kerítésétől számítva minden irányba legalább 200 méteres védőtávolság biztosítható.*

Hamvasztóüzem létesítése nem tervezett.

50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet 12. § (6) *Szennyvizek, szennyvíziszapok és szennyvíziszap komposztok mezőgazdasági felhasználása esetén 300 méter védőtávolságot kell tartani a lakott területtől, lakóépülettől. A szennyvíziszap felszíni kijuttatása esetén a hatóság ezt a védőtávolságot legfeljebb a kétszeresére növelheti. Ha a felhasználásra kijelölt mezőgazdasági terület olyan földterülettel érintkezik, ahol a 9. §, valamint a 12. § (1), illetve (3)-(5) bekezdése szerint tilos szennyvíz, szennyvíziszap vagy szennyvíziszap komposzt mezőgazdasági felhasználása, szintén 300 méter védőtávolságot kell betartani, amelyet az engedélyező hatóság legfeljebb 100 méterre csökkenthet, ha a talajvédelmi terv, illetve az egyszerűsített talajvédelmi terv igazolja, hogy a kijuttatás nem jár egészségügyi, valamint környezeti kockázattal.*

A védőtávolság jelölése nem szükséges, nem befolyásolja az építési tevékenységeket.

Természetvédelmi:

1996. évi LIII. tv. 18. § (3) *bekezdése értelmében természeti területen - a jogszerűen beépített területek, valamint vízjogi engedéllyel rendelkező építmények kivételével - tilos a természetes és természetközeli állapotú vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 50 méteren, tavak partjától számított 100 méteren belül, valamint a vízfolyások hullámterében új építmények elhelyezése.*

(4) Tilos a természetes és természetközeli állapotú vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 1000 méteren belül - a vízkárelhárításhoz szükséges vegyi anyagok kivételével - a külön jogszabályban meghatározott, a vizekre és a vízben élő szervezetre veszélyes vegyi anyagok kijuttatása, elhelyezése.

A településen a természetes vízfolyások, mint az Alsó-Válicka-patak mentén az 50 méteres védőtávolságot jelölni szükséges.

Közmű:

2/2013. (I. 22.) NGM rendelet 6. § (1) Föld feletti vezeték - ideértve a vezeték tartószerkezetén (oszlopán) elhelyezett átalakító és kapcsoló berendezést is az a) pont af) alpontjában és a b) pontban foglalt eltéréssel - biztonsági övezete a vezeték névleges feszültségétől függően, a vezeték mindkét oldalán a szélső, nyugalomban lévő áramvezetőktől vízszintesen és nyomvonalukra merőlegesen mért, következő távolságokra lévő függőleges síkokig terjed:

a) föld feletti szabadvezeték esetében:

aa) 500 kV-ot meghaladó névleges feszültség szint felett 40 méter,

ab) 300 kV felett 500 kV névleges feszültség szintig 28 méter,

ac) 200 kV felett 300 kV névleges feszültség szintig 18 méter,

ad) 35 kV felett 200 kV névleges feszültség szintig 13 méter,

ae) 1 kV felett 35 kV névleges feszültség szintig 5 méter, de a vezeték azon szakaszán, amely a belterületre és a fokozott biztonságra vonatkozó előírásainak megtartásával létesült, 2,5 méter,

af) legfeljebb 1 kV névleges feszültség szintig 1 méter, a vezeték tartószerkezetén (oszlopán) elhelyezett átalakító és kapcsoló berendezés esetében 2,5 méter,

b) föld feletti szigetelt vezeték és univerzális kábel esetében 0,5 méter, a szigetelt vezeték és univerzális kábel tartószerkezetén (oszlopán) elhelyezett átalakító és kapcsoló berendezés esetében 2,5 méter,

c) föld feletti burkolt vezeték esetében legfeljebb 25 kV névleges feszültség szintig 2,5 méter és 1,25 méter a vezeték azon szakaszán, amely a belterületre és a fokozott biztonságra vagy a különleges biztonságra vonatkozó előírásoknak megtartásával létesült,

d) föld feletti vezeték végpontján a biztonsági övezet a végponttól vízszintesen minden irányban mért, a feszültség szinttől függően az a), b) és c) pontban meghatározott távolságokra lévő függőleges síkokig is kiterjed.

(2) Földben elhelyezett vezeték biztonsági övezete mindkét oldalon a vezeték névleges feszültségétől függően

a) 35 kV-nál nem nagyobb névleges feszültség esetében 1 méter,

b) 35 kV-nál nagyobb névleges feszültség esetében 1,5 méter,

a vezeték szélső pontjától vízszintesen és nyomvonalára merőlegesen mért távolságokra lévő függőleges síkokig terjed.

(3) Földben elhelyezett vezeték biztonsági övezete mechanikus védelmet biztosító védőszerkezetben (védőcsőben, kábelcsatornában) elhelyezve a védőszerkezet szélétől mért 0,2 méterig terjed. Több védőszerkezet esetében a távolságot a szélső szerkezettől kell megtartani.

(4) Falra szerelt szigetelt vezeték biztonsági övezete a vezeték köpenyétől a légtér felé mért 0,5 méterig terjed.

(5) Alépítményen, építményen belül, külön légtérben elhelyezett szigetelt vezeték biztonsági övezete a vezeték légtérét határoló falak külső felületéig terjed.

7. § (1) A szabadtéri elhelyezésű, tartószerkezetten elhelyezett átalakító és kapcsoló berendezés biztonsági övezete a berendezés szélétől vízszintesen:

a) 35 kV névleges feszültség szintig 5 méter,

b) 35 kV felett 500 kV névleges feszültség szintig 10 méter,

c) 500 kV névleges feszültség szint felett 15 méter

távolságban lévő függőleges síkokig terjed.

(2) Föld feletti vagy föld alatti épületben, építményben elhelyezett átalakító és kapcsoló berendezés biztonsági övezetét a berendezés falai határolják.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett távolságoktól az építésügyi hatóság a 17. §-ban foglaltak szerint eltérést engedélyezhet.

A 22 kV-os szabadvezeték esetén ez a vezeték mindkét oldalán, a szélső áramvezetőktől mért 5-5 m, de a vezeték azon szakaszán, mely a belterületre és a fokozott biztonságra vonatkozó előírások betartásával létesült: 2,5-2,5 m. Földkábelek biztonsági övezetének szélessége (feszültség-szinttől függetlenül) +/- 1 m.

A 400 kV-os átviteli hálózat védőtávolsága 34 méter az adatszolgáltatás alapján.

83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 2. § (3) A parti sáv szélessége:

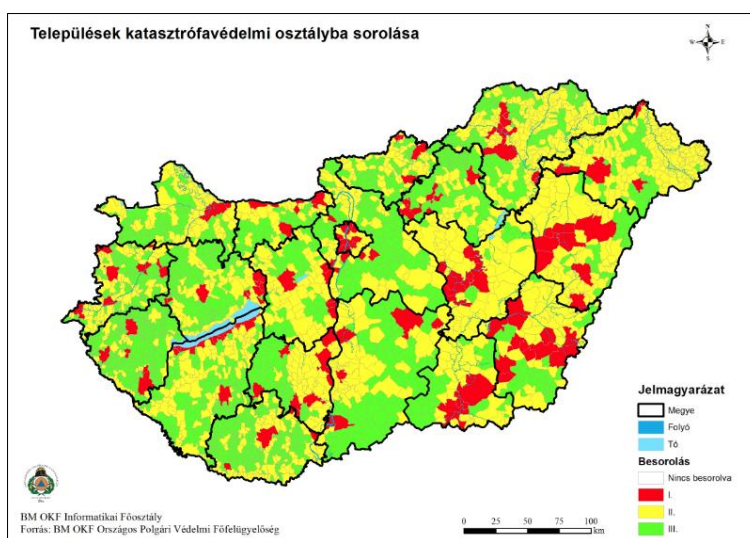
a) a Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog mindkét partján a partvonaltól számított 10 méterig,

b) az a) pontban nem említett egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén a partvonaltól számított 6 méterig,

c) az a) és b) pontba nem tartozó vizek és közcélú vízellátási mények partvonalától számított 3 méterig terjed.

Az Alsó-Válicka-, Tüttösi-, Szőke-völgyi és a Tó melléki patakok mentén a partvonalától számított 6 métert ábrázolni szükséges.

Kányavár község a települések katasztrófavédelmi besorolásáról szóló 44/2021. (XII. 16.) BM rendelet alapján III. osztályba sorolt.

16. Vizsgálati térképek

Kányavár előnyei	Kányavár hátrányai
❖ Természeti környezet Zalai-dombság része: A község dombvidéki, erdős, mozaikos tájszerkezete kellemes természeti környezetet nyújt, amely ideális lehet pihenésre, természetjárásra. Erdők és mezőgazdasági területek közelsége: A környék gazdag erdőkben és mezőgazdasági területekben, ami lehetőséget ad helyi gazdálkodásra, vadászatra vagy erdei turizmus fejlesztésére. ❖ Turisztikai és rekreációs lehetőségek Közel van Pákához és a Kerka-völgyhöz: Ez a térség egyre ismertebb a csendes falusi turizmus és természetjárás szerelmesei között. Falusi turizmus fejlesztésének lehetősége: Kányavár nyugodt, autentikus faluképe	❖ Demográfiai hátrányok Előregedő népesség: A fiatalok elvándorlása és az idősebb korosztály túlsúlya hosszú távon fenntarthatósági problémákat okozhat. Alacsony lakosságszám: A nagyon kis lélekszám miatt a közszolgáltatások (iskola, orvosi ellátás stb.) fenntartása nem gazdaságos. Negatív vándorlási egyenleg: Nincs elegendő megtartóerő a helyben élők számára, különösen a fiatalabb generációk esetében. ❖ Gazdasági hátrányok Kevés munkahely helyben: A helyi foglalkoztatási lehetőségek szűkösek, sokan kénytelenek ingázni vagy elköltözni.

ideális lehet pihenésre, természetközeli vendéglátásra.

Kerékpáros és túraútvonalak fejlesztésének lehetősége: A térségben kiváló lehetőség van turisztikai infrastruktúra bővítésére.

Erdei vasút jelentősége: A Csömödéri Állami Erdei Vasút egyedülálló attrakció Zala megyében, amely nosztalgikus hangulata és természeti környezete miatt vonzza a turistákat – Kányaváron van megálló, ami lehet élményhelyszín.

❖ **Társadalmi és gazdasági tényezők**

Kis, összetartó közösség: A falusi életforma előnye, hogy a lakók közötti kapcsolatok szorosak, erős a közösségi érzés.

Alacsony ingatlanárak: Ez előnyt jelenthet a vidékre költözni vágyók (fiatal családok, nyugdíjasok) számára.

Vidékfejlesztési lehetőségek: A község alkalmas lehet LEADER-programok vagy más pályázatok igénybevételére.

❖ **Infrastrukturális helyzet**

Páka közelsége: Páka biztosítja az alapvető szolgáltatásokat (iskola, orvos, bolt), amelyek Kányavárról rövid idő alatt elérhetők.

Csendes, forgalomtól mentes környezet: A település nem frekvenciált közlekedési útvonalon fekszik, ami kedvez a nyugalom keresőknek.

Közele városok (pl. Lenti) elérhetősége: A régióban több város is könnyen elérhető, ami munkaerőpiaci vagy közszolgáltatási szempontból előny.

❖ **Helyi identitás és kulturális értékek**

Hagyományok megőrzése: A kis zalai települések sok esetben gazdag népi, vallási és agrárkulturális hagyományokat őriznek.

Értékfeltárás lehetősége: Helyi értéktár, néprajzi kutatás vagy kulturális rendezvények segíthetik a közösségfejlesztést és a település arculatának építését.

Helyi vállalkozások hiánya: Nincsenek számottevő gazdasági szereplők, nincs gazdasági dinamika.

Kihasználatlan adottság: A kisvasút megállójánál nincsenek szolgáltatások (pl.: kávézó, kézművesbolt)

Alacsony jövedelmi szint: A lakosság többsége alacsony jövedelmű, ami korlátozza a helyi gazdasági keresletet és beruházásokat.

❖ **Infrastrukturális hátrányok**

Tömegközlekedés hiánya vagy ritkasága: Korlátozott a tömegközlekedési elérhetőség, nehezen megközelíthető a község autó nélkül. Az erdei vasút nem alkalmas hivatásforgalom lebonyolítására.

Internetes lefedettség és digitális eszközhasználat alacsony szintje: A modern munkavégzés vagy digitális szolgáltatások igénybevétele nehézkes lehet.

Hiányos szolgáltatási infrastruktúra: Nincs helyben iskola, óvoda, posta vagy egészségügyi ellátás.

❖ **Társadalmi és közösségi hátrányok**

Közösségi aktivitás visszaesése: Az előregedés és az elvándorlás miatt csökkenhet a közösségi események száma és a civil aktivitás.

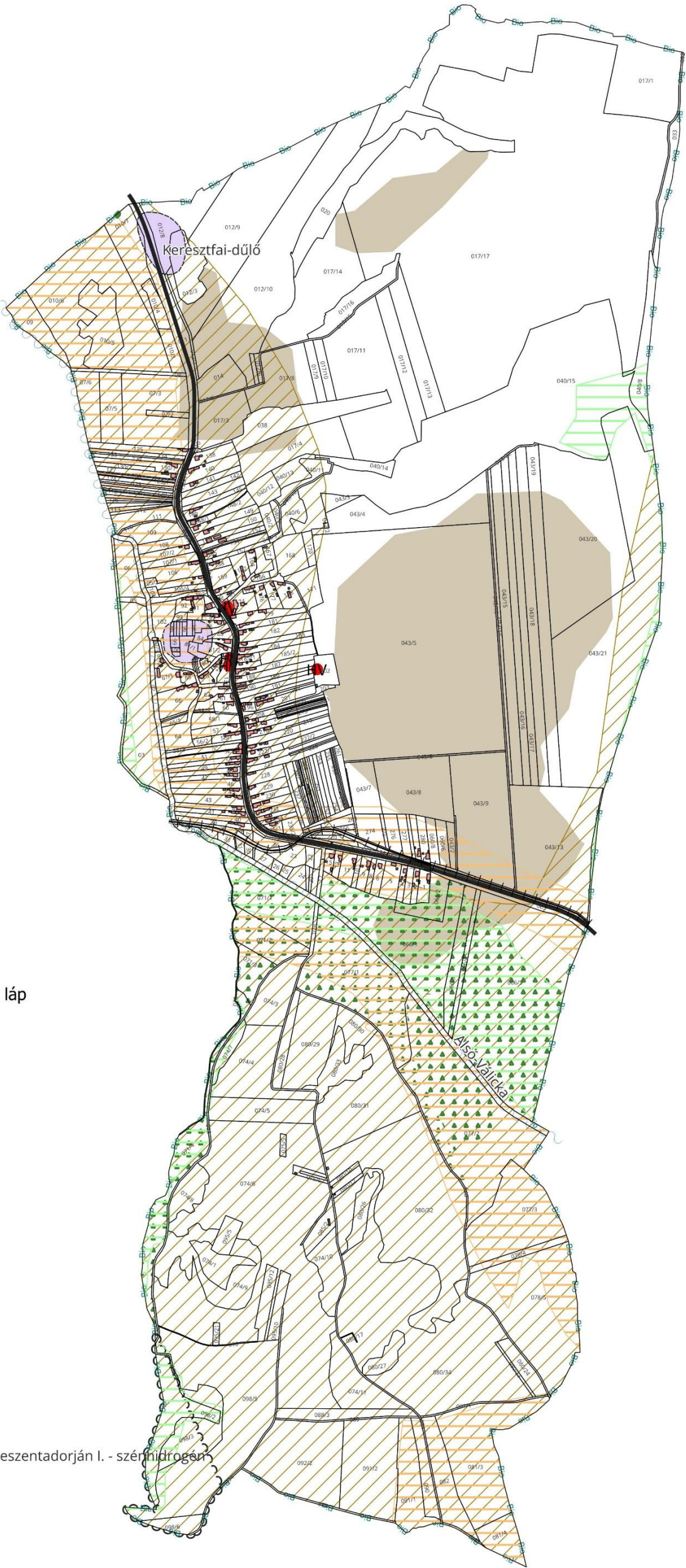
Elszigeteltség érzése: A kis települések lakói gyakran érzik úgy, hogy kimaradnak a fejlesztésekből, kevés figyelmet kapnak.

Utánpótlás hiánya: Nehézséget jelenthet a helyi önkormányzati, egyesületi vagy gazdasági szerepek betöltése.

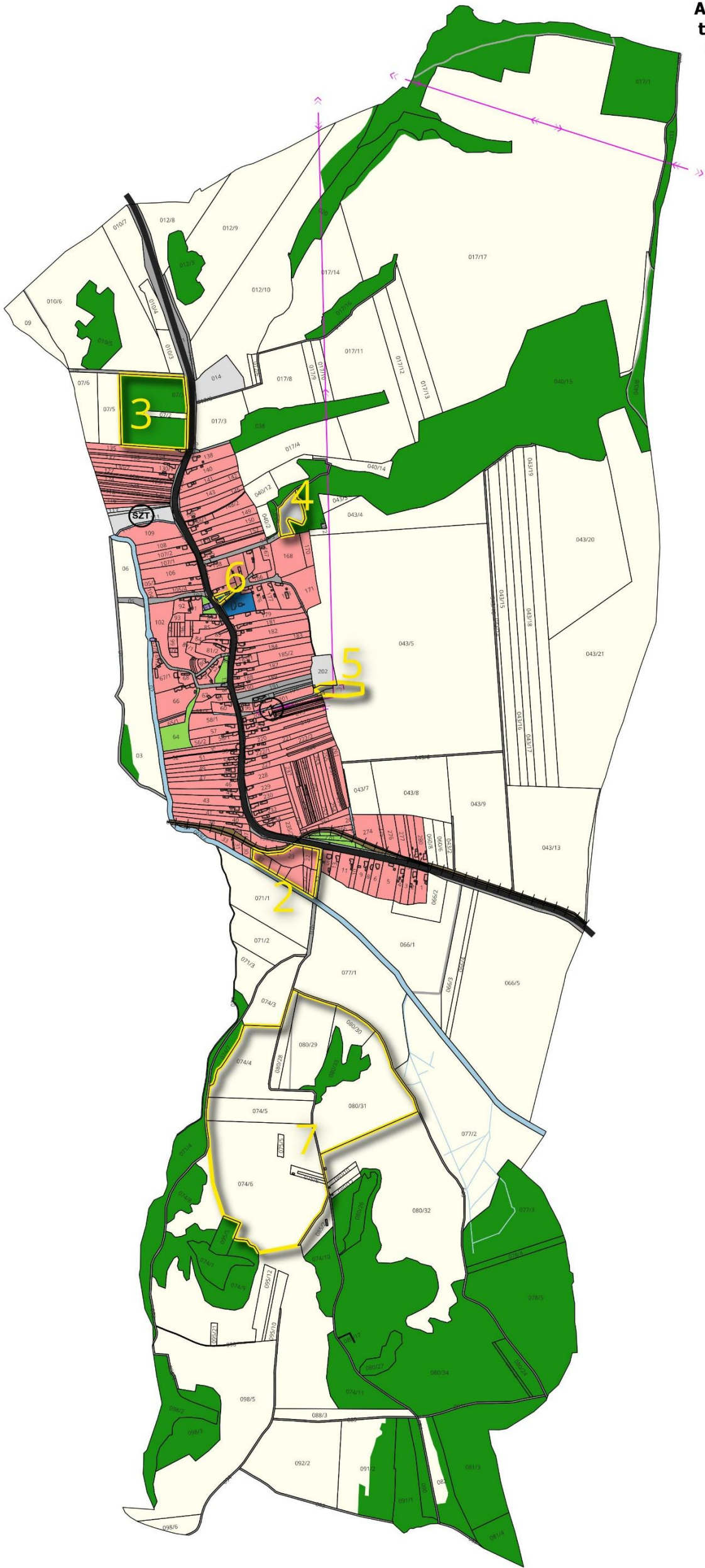
A fejlesztést és rendezést befolyásoló értékek, problémák, védelmek, illetve korlátozást meghatározó elemek (probléma- és értéktérkép)

- Földrészlet
- Épület
- ÉRTÉKEK
- turisztikai és gazdasági célú erdei vasút
- vízfolyás
- országos mellékút
- helyi védett építészeti érték
- védett tájelem: fa- és bokorcsoport
- Ökológiai hálózat
- Magterület
- Ökológiai folyosó
- országos jelentőségű természetvédelmi terület: láp
- nyilvántartott régészeti lelőhely
- Bioszféra rezervátum
- tájképvédelmi terület
- kiváló termőhelyi szántók
- PROBLÉMA, KORLÁTOZÁS
- szénhidrogén bányászati tevékenység

Lispezsentadorján I. - szénhidrogén

Az egyes általános használat szerinti területek és településrészek, infrastruktúra-elemek, továbbá az intézkedést, beavatkozást igénylő területek lehatárolása

Jelmagyarázat:

- Földrészlet
- Épület
- Beavatkozással érintet terület határa
- Infrasturktúra elemek
 - szennyvíztisztító
 - transzformátor állomás
 - elektromos hálózat
 - keskeny nyomtávú vasút
 - országos mellékút
- Területhasználat
 - mezőgazdasági
 - lakó
 - intézményi
 - különleges
 - gazdasági
 - zöld
 - vasúti
 - erdő
 - közüti közlekedési
 - vízgazdálkodási

- Beavatkozással érintett területek:
- Teljes külterület: Erdő- és mezőgazdasági területek kiterjedésének feülvizsgálata az Országos Erdőállomány Adattár figyelembevételével (külön nem ábrázolt)
 - Kijelölt üdülőterület megszüntetése
 - Tervezett gazdasági terület feülvizsgálata
 - Bányaterület erdővé minősítése
 - Hordalékfogó számára terület kijelölése
 - Kijelölt zöldterület valós használatnak megfelelő átsorolása
 - Meglévő motocross pálya használatnak megfelelő övezetbe sorolása